

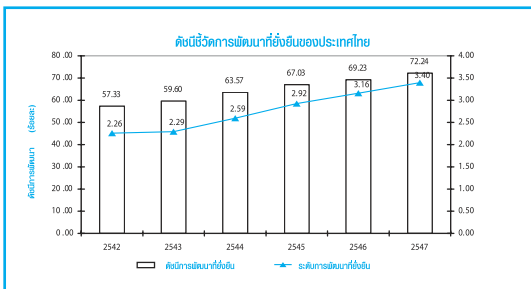
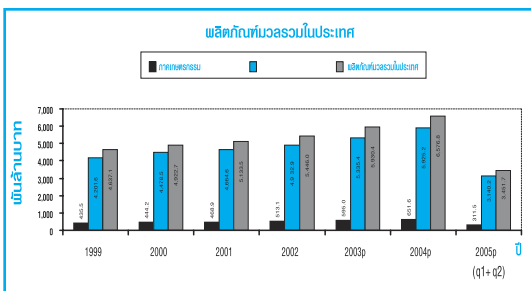
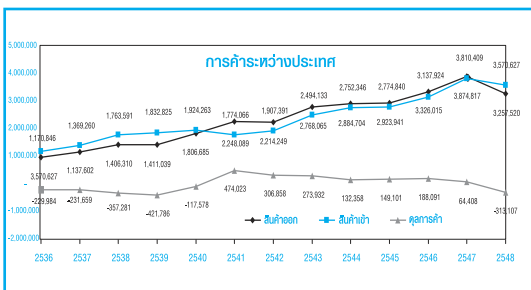
คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ริเริ่มจัดทำหนังสือ Thailand in Brief ในปีงบประมาณ 2546 และ หนังสือข้อมูลที่น่าสนใจของประเทศไทย ในปีงบประมาณ 2547 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่น่าสนใจ ของประเทศไทยเกี่ยวกับแนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้รับการตอบรับจากสาธารณชนอย่างกว้างขวางเกินความคาดหมาย สำนักงานฯ จึงมีนโยบายที่จะจัดทำเอกสารดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2549 สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการจัดทำหนังสือข้อมูลที่น่าสนใจของประเทศไทย ปี 2549 (ฉบับภาษาไทย) และ Thailand in Brief 2006 (ฉบับภาษาอังกฤษ) ขึ้นเป็นปีที่ 4 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้สาธารณชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้รับทราบข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสถานการณ์ เศรษฐกิจและสังคม แนวโน้มความเคลื่อนไหวทางสถิติ และ ประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งบทบาทของสำนักงานฯ ที่มีต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการพัฒนาประเทศ ระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลที่น่าสนใจของประเทศไทย ปี 2549 ฉบับนี้ จะสามารถอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสาธารณชนที่สนใจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง พร้อมนี้ ขอขอบคุณหน่วยงานที่ได้เอื้อเฟื้อข้อมูล และเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่ง ในการจัดทำหนังสือฉบับนี้ขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
มกราคม 2549

ต้นทุนการเริ่มต้นธุรกิจในประเทศไทย

	ค่าใช้จ่าย	
	บาท	เหรียญสหรัฐ
1. วีซ่า		
ใบอนุญาตทำงาน (ใหม่), 14 วัน	750/1,500/3,000	19/38/75
วีซ่าหนึ่งปี, 20 วัน	1,900	48
วีซ่าประเภทชอกกลับเข้าประเทศอีก, 2 วัน	1,000*/3,800*	25*/95*
2. การจดทะเบียน (ค่าธรรมเนียมราชการ)		
จดทะเบียนบริษัท, 21 วัน	5,500/1,000,000 (*) (มากที่สุด 275,000)	US\$138 / US\$25,000 (*) (มากที่สุด US\$6.875)
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสำหรับต่างชาติ ประเภทที่ 2, 60 วัน	40,000-500,000	1,006-12,581
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสำหรับต่างชาติ ประเภทที่ 3, 60 วัน	20,000-250,000	503-6,291
ใบอนุญาตตั้งโรงงาน, 30 วัน	500-60,000	13-1,500
2a. ค่าธรรมเนียม (เรียกเก็บโดย สำนักกฎหมาย) (1)		
จดทะเบียนบริษัท, 15 วัน	40,000	1,006
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจสำหรับต่างชาติ	200,000	5,032
ใบอนุญาตตั้งโรงงาน, 30 วัน	100,000	2,516
หมายเหตุ: (*) = ทุนจดทะเบียน		
3. บัญชีและการเงิน		
การคืนภาษีและภาษีมูลค่าเพิ่ม	20,000 ต่อปี	503
ค่าแปลเอกสารต่อหน้า	1,400	35
ค่าตรวจทาน/ค่าร่างสัญญาและข้อตกลง	35,000 บาทขึ้นไป	880
4. ค่าเช่าสำนักงาน (2) (ตามข้อมูลในไตรมาสที่ 2 ของ พ.ศ. 2003) (บาท/ตร.ม./เดือน)	ในย่านธุรกิจ (CBD)	นอกย่านธุรกิจ (CBD)
เกรตเอ	477 (US\$ 12.18)	400 (US\$10.21)
เกรตบี	346 (US\$ 8.83)	293 (US\$ 7.48)

ที่มาของข้อมูล: คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- หมายเหตุ:**
1. CBD = Central Business District (ย่านธุรกิจ)
 2. อัตราค่าเช่านี้ไม่รวมค่าบริหารจัดการและค่าปรับอากาศ
 3. ระยะเวลาเว้นการเก็บค่าเช่าอยู่ระหว่างสามถึงหกเดือน
 4. ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2547
 5. เกรตเอ คือโครงการในทำเลชั้นเยี่ยม ส่วนเกรตบีอยู่ในทำเลรองลงมา

ค่าจ้างขั้นต่ำต่อวัน

	บาท	เหรียญสหรัฐ
กรุงเทพฯ, นครปฐม, นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรปราการ, และสมุทรสาคร	170	4.28
ภูเก็ต	168	4.23
ชลบุรี	153	3.85
สระบุรี	151	3.80
เชียงใหม่, นครราชสีมา, พังงา	145	3.65
ระนอง และระยอง	143	3.60
พระนครศรีอยุธยา	142	3.57
ฉะเชิงเทราและกระบี่	140	3.52
อ่างทอง, จันทบุรี, กาญจนบุรี, เพชรบุรี, ราชบุรีและสมุทรสงคราม	138	3.47
ชุมพร, ลำพูน, สระแก้ว, และสุโขทัย	137	3.45
บุรีรัมย์, กำแพงเพชร, ขอนแก่น, ลพบุรี, ปราจีนบุรี, สิงห์บุรี,		
สุพรรณบุรีและตรัง	136	3.42
อำนาจเจริญ, ชัยนาท, ชัยภูมิ, กาฬสินธุ์, ลำปาง, เลย,	135	3.40
มุกดาหาร, นครพนม, นครสวรรค์, นครศรีธรรมราช, นราธิวาส,		
หนองบัวลำภู, หนองคาย, บัสดานี, พัทลุง, เพชรบูรณ์, พิษณุโลก,		
ประจวบคีรีขันธ์, ร้อยเอ็ด, สกลนคร, สตูล, สงขลา, ศรีสะเกษ,		
สุราษฎร์ธานี, ตราดและอุดรธานี, อุตรดิตถ์และยะลา		
นครนายก และพิจิตร	134	3.37
เชียงราย, แม่ฮ่องสอน, มหาสารคาม, น่าน, แพร่, พะเยา,		
สุรินทร์, อุบลราชธานีและยโสธร	133	3.35

ที่มา: กระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ: ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547

บริการโทรศัพท์

	ต้นทุน	
	บาท	ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าติดตั้ง	3,585-3,959	90-99
ค่าเช่าคู่สายต่อเดือน	100, 200	2.52-5.03
ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่อครั้ง	3 บาทต่อครั้ง	0.75

ที่มา : องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2547

ค่าบริการอินเทอร์เน็ตต่อเดือน

บริษัทที่ให้บริการ	ค่าใช้จ่ายเริ่มต้น	ชั่วโมง/เดือน	ค่าใช้จ่าย/เดือน
สายโทรศัพท์ธรรมดา			
CS Loxinfo	270	35	440 บาท
	270	70	720 บาท
	270	100	900 บาท
อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL)		ชั่วโมง/เดือน	ค่าใช้จ่าย/เดือน
True 256/128		ไม่จำกัด	690 บาท
Pacific Internet 256/128		100 ชั่วโมง	3,600 บาท
Loxinfo 256/128		ไม่จำกัด	3,600 บาท

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หมายเหตุ : ข้อมูลปรับปรุงถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547

สารบัญ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย

1. ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์	7
2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์	7
3. ประชากร	9
4. ระบบการเมืองการปกครอง	10
5. การเงินและธุรกิจ	13
6. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	14
7. การท่องเที่ยว	19
8. ข้อมูลด้านการค้า	22

ส่วนที่ 2 : สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ภาพรวมสถานการณ์การพัฒนาประเทศ	27
2. สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ	31
3. สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม	46
4. สถานการณ์และแนวโน้มด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	64

ส่วนที่ 3 : ทิศทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

1. กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะ 4 ปี (2548-2551)	71
2. แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2548-2551	82
3. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่	89
4. การผลักดันการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	96

ส่วนที่ 4 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

1. การสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน	107
2. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้	111
3. การพัฒนาสังคมเชิงรุก	115
4. การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค	119

ส่วนที่ 5 : เหตุการณ์สำคัญในประเทศ ปี 2548

1. การประชุมประจำปี 2549 ของ สศช.	123
2. การจัดประชุมประจำปีผู้ประสานงานการพัฒนาคลัสเตอร์ประจำปี 2549	126
3. การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาทั่วไป	127
4. งานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี	130

ส่วนที่ 6 : บทบาทหน้าที่ของ สศช. และข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ

1. ความเป็นมา	133
2. กลไกการดำเนินงาน	134
3. ภาระหน้าที่	136
4. โครงสร้างสำนักงาน	138
5. แผนภูมิโครงสร้างสำนักงาน	141
6. ข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ	142

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย

1. ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

ประเทศไทยเดิมมีชื่อว่า “สยาม” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ประเทศไทย” ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2482 คำว่า “ไทย” หมายถึง “อิสรภาพ” ดังนั้น “ประเทศไทย” จึงมีความหมายว่า “ดินแดนแห่งอิสรภาพ”

2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1. **ที่ตั้ง** ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เหนือเส้นศูนย์สูตรเล็กน้อย มีพื้นที่ 513,115 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้ 1,620 กิโลเมตร ความกว้างจากทิศตะวันออกจรดทิศตะวันตกในช่วงที่กว้างที่สุด 775 กิโลเมตร

มีพรมแดนทิศเหนือติดกับประเทศลาวและพม่า ทิศตะวันออกติดกับประเทศกัมพูชาและอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับประเทศพม่าและมหาสมุทรอินเดีย และทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซีย ประเทศไทยแบ่งออกเป็น 4 ภาคหลัก ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

ภาคเหนือ ประกอบด้วย 17 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ 169,600 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกือบร้อยละ 80 ของภาคเป็นภูเขา ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ ภาคเหนือตอนบนมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง และภาคเหนือตอนล่างมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการเจริญเติบโต

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 19 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ 168,854 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณหนึ่งในสามของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ และมีจังหวัดหนองคาย มุกดาหาร และนครพนมเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญ

ภาคกลาง ประกอบด้วย 26 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ 103,946 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เป็นที่ราบอันอุดมสมบูรณ์ โดยแบ่งตามลักษณะทางกายภาพและลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมเป็น 4 อนุภาคคือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันตก ภาคกลางเป็นที่ตั้งของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ

ภาคใต้ เป็นพื้นที่ติดทะเลทั้งสองด้าน ครอบคลุมพื้นที่ 70,715 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 14 จังหวัด โดยจังหวัดหลักในด้านฝั่งทะเลอันดามันได้แก่ ภูเก็ต พังงา และกระบี่ และจังหวัดหลักในด้านอ่าวไทยได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสงขลา

2. เมืองหลวง กรุงเทพมหานคร

3. **ภูมิอากาศ** ประเทศไทยมีภูมิอากาศอบอุ่นและร้อน ขึ้นด้วยอิทธิพลของลมมรสุม อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 29 องศาเซลเซียส โดยในกรุงเทพมหานคร อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงอยู่ในช่วงตั้งแต่ 35 องศาเซลเซียสในเดือนเมษายน ไปจนถึง 17 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม ฤดูกาลในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว (พฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์) ฤดูร้อน (มีนาคมถึงพฤษภาคม) และฤดูฝน (มิถุนายนถึงตุลาคม)

4. **เวลาท้องถิ่น** เร็วกว่าเวลามาตรฐานเมืองกรีนิช 7 ชั่วโมง

3. ประชากร

1. จำนวนประชากร

ประเทศไทยมีประชากรจำนวน 62.38 ล้านคน แบ่งเป็น ชาย 30.80 ล้านคน หญิง 31.58 ล้านคน (ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2548) และประชากรไทยมีอายุคาดเฉลี่ย 71.4 ปี (ชาย 67.9 ปี หญิง 75.0 ปี) ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย เชื้อชาติอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ จีน อินเดีย โดยมีภาษาไทยเป็นภาษาราชการ และการให้บริการภาษาอื่น ๆ ในเมืองใหญ่ ประชากรกว่าร้อยละ 90 นับถือศาสนาพุทธ อีกประมาณร้อยละ 10 นับถือศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาฮินดู

2. รายได้ต่อหัว

รายได้ต่อหัวรายภาค

หน่วย : ล้านบาท

ภาค	รายได้ต่อหัว ปี 2545	รายได้ต่อหัว ปี 2546	รายได้ต่อหัว ปี 2547
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	223,078	230,997	260,195
ภาคกลาง	128,744	148,371	162,412
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28,274	30,860	32,099
ภาคเหนือ	43,855	47,371	50,733
ภาคตะวันตก	68,527	74,545	78,961
ภาคตะวันออก	183,032	204,857	229,877
ภาคใต้	62,577	69,450	70,761
รวมทั้งประเทศ	86,249	93,164	102,447

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : 1. ณ ราคาคงที่ปี 2531

2. ข้อมูลปี 2546, 2547 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

4. ระบบการเมืองการปกครอง

ประเทศไทยมีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งอำนาจนิติบัญญัติเป็นของ รัฐสภา อำนาจบริหารเป็นของคณะรัฐมนตรี และอำนาจ ตุลาการเป็นของศาล พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันทรง พระนามว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 ในราชวงศ์จักรี และ

เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติในปี พ.ศ. 2489 พระองค์ทรงเป็นมิ่งขวัญของประชาชนชาวไทยอย่างแท้จริง ประชาชนชาวไทยต่างประทับใจพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถไว้ทั้งในสถานที่สาธารณะและในบ้านเรือนเพื่อการสักการะบูชาด้วยความภาคภูมิใจ

นายกรัฐมนตรีมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยจะต้องมีเสียงสนับสนุนอย่างน้อยหนึ่งในห้า เมื่อได้รับการคัดเลือกแล้ว จึงเสนอชื่อขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้ง จากนั้น นายกรัฐมนตรีจะจัดตั้งคณะรัฐมนตรีจำนวนไม่เกิน 35 คน การเลือกตั้งทั่วไปจะมีขึ้นอย่างน้อย 4 ปีครั้ง นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันของประเทศไทยได้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ซึ่งชนะการเลือกตั้งในปี 2548 เป็นสมัยที่ 2 ของพรรคไทยรักไทย

รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 500 คน และวุฒิสภา ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 200 คน สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ในขณะที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 400 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และอีก 100 คน มาจากบัญชีรายชื่อที่เสนอโดยพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้ง

ระบบกฎหมายของไทยเป็นการผสมผสานระหว่างประเพณีนิยมของไทยและกฎหมายตะวันตก ศาลฎีกาเป็นศาลสูงสุด ซึ่งผู้พิพากษาทำการพิจารณาพิพากษาคดีในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์

การปกครองของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 76 จังหวัด แต่ละจังหวัดบริหารงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัด และแต่ละจังหวัดยังแบ่งออกเป็นอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบันมี 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ 7,255 ตำบล และ 73,467 หมู่บ้าน สำหรับกรุงเทพมหานคร แบ่งการปกครองออกเป็น 50 เขต บริหารงานโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง

จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) แยกตามพรรค

พรรค	จำนวน ส.ส. แบ่งเขต	จำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อ	รวม
ไทยรักไทย	308	67	375
ประชาธิปัตย์	70	26	96
ชาติไทย	19	7	26
มหาชน	3	-	3
รวม	396	100	500

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2548

5. การเงินและธุรกิจ

1. สกุลเงิน ประเทศไทยใช้สกุลเงินบาท 1 บาท มี 100 สตางค์

2. อัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญ

ประเทศ	สกุลเงิน	อัตราแลกเปลี่ยน	
		อัตราซื้อ	อัตราขาย
สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์ สรอ.	40.6024	40.9004
สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	71.6584	72.5084
สหภาพยุโรป	ยูโร	48.5177	49.1630
ญี่ปุ่น	เยน (100)	34.7296	35.2460
ฮ่องกง	ดอลลาร์ฮ่องกง	5.2207	5.2870
สิงคโปร์	ดอลลาร์สิงคโปร์	23.8521	24.2321
สวิตเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	31.3722	31.8116
ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	30.1314	30.7180
สาธารณรัฐประชาชนจีน	หยวนจีน	4.9836	5.0634
แคนาดา	ดอลลาร์แคนาดา	34.1926	34.7769

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2548

3. เวลาทำการ

ราชการ	8.30 – 16.30 น.	จันทร์ – ศุกร์
ธุรกิจเอกชน	8.00 – 17.00 น.	จันทร์ – ศุกร์
ธนาคาร	9.30 – 15.30 น.	จันทร์ – ศุกร์
ห้างสรรพสินค้า	10.00 – 21.00 น.	ทุกวัน

หมายเหตุ: ธนาคารบางแห่งเปิดให้บริการนอกเวลาทำการและ
ในวันหยุด บริการแลกเงินเปิดให้บริการทุกวัน

6.สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. การขนส่ง แบ่งออกได้ 5 ด้าน

• ทางบก

มีระบบโครงข่ายถนนมีความยาวรวมประมาณ 160,000 กิโลเมตร โดยมีโครงข่ายทางหลวงและถนนเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค ระหว่างจังหวัด ภายในจังหวัด ประกอบด้วยทางหลวงแผ่นดินระหว่างภูมิภาคและทางหลวงระหว่างจังหวัด รวมระยะทางประมาณ 52,665 กิโลเมตร ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motor Way) 146 กิโลเมตร ทางด่วนพิเศษ (Express Way) 175.9 กิโลเมตร และถนนในชนบทประมาณ 100,000 กิโลเมตร อีกทั้งยังมีระบบโครงข่ายทางรถไฟซึ่งมีความยาวทางรถไฟประมาณ 4,451 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 47 จังหวัดทั่วประเทศ

• ทางน้ำ

ระบบท่าเรือของประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถให้บริการเรือขนาดเกิน 1,000 GT (Gross Ton) รวมทั้งสิ้น 156 ท่า แยกประเภทของท่าเรือ ดังนี้ ท่าเรือ Jetty จำนวน 94 ท่า (ร้อยละ 60) ท่าเรือ Quay จำนวน 41 ท่า (ร้อยละ 26) ท่าเรือ Pier จำนวน 17 ท่า (ร้อยละ 11) และท่าเรือ Buoy จำนวน 4 ท่า (ร้อยละ 3)

• ทางอากาศ

มีระบบโครงข่ายท่าอากาศยานทั้งหมด 36 แห่ง แบ่งเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ 7 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานดอนเมือง เชียงใหม่ เชียงราย หาดใหญ่ ภูเก็ต อุตะเภ(อยู่ในความดูแลของกองทัพเรือ) และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (จะเปิดดำเนินการ

การในเดือนมิถุนายน 2549) ทำอากาศยานภูมิภาค 26 แห่ง แบ่งเป็น ภาคเหนือ 8 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 แห่ง ภาคกลาง 1 แห่ง ภาคใต้ 8 แห่ง และทำอากาศยานของเอกชน อีก 3 แห่ง ที่เกาะสมุย สุโขทัย และตราด ปัจจุบันมีสายการบิน นานาชาติสนใจเปิดบินแบบประจำมายังประเทศไทย จำนวน 89 สายการบิน จำนวนเที่ยวบินขึ้นลงทำอากาศยานต่างๆ รวม 277,427 เที่ยวบินต่อปี และจำนวนผู้โดยสารรวม 37,341,015 คน (ขาเข้า 18,682,883 คน ขาออก 18,658,132 คน)

- **ทางท่อ**

ปัจจุบันประเทศไทยส่งน้ำมันตามท่อ 32 ล้านลิตรต่อวัน และก๊าซธรรมชาติตามท่อจากอ่าวไทย 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยมีระบบท่อนส่งก๊าซธรรมชาติเป็นโครงข่ายทั่วประเทศ ทั้งบนบกและในทะเลรวมระยะทาง 2,652 กิโลเมตร

- **ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ**

ปัจจุบันระบบขนส่งมวลชนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร มี 3 ประเภทหลักคือ รถไฟฟ้าใต้ดินของ รฟม. ระยะทาง 20 กิโลเมตร จำนวน 18 สถานี รینگให้บริการระหว่าง หัวลำโพง-บางซื่อ รถไฟลอยฟ้าของบริษัท บีทีเอส (BTS) 2 สายสุขุมวิท

(อ่อนนุช-หมอชิต จำนวน 17 สถานี ระยะทาง 16.8 กิโลเมตร) และสายสีลม (สนามกีฬาแห่งชาติ-สะพานตากสิน จำนวน 6 สถานี ระยะทาง 6.3 กิโลเมตร) และรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. มีเส้นทาง 106 เส้นทางให้บริการทั่วกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังมีรถร่วมของเอกชน และเรือรับจ้างประเภทต่างๆ

2. การสื่อสารและโทรคมนาคม แบ่งเป็น 3 บริการ

• โทรศัพท์พื้นฐาน (Fixed Line Service)

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการทั้งหมด 8.6 ล้านเลขหมาย แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4.5 ล้านเลขหมาย และในเขตภูมิภาค 4.1 ล้านเลขหมาย โดยมีอัตราการใช้โทรศัพท์พื้นฐานต่อประชากร 100 คน มีค่าอยู่ที่ 10.59

• โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Services)

บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราการเติบโตสูงมากในช่วงที่ผ่านมา โดยมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจาก 2.8 ล้านเลขหมายในปี 2542 เป็น 27.5 ล้านเลขหมายในปัจจุบัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.2 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ

- บริการอินเทอร์เน็ต
(Internet Service)

ปัจจุบันมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น 18 ราย เป็นรายใหญ่ 5 ราย มีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากประมาณ 1.5 ล้านรายในปี 2542 เป็นประมาณ 7 ล้านรายในปัจจุบัน โดยคิดเป็นร้อยละ

11 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ

3. พลังงาน

- ด้านไฟฟ้า

กำลังการผลิตไฟฟ้าของบริษัทการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ณ ธันวาคม 2547 มีทั้งสิ้น 26,056 MW โดยได้จัดส่งผ่านระบบสายส่งแรงสูง 28,318 วงจร-กม. และมีสถานีไฟฟ้าแรงสูง 196 สถานีให้การไฟฟ้านครหลวง (กรุงเทพ นนทบุรี และสมุทรปราการ) จำนวนผู้ใช้บริการประมาณ 2.47 ล้านราย และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนและธุรกิจต่างๆทั่วประเทศ (73 จังหวัด จำนวนผู้ใช้บริการประมาณ 13 ล้านราย)

- ด้านปิโตรเลียม

ประเทศไทยมีโรงกลั่นน้ำมัน 7 โรง มีกำลังการกลั่นรวมทั้งสิ้น 1.037 ล้านบาร์เรลต่อวัน และมีคลังน้ำมันกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยมีความจุรวมกัน 7,240.3 ล้านลิตร

- ด้านก๊าซธรรมชาติ

กำลังผลิตก๊าซธรรมชาติของไทย 2,884 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และมีโรงแยกก๊าซธรรมชาติ 4 แห่ง สามารถดำเนินการ

ได้ 2,158 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน อีกทั้งยังมีสถานีให้บริการ
ก๊าซธรรมชาติ 5 แห่งในกรุงเทพมหานคร

4. ระบบประปา

การให้บริการน้ำประปาของประเทศไทยมีหน่วยงานหลัก
3 หน่วยงานคือ

- **การประปานครหลวง** สามารถผลิตน้ำประปาได้
1,538.30 ล้าน ลบ.ม. ในปี 2547 ให้บริการในเขตกรุงเทพ
มหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ ซึ่งมีผู้ใช้น้ำประปา 1.61
ล้านราย คิดเป็นจำนวนประชากร 7.24 ล้านคน

- **การประปาส่วนภูมิภาค** สามารถผลิตน้ำประปาได้
827.12 ล้าน ลบ.ม. ในปี 2547 ให้บริการในเขตภูมิภาค
ทั่วประเทศ ยกเว้นเขตที่ให้บริการใน กปน. ซึ่งมีผู้ใช้น้ำประปา
2.13 ล้านราย คิดเป็นจำนวนประชากร 9.56 ล้านคน

- **หน่วยงานอื่นๆ** เช่น เทศบาลบางแห่ง เอกชน ที่ได้
รับสัมปทาน และบริษัท East Water ซึ่งเป็นผู้ให้บริการจัดหา
น้ำดิบให้กับอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก

1. การศึกษาและสาธารณสุข

อัตราผู้อ่านออกเขียนได้ในประเทศไทย (อายุ 14-50
ปีเต็ม) ในปี 2546 เป็นร้อยละ 96.6 จำนวนปีการศึกษา
เฉลี่ยของคนไทยในปี 2547 อยู่ที่ 8.1 ปี มีการศึกษาภาค
บังคับจำนวน 9 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3)
และรัฐบาลให้บริการด้านการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแก่คน
ไทยทุกคนจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เด็กอายุ 3-5 ปี
ได้รับบริการเตรียมความพร้อมในระดับปฐมวัย

จำนวนโรงเรียนทั่วประเทศจำแนกตามประเภทการศึกษา

หน่วย : แห่ง

ปี	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อาชีวศึกษา	อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด
2543	45,398	33,488	10,384	2,799	896	638	195	61	50,306
2544	45,250	33,905	10,554	2,837	898	650	203	62	50,908
2545	44,760	33,043	10,490	2,837	889	646	208	66	50,089
2546	47,496	32,689	10,313	2,864	872	839	198	88	48,973

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. สาธารณสุข

ประชากรไทยมีหลักประกันสุขภาพร้อยละ 96.3 ในปี 2548 (กันยายน 2548) และในปี 2547 มีโรงพยาบาลและสถานพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 1,287 แห่ง อัตราส่วนเตียงผู้ป่วยต่อประชากรรวมทั้งประเทศ เป็น 1 : 469 คน

อัตราบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

หน่วย : คน

ปี	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาลวิชาชีพ	พยาบาลเทคนิค
2544	1:3,277	1:14,384	1:9,054	1:794	1:2,080
2545	1:3,569	1:17,606	1:9,948	1:733	1:2,233
2546	1:3,476	1:17,182	1:8,807	1:678	1:2,625
2547	1:3,305	1:15,143	1:8,432	1:652	1:3,085

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

8. การท่องเที่ยว

1. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญอย่างมาก

ต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทัวโลกรู้จักประเทศไทย ในแง่ความมีน้ำใจของผู้คน วัฒนธรรมอันเก่าแก่ และอาหารไทย อันเลิศรส จึงมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน มากอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ นักท่องเที่ยวอยู่ทั่วประเทศ อาทิ ตำรวจท่องเที่ยว ศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว เป็นต้น

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย

	2545	2546	2547	2548
จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	10.80	10.00	12.00	13.38
จำนวนวันที่พักโดยเฉลี่ย (วัน)	7.98	8.19	8.00	8.10
รายได้ (ล้านบาท)	323,484	309,269	384,000	450,000

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2547 และ 2548 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

2. กฎระเบียบสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

นักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามาในประเทศไทยจะต้อง ถือพาสปอร์ตหรือเอกสารการเดินทางพร้อมทั้งวีซ่าที่ถูกต้อง นักท่องเที่ยวจากประเทศที่กำหนดบางประเทศสามารถอาศัย อยู่ในประเทศได้ไม่เกิน 30 วันโดยไม่มีวีซ่า ในขณะที่นักท่องเที่ยวประเทศอื่นๆ จะต้องมีวีซ่าในการเข้าประเทศทุกครั้ง ผู้ถือ วีซ่าชั่วคราว (Transit Visa) สามารถอาศัยอยู่ในประเทศได้ไม่ เกิน 30 วัน ผู้ถือวีซ่านักท่องเที่ยว (Tourist Visa) สามารถ อาศัยอยู่ได้ไม่เกิน 60 วัน และผู้ถือวีซ่าประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant Visa) และวีซ่าการทูต (Diplomatic Visa) สามารถอาศัยอยู่ได้ไม่เกิน 90 วัน

3. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

ชายหาด อาทิ พัทยา ภูเก็ต สมุย เกาะช้าง และ หมู่เกาะอันสวงามในจังหวัดพังงาและกระบี่ เป็นต้น

ธรรมชาติ อาทิ ภูกระดึงที่จังหวัดเลย ดอยอินทนนท์ ที่จังหวัดเชียงใหม่ เขาใหญ่ที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

วัฒนธรรม อาทิ วัฒนธรรมล้านนาที่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน อาหารอีสานในจังหวัดหนองคาย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ วัฒนธรรมอันเก่าแก่และเทศกาล ต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และ อุบลราชธานี เป็นต้น

ตลาดจำเพาะ (การผจญภัย สุขภาพ และเกษตร) อาทิ แหล่งพำนักระยะยาว (Long Stay) ท่องเรือ แต่งงาน/ฮันนีมูน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism) การผจญภัย และ เทศกาลสำคัญ (เช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง) เป็นต้น

สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น อาทิ เกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร ศูนย์ฝึกช้าง และสวนสนุก เป็นต้น สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.tat.go.th

9. ข้อมูลด้านการค้า

ในช่วงเดือนมกราคม-กันยายน 2548 ประเทศไทยส่งออกสินค้ามูลค่า 3,257,520.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2547 ร้อยละ 15.5 และนำเข้าสินค้ามูลค่า 3,570,627.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2547 ร้อยละ 27.1 ส่งผลให้ในช่วงดังกล่าว ประเทศไทยขาดดุลการค้าคิดเป็นมูลค่า 313,107.0 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2547 ประเทศไทยเกินดุลการค้าคิดเป็นมูลค่า 9,685.3 ล้านบาท

สินค้าออกของไทยไป ASEAN 10 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	รายการ	2545	2546	2547 (ม.ค.-ก.ย.)
1.	เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	93,106.9	92,664.1	73,143.1
2.	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	33,452.5	58,713.7	59,275.8
3.	น้ำมันสำเร็จรูป	29,207.9	54,804.8	58,454.2
4.	เคมีภัณฑ์	29,989.8	41,294.2	35,781.3
5.	แผงวงจรไฟฟ้า	38,168.9	42,741.1	27,430.7
6.	เม็ดพลาสติก	20,766.7	28,217.7	25,966.4
7.	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	23,472.7	30,707.1	25,940.7
8.	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ	10,886.8	26,421.1	19,703.0
9.	ยางพารา	19,632.8	24,444.2	19,174.8
10.	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ของเครื่องจักรกล	11,760.8	17,456.5	17,862.5
รวม 10 รายการ		310,445.7	417,464.5	362,732.3
อื่นๆ		374,501.9	435,128.5	353,785.8
มูลค่ารวม		684,947.7	852,593.1	716,518.1

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : 2548 (ม.ค.-ก.ย.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

สินค้าออกของไทยไป APEC 10 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	รายการ	2545	2546	2547 (ม.ค.-ก.ย.)
1.	เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	269,804.3	294,050.8	274,409.5
2.	แผงวงจรไฟฟ้า	151,400.6	163,534.4	134,124.3
3.	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	97,019.8	127,236.1	131,362.7
4.	เม็ดพลาสติก	73,431.1	100,540.8	93,780.7
5.	ยางพารา	95,620.5	110,463.6	83,038.3
6.	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ	78,443.5	93,735.6	70,613.6
7.	เคมีภัณฑ์	52,460.6	67,759.2	66,892.1
8.	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	57,516.0	74,519.7	63,659.7
9.	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	77,567.4	81,952.9	63,281.8
10.	น้ำมันสำเร็จรูป	32,247.6	60,196.6	58,433.3
รวม 10 รายการ		985,511.3	1,173,989.7	1,039,596.1
อื่นๆ		1,433,648.5	1,621,474.0	1,313,412.8
มูลค่ารวม		2,419,159.8	2,795,463.7	2,353,008.9

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : 2548 (ม.ค.-ก.ย.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

สินค้าออกของไทยไป EU 10 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	รายการ	2545	2546	2547 (ม.ค.-ก.ย.)
1.	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	59,083.9	64,558.8	53,624.2
2.	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	36,589.6	38,122.5	30,190.8
3.	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	21,566.2	34,109.0	23,682.7
4.	อัญมณีและเครื่องประดับ	26,927.6	31,719.2	23,350.3
5.	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	26,666.5	30,666.3	21,760.5
6.	แผงวงจรไฟฟ้า	37,761.6	31,508.2	20,388.4
7.	เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ	5,839.1	16,821.4	13,704.4
8.	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ	16,606.5	21,767.8	13,280.4
9.	ผลิตภัณฑ์ยาง	11,229.5	12,813.7	10,706.9
10.	ยางพารา	10,948.3	14,280.3	10,235.4
รวม 10 รายการ		253,218.8	296,367.1	220,924.0
อื่นๆ		235,247.8	257,802.6	202,902.4
มูลค่ารวม		488,466.7	554,169.7	423,826.4

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : 2548 (ม.ค.-ก.ย.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ส่วนที่ 2

สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

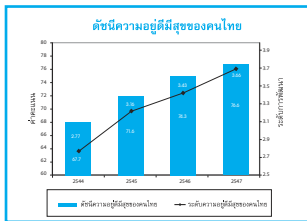
1. ภาพรวมสถานการณ์การพัฒนาประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พัฒนาตัวชี้วัดเพื่อใช้ประเมินผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนาขึ้น 3 ชุด ได้แก่ **ดัชนีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ** เพื่อวัดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก การเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และการกระจายผลประโยชน์ของการพัฒนาอย่างเป็นธรรม **ดัชนีความอยู่ดีมีสุข** เพื่อวัดผลกระทบการพัฒนาที่มีต่อคน ทั้งการมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ การมีความรู้ มีงานทำที่ทั่วถึง มีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีพ มีครอบครัวที่อบอุ่น อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

และอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ และดัชนีการพัฒนายที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการชี้วัดผลกระทบด้านการสงวนรักษาคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการประเมินด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม เพื่อให้สามารถประเมินผลการพัฒนาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมีความสมดุลกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ภาพรวมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

ในระยะ 3 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เศรษฐกิจไทยมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ดัชนี

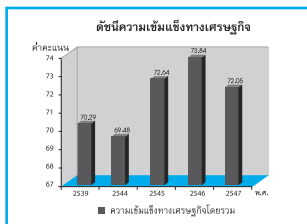

ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 69.48 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 72.64 และร้อยละ 73.84 ในปี 2545 และปี 2546 และเริ่มชะลอตัวลงเป็นร้อยละ 72.05 ในปี 2547 เนื่องจากความสามารถในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ลดลงจากการขยายตัวของการนำเข้าวัตถุดิบ สินค้าทุนและพลังงาน

อย่างไรก็ตามการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลกดีขึ้น และมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งมีการกระจายการพัฒนาที่เสมอภาคและเป็นธรรมมากขึ้น ทำให้สถานภาพของความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในปี 2547 ซึ่งเป็นปีที่ 3 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ได้เปลี่ยนแปลงจากระดับที่ต้องปรับปรุงมาอยู่ในระดับดี (ระดับ 3)

2. ภาพรวมความอยู่ดีมีสุขของคนไทย

ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยในระยะ 3 ปีของแผนพัฒนาฉบับที่ 9 ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและสูงกว่าในช่วงปลายแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 โดยดัชนีความอยู่ดีมีสุขได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67.7 ในปี 2544 มาอยู่ที่ร้อยละ 71.6 ในปี 2545 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 74.3 และ 76.6 ในปี 2546 และ 2547 ตามลำดับ แม้ว่าในปี 2547 ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจไทยจะเริ่มชะลอตัวลง แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยลดลงตามไปด้วย เนื่องจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทยในปี 2547 ยังอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ประกอบกับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจรากหญ้า ที่มุ่งสร้างงาน เพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของประชาชน รวมทั้งการดำเนินการพัฒนา ด้านสังคมอย่างต่อเนื่อง ได้มีส่วนทำให้ความอยู่ดีมีสุขของ

คนไทยในปี 2547 ยังคงอยู่ในระดับดีคือมีค่าเท่ากับ 3.66 เป็นผลจากสถานการณ์การมีงานทำที่เพิ่มขึ้นจนเข้าสู่ระดับการจ้างงานเต็มที่ ขณะที่ความรุนแรงของ

ปัญหาความยากจนได้ลดลงจนบรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 และการกระจายรายได้โดยรวมก็ปรับตัวดีขึ้น

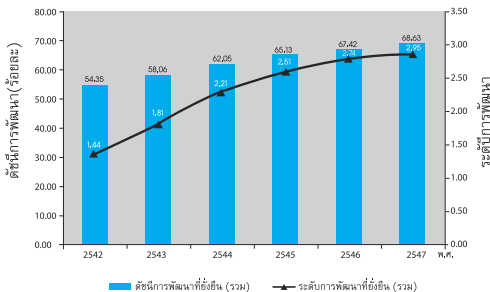
3. ภาพรวมการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาขาดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม ผลการพัฒนาในระยะ 7 ปีที่ผ่านมานับตั้งแต่แผนพัฒนา ฉบับที่ 8 จนกระทั่งถึง 3 ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 พบว่า ภาพรวมดัชนีการพัฒนายังยืนมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยค่าของดัชนีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 62.1 ในปี 2544 เป็น 65.1 67.4 และ 68.6 ในปี 2545 2546 และ 2547 ตามลำดับ ทั้งนี้ เป็นผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมีแนวโน้มของการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม การพัฒนายังยืนยังคงอยู่ในระดับ 2 ซึ่งต้องปรับปรุงเอาใจใส่ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีระดับการพัฒนาต่ำมาโดยตลอด แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมยังมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากสถานการณ์เช่นนี้ยังดำเนินต่อไปโดยไม่ได้รับการแก้ไขแล้ว จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในที่สุด

รูปที่ 1 ดัชนีชี้วัดการพัฒนายั่งยืน (2542-2547)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548

2. สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ

ในช่วงปี 2548 เศรษฐกิจไทยประสบปัญหาจากผลกระทบราคาน้ำมันที่สูงขึ้นมาก และปัจจัยลบภายในประเทศทั้งภัยแล้ง ธรณีพิบัติภัย และความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้เศรษฐกิจไทยไตรมาสแรกขยายตัวเพียงร้อยละ 3.2 แต่เศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัวตั้งแต่ไตรมาสที่สอง โดยไตรมาสที่สองและสามเศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 4.6 และ 5.3 ตามลำดับ

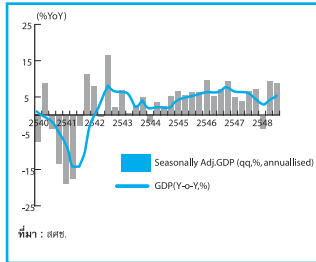
สำหรับแรงกดดันด้านเสถียรภาพได้ลดลงในไตรมาสที่สามเมื่อดุลบัญชีเดินสะพัดกลับมาเกินดุล และภาวะการส่งออกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงไตรมาสสุดท้าย ทำให้คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะยังขยายตัวได้ดีในไตรมาสสุดท้าย และคาดว่าเศรษฐกิจไทยปี 2548 จะขยายตัวประมาณร้อยละ 4.7

นอกจากนี้ภายใต้กรอบการบริหารเศรษฐกิจคู่ขนาน (Dual Track) **ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภาพรวมดีขึ้นตามลำดับ** ทั้งจากพื้นฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมากขึ้น และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

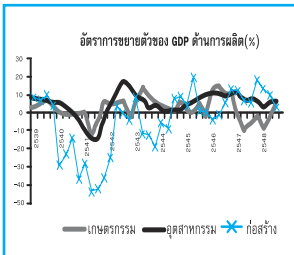
1. ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2548

ในครั้งแรกปี 2548 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 3.9 แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดิบที่สูงขึ้นมาก โดยราคาน้ำมันดิบดูไบครั้งแรกปี 2547 เฉลี่ย 31.4 ดอลลาร์ต่อบาเรล เพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ย 44.6 ดอลลาร์ต่อบาเรล ในครั้งแรกปี 2548 และมีผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง ธรณีพิบัติภัย และความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นปัจจัยลบต่อเศรษฐกิจ โดยการขยายตัวดังกล่าวเป็นการขยายตัวของเศรษฐกิจร้อยละ 3.2 และ 4.6 ในไตรมาสแรกและสอง ตามลำดับ

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 5.3 สูงกว่าการขยายตัวร้อยละ 3.9 ในครึ่งแรกของปี และเมื่อปรับปัจจัยฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจในไตรมาสที่สามขยายตัวจากไตรมาสที่สองด้วยอัตราร้อยละ 9.0 ต่อปี (Annualized rate of growth) เนื่องจากผลกระทบจากภัยแล้งต่อผลผลิตทางการเกษตร บรรเทาความรุนแรงลงภาวะการท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เริ่มขยายตัว และการผลิตภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการส่งออกที่เพิ่มขึ้นมากในไตรมาสที่สามและตามคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นสำหรับการส่งมอบสินค้าในไตรมาสสุดท้าย ซึ่งดัชนีภาวะธุรกิจส่งออกแสดงว่าคำสั่งซื้อใหม่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน และยางพารา เป็นต้น

2.ภาวะเศรษฐกิจรายสาขาปี 2548

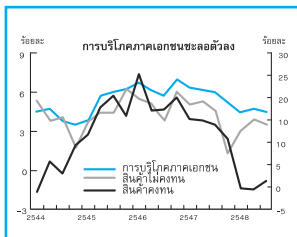

2.1 การผลิต :
ขยายตัวได้ร้อยละ 4.4 ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2548 โดยภาคเกษตรหดตัวร้อยละ 3.5 เทียบกับหดตัวร้อยละ 6.1 ในช่วงเดียวกันของปี 2547 แม้ว่าภาคเกษตรเริ่มขยายตัวได้ร้อยละ 4.4

ในไตรมาสที่สาม จากที่หดตัวติดต่อกันมา 6 ไตรมาส

สำหรับภาคนอกเกษตร 9 เดือนแรก ขยายตัวร้อยละ 5.1 เทียบกับเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 ในช่วงเดียวกันปี 2547 สาขา นอกภาคเกษตรสำคัญ ๆ เช่น สาขาอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 5.3 ชะลอตัวเมื่อเทียบกับเพิ่มขึ้น 8.6 ของปี 2547 ส่วนสาขาการ ก่อสร้างเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 ต่อเนื่องจากเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 ในช่วงเดียวกันปี 2547

2.2 การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน: 9 เดือนแรกชะลอตัว โดยการบริโภคภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 เทียบกับเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 ของช่วงเดียวกันปี 2547 หมวดสินค้าบริโภคสำคัญ ๆ ที่มีการบริโภคชะลอตัว เช่น เครื่องดื่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า ค่าบริการด้านโรงแรมและภัตตาคาร เป็นต้น สำหรับการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 เทียบกับร้อยละ 17.1 ของปี 2547 โดยเป็นการชะลอตัวทั้งการลงทุนด้านการก่อสร้าง และเครื่องมือเครื่องจักร

2.3 ภาคต่างประเทศ:

- **การส่งออก:** แสดงแนวโน้มการปรับตัวดีขึ้นโดย 9 เดือนแรกของปี 2548 มีมูลค่าส่งออกเท่ากับ 80,777.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.5 ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 และปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 โดยสินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้นได้แก่สินค้าอุตสาหกรรมประเภทคอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ยาง

เหล็กและเหล็กกล้า เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ รถยนต์นั่งและอุปกรณ์ส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ ยางพารา ไม้กึ่ง เป็นต้น สำหรับสินค้าส่งออกลดลง ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง

ทั้งนี้แม้ว่าราคาจะปรับตัวดีขึ้นเนื่องจากตลาดมีความต้องการมาก แต่ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดน้อยเนื่องจากประสบภาวะภัยแล้ง ทำให้ปริมาณส่งออกมีจำกัดและลดลงจากปีที่ผ่านมา

- **การนำเข้า: เริ่มชะลอตัวในไตรมาสที่สาม** โดย 9 เดือนแรกของปี มีมูลค่านำเข้าเท่ากับ 89,038 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น 28.7 ราคาและปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 และ 9.8 ตามลำดับ โดยหมวดสินค้าเชื้อเพลิง สินค้าวัตถุดิบ และกึ่งสำเร็จรูป สินค้าทุน และสินค้าอุปโภคบริโภค เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.9 20.2 25.2 และ 11.2 ตามลำดับ

- **ดุลบริการ รายได้และเงินโอนเกินดุล 3,204 ล้านดอลลาร์ สรอ.** แต่ไม่มากพอที่จะชดเชยการขาดดุลการค้า และเป็นการเกินดุลที่ลดลงเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปี 2547 การเกินดุลบริการเป็นผลจากการเกินดุลด้านการท่องเที่ยวเป็นรายการสำคัญ แม้ว่าจะขาดดุลด้านรายได้ มากขึ้นจากการส่งกลับผลกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทต่างชาติที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นในช่วง 9 เดือนแรกของปี ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 8,261 และ 5,057 ล้านดอลลาร์ ตามลำดับ

- **เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2548** มีจำนวน 49.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็น 2.9 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น สำหรับหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2548 มีจำนวน 3.28 ล้านล้านบาท คิดเป็น

สัดส่วนร้อยละ 45.9 ต่อ GDP โดยหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นจาก 3.21 ล้านบาท ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2548

ดุลการชำระเงิน (ล้านดอลลาร์ สรอ.)

			2547			2548	
	ทั้งปี	H1	Q3	Q4	H1	Q3	9 เดือน
มูลค่าส่งออก	94,941	45,041	24,290	21,612	50,984	29,794	80,778
อัตราเพิ่มมูลค่า	21.6	22.4	23.3	22.8	13.2	22.7	16.5
- ปริมาณ (%)	8.3	9.4	10.1	4.8	0.5	12.2	4.5
- ราคา (%)	12.2	11.9	11.9	13.1	12.6	9.3	11.5
มูลค่านำเข้า	-93,706	-45,088	-24,111	-20,818	-59,448	-29,590	-89,038
อัตราเพิ่มมูลค่า	26.0	30.2	27.6	25.4	31.8	22.7	28.7
- ปริมาณ (%)	11.3	17.0	11.1	1.4	12.4	4.5	9.8
- ราคา (%)	13.4	11.2	14.8	16.1	17.2	17.4	17.3
ดุลการค้า	1,235	-47	179	794	-8,464	204	-8,261
ดุลบริการบริจาด	5,405	2,739	1,000	1,668	2,255	949	3,204
ดุลบัญชีเดินสะพัด	6,640	2,692	1,179	2,462	-6,209	1,153	-5,057
เงินทุนเคลื่อนย้าย	-591	-1,355	242	-2,051	4,274	-121	4,153
• ธปท.	3,065	1,247	-532	2,152	0.0	0.0	0.0
• รัฐบาล	-1,504	-619	-514	138	-652	-1,042	-1,694
• ธนาคาร.	1,659	673	85	-1,674	-1,495	-725	-2,220
• อื่นๆ	-3,811	-2,656	1,203	-2,667	6,421	1,646	8,067
ดุลการชำระเงิน	5,735	1,851	1,083	465	1,097	1,765	2,862

ที่มา : ธปท.

2.4 ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด : 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ (ตุลาคม 547-สิงหาคม 2548) ขาด

ดุลเงินสด 64,524 ล้านบาท โดยปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิรวม 1,255,926 ล้านบาท สูงกว่าที่ประมาณการไว้จำนวน 5,926 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.7 และสูงกว่าการจัดเก็บในปีงบประมาณ 2547 จำนวน 147,009 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.3 ภาษีส่วนใหญ่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้น เช่น ภาษีรายได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 และ 25.8 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2547 เนื่องจากผลประกอบการของธุรกิจปี 2547 อยู่ในเกณฑ์ดี ภาษีมูลค่าเพิ่มเก็บได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 เป็นต้น ส่วนภาษีสรรพสามิตที่สำคัญ คือ ภาษีน้ำมัน และรถยนต์ จัดเก็บได้ลดลง ร้อยละ 0.7 และ 9.7 ตามลำดับ สำหรับด้านรายจ่าย รัฐบาลเบิกจ่ายงบประมาณรวม 1,139,775 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.8 ของวงเงินงบประมาณ 1,250,000 ล้านบาท (รวมงบประมาณเพิ่มเติมกลางปี 50,000 ล้านบาท)

2.5 การจ้างงานและอัตราการว่างงานลดลง : โดยผู้มีงานทำในไตรมาสที่สามปี 2548 มีจำนวน 36.47 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก 34.46 ล้านคน ในไตรมาสที่สองปี 2548 และ 36.10 ล้านคน ในไตรมาสที่สามของปี 2547 โดยผู้มีงานทำสาขาเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.97 หลังจากที่หดตัวต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสแรกปี 2548 เนื่องจากปัญหาภัยแล้งคลี่คลาย ทำให้มีการจ้างงานภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้มีงานทำสาขาอุตสาหกรรมลดลงจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 1.2 โดยภาพรวมอัตราการว่างงานเฉลี่ยในไตรมาสที่สามลดลงอย่างต่อเนื่องอยู่ที่ร้อยละ 1.36

2.6 การเงิน : เงินฝากธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ตามการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ในขณะที่

สินเชื่อกาเคอกชนชะลอตัวลง ทำให้สภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินกลับมาทรงตัวในระดับสูง โดยสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากลดลงจากร้อยละ 95.5 เมื่อสิ้นไตรมาสสองเป็นร้อยละ 94.4 เมื่อสิ้นไตรมาสสาม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสภาพคล่องในระบบธนาคารยังทรงตัวในระดับสูง แต่การส่งผ่านนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยจากการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายไปยังอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เริ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้น และปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะยาวขึ้นมากกว่าเงินฝากระยะสั้น

- **หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ สิ้นไตรมาสที่สาม** มีมูลค่ารวม 576.5 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.93 ของสินเชื่รวม NPLs ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 10.33 ในไตรมาสที่สอง รวมทั้งยังมีสินทรัพย์รอการขายของธนาคารพาณิชย์ที่ยังมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากการบังคับคดีตามกฎหมาย และการขยายเวลาการถือครองสินทรัพย์ที่ได้จากการปรับโครงสร้างหนี้ สินทรัพย์ดังกล่าวนับว่าเป็นสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing assets)

- **ตลาดหลักทรัพย์ปรับลดลงเล็กน้อย** โดยดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปิด ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2548 ที่ 667.75 จุด ลดลงจาก 668.10 ณ สิ้นปี 2547 คิดเป็นร้อยละ 0.05 และมีปริมาณการซื้อขายเฉลี่ย 16,640.76 ล้านบาท ลดลงจากเฉลี่ย 20,507.75 ล้านบาท ของปี 2547

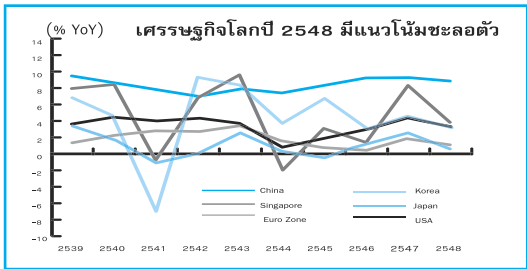
- **ค่าเงินบาทมีค่าแข็งขึ้นเล็กน้อย** โดยอัตราแลกเปลี่ยน 11 เดือนแรกของปี 2548 เฉลี่ย 40.197 บาท

ต่อดอลลาร์ สรอ. เทียบกับ 40.365 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แห้งค่าขึ้นร้อยละ 0.4 ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนปี 2548 ได้แก่ การขาดดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วงครึ่งแรกของปี รวมทั้งที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวนให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2548

2.7 อัตราเงินเฟ้อ 11 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 :
โดยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 2.8 ในไตรมาสแรก เป็นร้อยละ 3.7 ในไตรมาสที่สอง และร้อยละ 5.6 ในไตรมาสที่สาม ภายหลังจากที่ได้ปล่อยลอยตัวราคาน้ำมันดีเซล และจากการที่อุปสงค์ภายในประเทศยังมีการขยายตัวต่อเนื่อง ทำให้ผลของราคาน้ำมันต่อการปรับเพิ่มราคาสินค้า (The second round effect) นั้นมีมากขึ้นตามลำดับ และทำให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ครึ่งหลังปี 2547 เป็นร้อยละ 0.7 ในไตรมาสแรก ร้อยละ 1.1 ในไตรมาสที่สอง และร้อยละ 2.2 ในไตรมาสที่สาม ก่อนที่จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.4 ในเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน

3. แนวโน้มเศรษฐกิจ ปี 2548

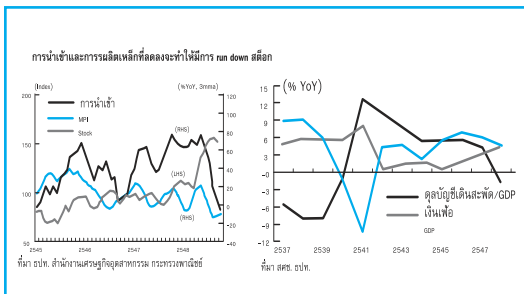
เศรษฐกิจโลกคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.6 ในปี 2548 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 5.1 ในปี 2547 จากการปรับลดการประมาณการเศรษฐกิจของประเทศหลัก ๆ อาทิ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และกลุ่มยูโร สำหรับกลุ่มเอเชียที่ไม่รวมญี่ปุ่น (Asia-ex Japan) ปรับลดการขยายตัวของ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ แต่ยังคงการขยายตัวของจีนไว้ที่ 9.5 ตามเดิม ตามการส่งออกที่ขยายตัวได้สูง

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ปี 2548 : คาดว่าเศรษฐกิจจะมีแนวโน้มขยายตัวได้ในระดับใกล้เคียงกับไตรมาสที่สาม เนื่องจาก (1) การส่งออกที่มีแนวโน้มดีขึ้นโดยเฉพาะการส่งออกในกลุ่มอาหาร สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ยางพารา และสินค้ากลุ่มอื่น ๆ ประเภทของใช้ในบ้าน สบู่และเครื่องสำอาง (2) การบริหารการนำเข้าอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้การนำเข้าชะลอตัว และ (3) การท่องเที่ยวฟื้นตัวมากขึ้น และทำให้ดุลบริการมีการเกินดุลต่อเนื่อง

นอกจากนี้การดำเนินมาตรการเพื่อสร้างเสถียรภาพเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปี จะช่วยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจในไตรมาสสุดท้าย มาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ กองทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพระดับหมู่บ้าน (กองทุน SML) การเพิ่มค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนข้าราชการ การสนับสนุนการใช้ NGV และจัดศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix IT Centers) ซึ่งจะช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์ ทำให้ประหยัดรายจ่ายการนำเข้า การใช้จ่ายของรัฐบาลยังมีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งในด้านปริมาณการใช้จ่ายและ

การลงทุนที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งองค์ประกอบของการใช้จ่ายที่มีลักษณะ กระตุ้นเศรษฐกิจจากฐานราก ทั้งการปรับเพิ่มเงินเดือนและค่าจ้าง การใช้จ่ายในการดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด และการใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชน

จากเศรษฐกิจในสามไตรมาสแรกที่ย้ายตัวได้สูงกว่าที่ คาดไว้เดิม ราคาน้ำมันดิบที่มีแนวโน้มลดลงและแรงกดดันเงินเฟ้อ ที่เริ่มลดลงในช่วงปลายปี และการปรับตัวดีขึ้นของภาคการท่องเที่ยว รวมทั้งแนวโน้มภาคเกษตรที่จะดีขึ้นมากในไตรมาสสุดท้าย ของปี คาดว่าเศรษฐกิจไทยปี 2548 จะขยายตัวร้อยละ 4.7 โดยเป็นการปรับเพิ่มทั้งอัตราการขยายตัวของการส่งออก การ ใช้จ่ายและการลงทุนภาคเอกชน การใช้จ่ายและการลงทุนภาค รัฐที่มีการเบิกจ่ายได้สูงกว่าที่คาดไว้เดิม และคาดว่าอัตราเงินเฟ้อ เฉลี่ยทั้งปีจะเท่ากับร้อยละ 4.5 ดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุล ประมาณ 3.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 1.8 ของ GDP และอัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 1.9

4. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2549 :

4.1 สมมุติฐานการประมาณการเศรษฐกิจปี 2549 :

(1) เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ

3.4 ในปี 2549 ชะลอตัวจากร้อยละ 3.6 ในปี 2548 เล็กน้อย โดยที่เศรษฐกิจของประเทศหลัก ๆ ชะลอตัว อาทิ เศรษฐกิจสหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 3.3 จากร้อยละ 3.6 ในปี 2548 เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 1.8 ต่ำกว่าร้อยละ 2.1 ในปี 2548 และกลุ่มยูโรขยายตัวร้อยละ 1.0 ชะลอตัวจากร้อยละ 1.5 สำหรับกลุ่มเอเชียที่ไม่รวมญี่ปุ่น (Asia-ex Japan) นั้นยังมีแนวโน้มขยายตัวได้สูงกว่าในปี 2548 เนื่องจากได้รับแรงส่งของเศรษฐกิจที่ขยายตัวได้ดีขึ้นในครึ่งหลังของปี 2548 จากปัจจัยสนับสนุนด้านการส่งออก และคาดว่าความร่วมมือทางการค้าของกลุ่มอาเซียนจะทำให้การค้าในภูมิภาคขยายตัวมากขึ้น แต่คาดว่าเศรษฐกิจจีนจะขยายตัวในอัตราที่ช้าลงโดยขยายตัวร้อยละ 8.5 ต่ำกว่าร้อยละ 9.5 ในปี 2548 เนื่องจากผลกระทบราคาน้ำมันที่สูงขึ้นและราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้น เป็นต้น ประเด็นหลักของเศรษฐกิจโลกในปี 2549 ประกอบด้วย

- ความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลกที่สะท้อนให้เห็นในรูปของการขาดดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดของสหรัฐ ที่ขาดดุลต่อเนื่อง ในขณะที่ประเทศ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวันที่เกินดุลต่อเนื่อง จะยังเป็นประเด็นหรือปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้นักลงทุนมีความระมัดระวังในการตัดสินใจ และความเชื่อมั่นในเงินดอลลาร์ สรอ. จะยังไม่เพิ่มขึ้นและทำให้หนักวิเคราะห์หลายสำนักคาดว่าในปี 2549 โดยเฉลี่ยเงินดอลลาร์ สรอ. จะอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเงินยูโรและเงินเยน

- อัตราเงินเฟ้อจะยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นต่อ

เนื่องในครั้งแรกของปีจากผลกระทบของราคาน้ำมันที่สูงขึ้น และจากการที่ความต้องการสินค้าและบริการยังสูงอยู่ แต่อย่างไรก็ตามอัตราเงินเฟ้อในครึ่งหลังของปีมีแนวโน้มต่ำลงกว่าในครั้งแรกของปี เนื่องจากในปี 2548 นั้นราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นและทำให้มีการปรับฐานราคาสินค้าสูงขึ้นมากในครึ่งหลังของปี นอกจากนี้ความต้องการสินค้าที่คาดว่าจะมีแนวโน้มชะลอตัวในครึ่งหลังจะช่วยลดแรงกดดันอัตราเงินเฟ้อในครึ่งหลังของปี ทำให้อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยทั้งปี 2549 ต่ำกว่าในปี 2548

- การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นในประเทศต่าง ๆ เพื่อลดแรงกดดันอัตราเงินเฟ้อ

(2) ราคาน้ำมัน: ราคาเฉลี่ยของน้ำมันดิบดูไบ เทากับบาเรลละ 52 ดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากราคาเฉลี่ย บาเรลละ 49.30 ดอลลาร์สรอ. ในปี 2548 เล็กน้อย เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น (1) ความต้องการน้ำมันดิบยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นวันละ 1.7 ล้านบาเรลเป็นวันละ 85 ล้านบาเรล หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 โดยที่ความต้องการของประเทศที่อยู่ในนอกกลุ่ม OECD โดยเฉพาะประเทศจีนและอินเดียที่มีความต้องการใช้น้ำมันดิบเพิ่มขึ้นสูงต่อเนื่อง (2) กำลังการผลิตยังตึงตัว โดยคาดว่าปริมาณการผลิตของกลุ่มโอเปคอยู่ที่ประมาณวันละ 30 ล้านบาเรล และมีกำลังการผลิตส่วนเกินประมาณวันละ 2.0-2.5 ล้านบาเรล สูงกว่าวันละ 1.0-1.5 ล้านบาเรลในปี 2548 (ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำสุดเป็นประวัติการณ์) เล็กน้อย และ (3) ปัจจัยที่ไม่แน่นอนอื่น ๆ เช่น สภาพความแปรปรวนของอากาศ ความไม่แน่นอนด้านการเมืองระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามปริมาณการซื้อขายสุทธิน้ำมันในตลาดล่วงหน้า (Net long position) เพื่อทำกำไรจากการขายในอนาคตได้เริ่มชะลอลงตั้งแต่

ไตรมาสที่สองของปี 2548 เป็นต้นมา แสดงว่าราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มใกล้จุดสูงสุดหรืออาจจะผ่านจุดสูงสุดไปแล้ว ทำให้ผู้ค้า (traders) เริ่มลดการซื้อสุทธิล่วงหน้า ดังนั้นจึงประเมินว่าราคาน้ำมันจะเพิ่มขึ้นจากระดับปัจจุบันไม่มาก ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวจะลดแรงกดดันด้านความต้องการใช้น้ำมัน

(3) ราคาส่งออกและนำเข้าสินค้า คาดว่าในปี 2549 ราคาสินค้าในตลาดโลกยังมีแนวโน้มสูงขึ้นจากราคาเฉลี่ยในปี 2548 เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ในเกณฑ์ดีซึ่งทำให้ความต้องการสินค้ายังเพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราการใช้กำลังการผลิตในประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้นและทำให้กำลังการผลิตส่วนเกินของโลกลดลงกว่าในปี 2548 การส่งออกสินค้าในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 และราคานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5 ซึ่งส่วนหนึ่งยังเป็นผลจากการที่ราคาน้ำมันสูงขึ้น ในขณะที่ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และกลุ่มสินค้าเกษตรยังมีแนวโน้มราคาสูงขึ้น รวมทั้งเนื่องจากราคาน้ำมันดิบและราคาสินค้าทุนนำเข้าที่สูงมากแล้วในปี 2548 ทำให้ในปี 2549 นี้ประเทศไทยจะมีโอกาสได้เปรียบอัตราการค้า (Term of trade) ซึ่งจะเป็นผลดีต่อรายได้ของประเทศ

4.2 ประมาณการเศรษฐกิจปี 2549: เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 4.7-5.7 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 3.5-4.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ 2.2-2.7 ของ GDP

(1) การขยายตัวทางเศรษฐกิจในกรณีสูงร้อยละ 5.7 ภายใต้เงื่อนไข (1) เร่งรัดการส่งออกทั้งปีให้ขยายตัวร้อยละ 17-18 จากแนวโน้มการขยายตัวปกติร้อยละ 15-16 โดย

ต้องเร่งขยายการส่งออกสินค้าเกษตร ในกลุ่มยางพารา กุ้ง ไข่ ข้าว และอาหารทะเลกระป๋อง และสินค้าอุตสาหกรรมกลุ่มประเภทของใช้ในบ้าน สบู่และเครื่องสำอาง รวมทั้งการส่งออกในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น (2) เร่งรัดส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ได้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละประมาณร้อยละ 10 จากฐานจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2548 (3) เร่งรัดการเบิกจ่ายงบรัฐบาลและแหล่งบงลงทุนรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งรวมถึงการเบิกจ่ายของกองทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (กองทุน SML) และงบเพื่อดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และ (4) ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปีอยู่ในช่วง 50-52 ดอลลาร์ต่อบาเรล

(2) กรณีการขยายตัวในกรณีต่ำร้อยละ 4.7

ภายใต้เงื่อนไขว่าราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปีจะสูงกว่าบาเรลละ 52 ดอลลาร์ สรอ. เศรษฐกิจโลกจะชะลอตัวมากกว่าที่คาด ซึ่งจะกระทบการส่งออก และราคาน้ำมันเฉลี่ยทั้งปีที่สูงกว่าระดับ 52 ดอลลาร์จะทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงกว่าร้อยละ 4.0 แต่คาดว่าโอกาสที่ราคาน้ำมันดิบดูไบจะเพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับนั้นมีความเป็นไปได้น้อย เนื่องจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวจะลดแรงกดดันจากด้านความต้องการใช้ลงบ้าง อย่างไรก็ตามยังมีเงื่อนไขอื่น ๆ ที่อาจจะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวได้ต่ำกว่าค่ากลางของช่วงประมาณการร้อยละ 4.7-5.7 เช่น หากการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวช้ากว่าที่คาด หรือการเบิกจ่ายงบรัฐบาล และการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มีความล่าช้า

ประมาณการเศรษฐกิจปี 2548 ^{1/}

	ข้อมูลเบื้องต้น		ประมาณการ		
	2546	2547	ปี 2548		ปี 2549
			5 ก.ย.	6 ธ.ค.	6 ธ.ค.
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	5,929.0	6,503.5	7,142.4	7,101.8	7,790.7
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	7.0	6.2	3.8-4.3	4.7	4.7-5.7
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %)	12.1	13.8	11.0	11.1	12.8
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	17.7	16.3	9.5	11.0	12.0
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	-0.7	6.8	15.3	11.5	15.0
การบริโภครวม (ณ ราคาคงที่, %)	5.8	5.7	4.9	5.8	5.0
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	6.4	5.9	4.3	4.7	4.8
ภาครัฐบาล (ณ ราคาคงที่, %)	2.3	4.7	8.6	12.8	6.5
ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	7.0	9.6	3.8	4.3	5.5
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	78.1	94.9	110.5	110.1	127.1
อัตราการขยายตัว (%)	18.2	21.6	15.0	16.0	15.5
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	9.5	8.4	4.0	4.3	4.6
ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	8.5	13.5	8.3	8.9	8.7
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	74.3	93.7	118.2	117.7	138.3
อัตราการขยายตัว (%)	17.4	26.0	25.2	25.6	17.5
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	10.7	12.3	9.2	9.2	9.0
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	3.8	1.2	-7.7	-7.6	-11.1
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	8.0	6.6	-3.2	-3.2	-4.9
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	5.6	4.1	-1.9	-1.8	-(22-27)
เงินเฟ้อ (%)					
ดัชนีราคาผู้บริโภค	1.8	2.7	4.1	4.5	3.5-4.5
GDP Deflator	1.6	3.3	4.5	4.5	4.5

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
6 ธันวาคม 2548

หมายเหตุ ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้นปี 2546 และ 2547 มีการปรับปรุงตามการปรับ
ข้อมูลย้อนหลังของสำนักบัญชีประชาชาติ (ข้อมูลรายได้ประชาชาติ) และ
ธนาคารแห่งประเทศไทย (การนำเข้าและส่งออก)

3. สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย มีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่สั่งสมเป็นปึกแผ่นมายาวนาน รักความสงบ เป็นสังคมเปิดกว้าง สามารถปรับตัวรับวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ง่าย มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชาติ การนับถือศาสนามีความหลากหลายผสมกลมกลืนกันด้วยดี คนในสังคมมีความเอื้ออาทรและเกื้อกูลซึ่งกันและกันบนพื้นฐานความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ระบบเครือญาติและชุมชน เป็นรากฐานที่สำคัญให้สังคมไทยสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งจากปัจจัยภายนอกและภายในประเทศ อาทิ กระแสโลกาภิวัตน์ของโลกที่ไร้พรมแดน อิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ล้วนมีผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างยิ่งส่งผลให้คนและสังคมไทยต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาในสังคมไทยและยังเป็นสัญญาณเตือนให้คนและสังคมไทยตระหนักและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ได้อย่างรู้เท่าทัน นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว เป็นประเด็นท้าทายต่อการพัฒนาในอนาคต

1. ภาพรวมสถานการณ์ด้านสังคมไทย

1.1 การพัฒนาศักยภาพคน คุณภาพของประชาชนโดยรวมดีขึ้น แต่ประชาชนบางกลุ่มเผชิญกับภาวะเสี่ยงด้านสุขภาพที่แตกต่างกัน ระดับความรู้ของคนไทยยังไม่เพียงพอต่อการเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ

1) ด้านสุขภาพ ในภาพรวมคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น ในปี 2546 เพศชายและเพศหญิงมีอายุคาดเฉลี่ย 67.58 ปี และ 75.08 ปี และเพิ่มขึ้นเป็น 67.93 และ 74.90 ปี ตามลำดับ ในปี 2547 ซึ่งสูงกว่าอายุคาดเฉลี่ยของประชากรโลก คือ ชาย 64 ปี และหญิง 68 ปี

การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ ครอบคลุมคนไทยร้อยละ 96.25 คิดเป็นจำนวนผู้มีหลักประกันสุขภาพ 60.45 ล้านคน ภายใต้หลักประกันทุกประเภท ได้แก่สวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานรัฐวิสาหกิจ การประกันตนในระบบประกันสังคม และหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค) อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนักและขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง เช่น ขาดการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทำลายสุขภาพ ทำให้สัดส่วนการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโรคหัวใจที่สูงเป็นอันดับหนึ่งของการเจ็บป่วยทั้งหมดซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 451.45 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2546 เป็น 503.1 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2547 รองลงมา ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูงและเบาหวาน รวมไปถึงภาวะโรคอ้วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกกลุ่มอายุ

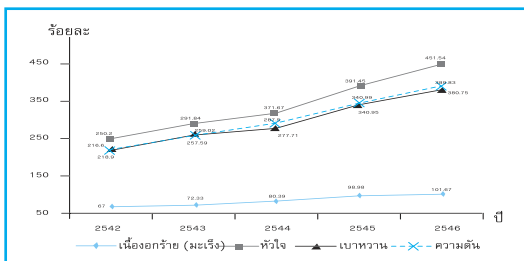
ตารางที่ 1 การมีหลักประกันสุขภาพของประชาชนไทย

หน่วย : คน

ลำดับ	ประเภทสิทธิประกันสุขภาพ	จ.ค. 46	จ.ค. 47	ก.ย. 48
1	สิทธิในงานสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	46,447,093	47,074,746	47,342,401
2	สิทธิประกันสังคม	7,729,333	8,418,034	8,741,658
3	สิทธิสวัสดิการข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ	4,131,080	4,275,444	4,150,924
4	สิทธิข้าราชการการเมือง/นักการเมือง	596	660	571
5	สิทธิคนไทยในต่างแดน	32,090	63,791	62,713
6	สิทธิทหารผ่านศึก	-	-	122,679
7	สิทธิครูเอกชน	-	-	95,158
8	คนต่างด้าว		259,478	274,671
9	ประชากรไทยที่รอตรวจสอบสิทธิ (ไม่มีสิทธิใดๆ)	3,910,636	2,871,428	2,356,963
	ประชากรรวมทั้งสิ้น	62,349,165	62,704,103	63,148,738
ความครอบคลุมการมีหลักประกันสุขภาพ		58,438,529	59,768,884	60,454,391
ร้อยละ		93.73	95.42	96.25

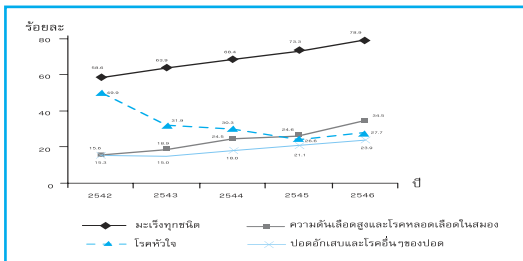
ที่มา : สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (12 ตุลาคม 2548)

แผนภูมิที่ 1 อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อต่อประชากรแสนคน

ที่มา: สถิติสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิที่ 2 อัตราตายด้วยโรคที่เป็นสาเหตุสำคัญต่อประชากร 100,000 คน

ที่มา : สถิติสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

2) ด้านการศึกษา ประเทศไทยดำเนินนโยบายขยายการศึกษาในทุกระดับ โดยให้ความสำคัญต่อการจัดบริการทางการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกพื้นที่ ส่งผลให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นจาก 7.8 ปี ในปี 2547 เป็น 8.1 ปี ในปี 2547 เป็นผลจากการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ทำให้ภาพรวมประชากรกลุ่มอายุ 3-21 ปี มีอัตราส่วนนักเรียนต่อประชากรเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65.1 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 73.5 ในปี 2547 ผู้ได้รับบริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้นจาก 3.3 ล้านคน ในปี 2545 เป็น 4.1 ล้านคนในปี 2547 นอกจากนี้ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสจำนวน 1.7 แสนคน ได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ด้อยโอกาสอีกประมาณ 1.37 ล้านคนได้รับบริการการศึกษานอกระบบในปี 2547

แม้ว่าโอกาสการเข้าเรียนของนักเรียนในเชิงปริมาณจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องแต่ในด้านคุณภาพจำเป็นต้องเร่งยกระดับ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ของนักเรียนชั้น ป. 6 ม.3 และ ม.6 ในปี 2546 บางวิชาอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง และผลการประเมินความถนัดทางการศึกษา (SAT) ของนักเรียนชั้น ม. 6 ในด้านภาษา การคิดคำนวณและความสามารถในเชิงวิเคราะห์มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ทั้ง 3 ด้าน

ตารางที่ 2 อัตราการเรียนรู้ของคนไทย

หน่วย : ร้อยละ

ภาคและพื้นที่	2543	2544	2545	2546	2547
เมือง	66.4	67.5	68.6	70.0	70.8
ชนบท	48.1	49.4	50.8	52.9	54.6
ทั่วประเทศ	54.1	55.3	56.6	58.7	60.1
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย* (ปี)	7.2	7.4	7.6	7.8	8.1

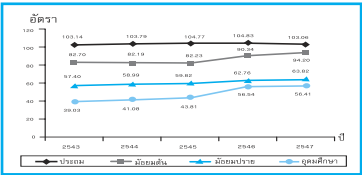
ที่มา : สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประมวลผลจากข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรรอบ 3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

หมายเหตุ : การเรียนรู้ (Function Literacy) ตามที่ UNESCO กำหนดคือระดับการอ่านออกเขียนได้และการคำนวณในเบื้องต้นที่จะทำให้เราสามารถปรับใช้ทักษะดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งปกติเราต้องได้รับการศึกษาอย่างน้อย 5-6 ปี ในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ต่อประชากรใน
วัยเรียน จำแนกระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2543 - 2547

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 3 การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ด้านผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ของนักเรียนทุกคนที่กำลังศึกษาใน
ชั้น ป. 6 ม.3 และ ม. 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

วิชา	ประถมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6	
	คะแนนเฉลี่ย	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพอใช้และดี %	คะแนนเฉลี่ย	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพอใช้และดี %	คะแนนเฉลี่ย	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพอใช้และดี %
ภาษาไทย	45.26	60	53.98	90	44.49	74
คณิตศาสตร์	41.7	67	34.99	45	33.99	43
ภาษาอังกฤษ	41.14	56	37.92	58	39.14	73
สังคมศาสตร์	-	-	49.33	77	41.85	62
วิทยาศาสตร์	41.41	74	38.07	57	-	-
วิทยาศาสตร์กายภาพ	-	-	-	-	48.82	82
ชีวภาพ	-	-	-	-	-	-
เคมี	-	-	-	-	38.65	57
ชีววิทยา	-	-	-	-	36.76	52
ฟิสิกส์	-	-	-	-	32.59	49

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการ

3) ด้านแรงงาน กำลังแรงงานไทยมีการศึกษาสูงขึ้น จากมาตรการเร่งยกระดับการศึกษาของแรงงานให้สูงขึ้น ส่งผลให้ จำนวนแรงงานไทยจบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 38.0 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 38.2 ในปี 2547 แต่ยังห่างจากเป้าหมายที่กำหนดเป็นร้อยละ 50 ในปี 2549 ค่อนข้างมาก ประกอบกับปัญหาอัตราการเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษาลดลงจากร้อยละ 41.5 ในปี 2539 เหลือ ร้อยละ 32.9 ในปี 2546 ขณะที่ตลาดแรงงานมีความ ต้องการกำลังคนระดับนี้ถึงร้อยละ 60 ของการผลิตกำลังคน ระดับกลาง

ส่วนด้านผลิตภาพของแรงงาน พบว่าผลิตภาพ แรงงานเพิ่มขึ้นจาก 102,324 บาทต่อคนต่อปี ในปี 2546 เป็น 109,466 บาทต่อคนต่อปี ในปี 2547 หรือคิดเป็นร้อยละ 6.98 โดยปัจจัยที่ทำให้ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นจากคุณภาพแรงงาน ที่ใช้ในการผลิตมีการศึกษาสูงขึ้น ในปี 2546 ปัจจัยการผลิต ด้านแรงงานที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษามีเพียงร้อยละ 8.7 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.3 ในปี 2547

ตารางที่ 4 ผลิตภาพแรงงาน ปี 2543-2547

หน่วย : บาท/คน/ปี

ภาคและพื้นที่	2543	2544	2545	2546	2547p
ผลิตภาพ	96,138	95,534	98,116	102,324	109,466
% การเติบโต	2.64	0.63	2.7	4.29	6.98

หมายเหตุ : ผลิตภาพแรงงาน = GDP ณ ราคาคงที่ ปี 2531/จำนวนผู้มีงานทำ

p หมายถึงข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 สัดส่วนผู้ปฏิบัติงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย : ร้อยละ

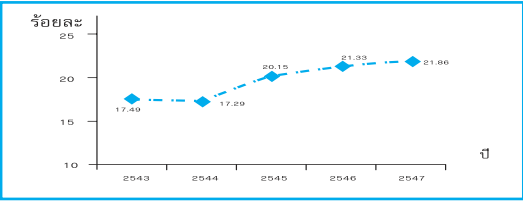
ระดับการศึกษา	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
รวม	100	100	100	100	100	100	100
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	70.3	69.4	67.8	65.9	64.6	62.9	61.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	12.1	12.2	12.9	13.0	13.3	13.8	14.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.6	5.0	5.6	6.5	6.8	7.4	7.8
อาชีวศึกษา	3.2	3.1	3.1	3.3	3.3	3.3	3.2
วิชาชีพชั้นสูง	2.6	2.8	2.9	3.2	3.7	3.8	3.8
มหาวิทยาลัย	7.2	7.5	7.7	8.0	8.3	8.7	9.3

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.2 การคุ้มครองทางสังคม

1) การประกันสังคม คนไทยมีหลักประกันความมั่นคงในการทำงานมากขึ้น ในปี 2547 ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมมีจำนวน 7.83 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 21.86 ของกำลังแรงงาน จำนวนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ปี 2544 มีผู้ประกันตน 5.87 ล้านคน เป็น 6.90 ล้านคน ในปี 2545 หรือคิดเป็นร้อยละ 20.15 เป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 เนื่องจากรัฐบาลได้ขยายความคุ้มครองให้แก่ลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป

แผนภูมิที่ 4 สัดส่วนของผู้ประกันตน

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

2) สวัสดิการทางสังคม การสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยให้แก่คนจนและผู้ด้อยโอกาส โดยดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทร บ้านมั่นคง ทำให้ครัวเรือนทั่วประเทศมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 72.5 ในปี 2535 เป็นร้อยละ 78.8 ในปี 2545 ส่วนการจัดสวัสดิการสังคมให้คนจนและผู้ด้อยโอกาสในปัจจุบันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณเพิ่มขึ้นตามขั้นตอนการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยมุ่งให้ชุมชนจัดบริการทางสังคมที่สนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกิดการดูแลซึ่งกันและกัน เป็นการใช้ประโยชน์จากทุนทางสังคมที่มีอยู่

3) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรมลดลงความรุนแรงลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาจำนวนคดีอาชญากรรมลดลงจาก 164,878 คดี ในปี 2546 เป็น 74,121 คดี ในปี 2547 หรือลดลงเฉลี่ยร้อยละ 55 หรือคิดเป็นสัดส่วน 422.8 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2545 เป็น 116.5 ในปี 2547 อันเป็นผลมาจากนโยบายที่ชัดเจนและเข้มงวดของรัฐบาล แต่ประเด็นที่น่าเป็นห่วง คือ ปัญหาอาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกประเภท สัดส่วนคดีต่อชีวิต ร่างกาย และเพศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 60.5 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2545 เป็น 71.5 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2547 เช่นเดียวกับคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่เพิ่มสูงขึ้นจาก 106 ในปี 2546 และเพิ่มขึ้นเป็น 106.5 ในปี 2547 นอกจากนี้ การเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกยังเพิ่มขึ้นแม้จะมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจาก 170.5 ต่อประชากรแสนคนในปี 2546 เป็น 193.1 ในปี 2547 และมีอัตราผู้เสียชีวิต

จากอุบัติเหตุจราจรทางบกเพิ่มขึ้นจาก 20.98 ต่อประชากรแสนคนในปี 2545 เป็น 21.3 ในปี 2547

4) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยเน้นดุลยภาพระหว่างการบังคับใช้กฎหมายและการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม ตลอดจนให้ความช่วยเหลือคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับความเป็นธรรมเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันของชุมชนและประชาสังคมในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในการแก้ไขและยุติข้อพิพาทต่างๆ มีผลให้ปริมาณคดีเข้าสู่ศาล โดยเฉพาะคดีอาญามีแนวโน้มลดลงมากกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2543-2545 นอกจากนี้ ปริมาณการไต่ถามไต่สวนและคดีสำเร็จก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2546 สามารถไต่ถามไต่สวนเป็นมูลค่าทุนทรัพย์ 88,783 ล้านบาท ในครึ่งปี 2547 (ต.ค.46- มี.ค.47) ไต่ถามไต่สวนได้เป็นมูลค่า 83,323 ล้านบาท เป็นความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

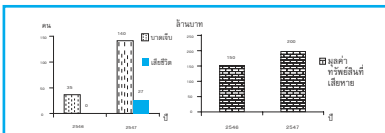
ตารางที่ 6 อัตราการตายด้วยอุบัติเหตุและอัตราคดีในช่วงปี 2545-2547
หน่วย : ต่อประชากรแสนคน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	2545	2546	2547	2548 ม.ค.-ส.ค.
อัตราการตายด้วยอุบัติเหตุการจราจรทางบก	20.9	22.9	21.30	n.a.
อัตราคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	109.7	106.0	106.5	77.7
อัตราคดีชีวิต ร่างกาย เพศ	60.5	71.5	71.5	47.9
อัตราคดียาเสพติด	422.8	216.4	116.5	n.a.

ที่มา : สถิติคดีที่วราษอาณจักร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

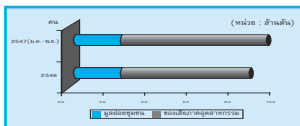
1.3 ด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมของประเทศยังอยู่ในระดับดี แต่คนไทยในเมืองใหญ่ต้องเผชิญชีวิตภายใต้สภาวะแวดล้อมที่มีมลพิษ ผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุเสี่ยงต่อการเป็นโรคระบบทางเดินหายใจ ความต้องการใช้สารอันตรายเพื่อเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตยังมีปริมาณสูงและถูกนำมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง ขาดความตระหนักด้านอันตรายก่อให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรง ขณะเดียวกันปริมาณขยะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปีอันเนื่องมาจากการเพิ่มของประชากร ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจาก 14.40 ล้านตันในปี 2546 เป็น 14.70 ล้านตันในปี 2547 ซึ่งการขาดความตระหนักและจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อมจนเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษได้ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิตทรัพย์สิน และสุขภาพอนามัย รวมทั้งระบบนิเวศน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

แผนภูมิที่ 5 จำนวนผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิตและมูลค่าทรัพย์สินที่เสียหายจากอุบัติเหตุจากสารเคมี ในปี 2546 และปี 2547 (ม.ค.-พ.ย.)

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิที่ 6 การใช้ประโยชน์จากของเสียในปี 2546 และ 2547 (ม.ค.-พ.ย.)

ที่มา: สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. แนวโน้มและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศมีผลกระทบสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต มีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยทั้งในเชิงบวกและเชิงลบและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไปจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาเป็นตัวกำหนดแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งจากการวิเคราะห์โครงสร้างประชากรใน 15 ปีข้างหน้าพบว่า

1) โครงสร้างประชากรไทยมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในช่วงเวลาอันสั้น ประมาณ 20 ปี ถือว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่เร็วที่สุดประเทศหนึ่งในโลก ซึ่งเป็นผลมาจากความสำเร็จของนโยบายวางแผนประชากรในช่วง 30 กว่าปีที่ผ่านมา ทำให้อัตราเจริญพันธุ์ลดลงจาก 6.3 คนในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.82 คนในปี 2543-2548 คนไทยมีอายุยืนยาวมากขึ้น อายุคาดหมายเฉลี่ยสูงขึ้นสำหรับผู้หญิงเป็น 74.9 ปี และผู้ชาย 69.9 ปี เนื่องจากผลสำเร็จของการพัฒนาสาธารณสุขที่สามารถลดการตายของมารดาและทารก การส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาลที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีขึ้น ส่งผลให้โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก กล่าวคือ

- ประชากรวัยเด็ก (0-14 ปี) มีสัดส่วนลดลงอย่างรวดเร็วจากร้อยละ 40.0 ในปี 2523 เป็นร้อยละ 24.3 ในปี 2543 และคาดว่าจะในปี 2558 เป็นร้อยละ 20.2

- ประชากรวัยทำงาน (15-59 ปี) ยังคงมีสัดส่วนสูงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 54.6 เป็นร้อยละ 65.9 ในปี 2543 และสูงสุดในปี 2552 คือร้อยละ 67.1 ก่อนจะลดลงเป็นร้อยละ 66.0 ในปี 2558

- ประชากรวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีสัดส่วนสูงขึ้นเป็นลำดับจากร้อยละ 5.4 เป็นร้อยละ 9.5 และ 13.8 ในช่วงเวลาเดียวกัน

ตารางที่ 7 ประมาณการประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุทั่วราชอาณาจักร :
ข้อสมมติภาวะเจริญพันธุ์ระดับปานกลาง

ปี	ประชากร/ประมาณการ(พันคน)	0-14	15-59	60+
2513 ^{1/}	34,397	45.20	49.80	5.00
2533 ^{1/}	54,548	29.23	63.41	7.36
2543 ^{1/}	60,916	24.25	66.29	9.46
2548 ^{2/}	64,763	22.96	66.71	10.33
2550 ^{2/}	65,694	22.34	66.94	10.72
2554 ^{2/}	67,400	20.98	67.00	12.02

ที่มา : 1/ สำนักทะเบียนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2/ การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2543-2568
สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงปันผลประชากร

ไปจนถึงปี 2552 ที่ต้องเร่งพัฒนาและใช้ประโยชน์จากช่วงปีทองดังกล่าว ช่วงการปันผลทางประชากร (Demographic Dividend) เป็นช่วงที่ประชากรวัยแรงงานมีสัดส่วนสูง ประชากรในวัยพึ่งพิงคือกลุ่มเด็กลดลงและผู้สูงอายุเพิ่มอย่างช้าๆ ส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงต่ำ แต่ละประเทศจะเกิดช่วงปันผลทางประชากรเพียงครั้งเดียว จึงเป็นโอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ประชากรในการเร่งพัฒนาด้านต่างๆ ให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการมีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น โดยที่ประชากรวัยแรงงานเหล่านี้จะสามารถเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศได้อย่างมาก ขณะเดียวกัน ก็สามารถดูแลเด็กและผู้สูงอายุซึ่งยังคงมีสัดส่วนต่ำได้อย่างไม่เป็นภาระหนัก ทั้งนี้เงื่อนไขสำคัญ คือ ประเทศนั้นๆ จะต้องมีการขยายแรงงานที่มีคุณภาพสูง ทำให้ผลผลิตภาพเพิ่มขึ้นขึ้นควบคู่กับการมีนโยบายการพัฒนาที่เสริมอย่างจริงจัง เช่น นโยบายการจ้างงาน มาตรการทางการเงิน การส่งเสริมการลงทุน ฯลฯ

3) การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร
ชี้ให้เห็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ การที่ประชากรวัยเด็กมีจำนวนน้อยลงเป็นโอกาสในการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมได้อย่างมีคุณภาพและทั่วถึงมากขึ้น การเร่งเพิ่มผลผลิตภาพของแรงงานให้สูงขึ้นในช่วงที่ประชากรวัยแรงงานมีสัดส่วนสูงจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ในขณะเดียวกันต้องเร่งเตรียมสังคมให้พร้อมรับการมีประชากรวัยสูงอายุมากขึ้น ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพึงระวังในหลายเรื่องที่สำคัญ ได้แก่

ตารางที่ 8 อัตราส่วนการเป็นภาระของประชากรเด็กและผู้สูงอายุ
 หน่วย : ร้อยละ

อัตราส่วนภาระพึ่งพิง	2513 ^{1/}	2543 ^{1/}	2550 ^{2/}	2552 ^{2/}	2554 ^{2/}	2563 ^{2/}
วัยเด็ก	90.3	46.1	33.4	32.2	31.3	29.6
ผู้สูงอายุ	10.1	11.6	16.0	16.9	17.9	26.1
อัตราส่วนภาระพึ่งพิงรวม	100.4	57.7	49.4	49.1	49.3	55.7

ที่มา : 1/ สำนักทะเบียนประชากรและการเคหะ พ.ศ. 2513 และ 2543
 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2/ การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2548 - 2568
 สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สำนักงานคณะกรรมการ
 พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- **การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอาจชะลอตัวลง**

การที่กำลังแรงงานลดลงทำให้การผลิตโดยรวมอาจลดลง โดยเฉพาะในสาขาที่ใช้แรงงานเข้มข้นส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

- **การบริการทางสังคมรวมถึงการจัดระบบ**

การคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ ที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอและต้องปรับรูปแบบให้เหมาะสม โดยเฉพาะบริการทางการแพทย์เนื่องจากแบบแผนการเกิดโรคเรื้อรังและโรคที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านนี้ยังไม่เพียงพอและหลักประกันทางสังคมยังไม่ครอบคลุมประชากรทั้งหมด รวมทั้งมีรูปแบบจำกัด

- **การเปลี่ยนแปลงของประชากรส่งผลต่อ**

การออมในระดับบุคคล การออมสุทธิของประเทศไทยทั้งในส่วนของภาคเอกชนและภาครัฐเมื่อเทียบกับสัดส่วนต่อ GDP ในปี 2543 เป็นร้อยละ 16.65 ลดลงเหลือร้อยละ 15.42 ในปี 2544 แล้วเพิ่มเป็นร้อยละ 17.50 ในปี 2546 หากแต่การออมของคนไทยในปัจจุบันซึ่งน่าจะอยู่ในระดับสูงก่อนที่จะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุกลับไม่เป็นไปตามหลักการ เพราะสภาพเศรษฐกิจในขณะนี้ไม่จูงใจให้เกิดการออม ทำให้การออมระดับบุคคลต่ำและมีแนวโน้มลดลงอย่างมากจากร้อยละ 13.39 ในปี 2542 เหลือร้อยละ 5.48 ในปี 2545 แม้จะปรับตัวขึ้นเล็กน้อยในปี 2546 เป็นร้อยละ 6.30 หากแต่ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่งผลให้การออมในอนาคตอาจไม่มากพอสำหรับขยายการลงทุน นอกจากนี้ การออมทางอ้อมแบบผูกพันยังครอบคลุมประชากรได้เพียงร้อยละ 27.74 ของผู้มีงานทำซึ่งอาจส่งผลต่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุ

• การผลิตสินค้าและบริการในอนาคตจะเปลี่ยนแปลงเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มประชากรสูงวัยที่มีเพิ่มขึ้น เนื่องจากประชากรที่มีวัยสูงขึ้นย่อมต้องการบริโภคสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสูงและเป็นสินค้าถาวร การผลิตจึงต้องปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของคนกลุ่มใหญ่ในสังคม

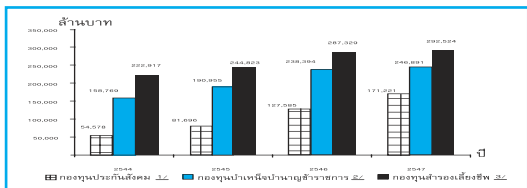
ตารางที่ 9 ร้อยละของการออมระดับบุคคลต่อรายได้

หน่วย : ล้านบาท

	2542	2543	2544	2545	2546
รายได้บุคคล Disposable Personal Income	3,056,486	3,159,391	3,243,632	3,347,327	3,645,457
การออมบุคคล Personal Savings	409,316	347,474	252,912	183,342	229,571
ร้อยละ	13.392	10.998	7.797	5.477	6.297
ออมสุทธิ	693,794	819,735	791,548	875,358	1,037,880
GDP	4,637,079	4,922,731	5,133,502	5,446,043	5,930,362
ร้อยละ	14.962	16.652	15.419	16.073	17.501

ที่มา : National Income of Thailand 2003 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 7 เงินสะสมของกองทุนเพื่อการเกษียณอายุจำแนกตามกองทุน

ที่มา : 1/ สำนักงานประกันสังคม
2/ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
3/ บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด

2.2) การพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อ

สังคมไทย การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบบเศรษฐกิจ ภาคการผลิต ภาคการบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) **เทคโนโลยีสารสนเทศที่แพร่กระจายอย่างกว้างขวางและรวดเร็วเป็นโอกาสในการพัฒนาคุณภาพคนและอาจทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของกลุ่มคนต่าง ๆ มากขึ้น** การไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร สินค้าและบริการอย่างรวดเร็ว เป็นโอกาสที่จะพัฒนาคุณภาพมนุษย์มากขึ้น แต่ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ทั้งความรู้ ทักษะพื้นฐาน การเข้าถึงแหล่งข้อมูล หรือทุนในการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ หากไม่มีการจัดการที่ดีพอ จะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีระหว่างคนกลุ่มต่างๆ และทำให้ช่องว่างระหว่างประชากรในประเทศกว้างขึ้น

2) **ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต** ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและกระบวนการผลิตของไทยมากขึ้น ทั้งการพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ การแปรรูปอาหาร การผลิตยาโรครักษา และการพัฒนาด้านการแพทย์ ฯลฯ แม้ว่าความเจริญดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ แต่ผลกระทบจากการพัฒนาดังกล่าวมีแนวโน้มให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยยังก่อให้เกิดผลกระทบในเรื่องอาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์ การแพร่กระจายของสื่อลามก ความรุนแรงจากสื่ออินเทอร์เน็ต ทั้งยังส่งผลกระทบต่อ

ต่อศาสนา ปรัชญาและความเชื่อ เช่น การโคลนนิ่ง และการตัดต่อพันธุกรรม ซึ่งยังเป็นเรื่องที่มีถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง

2.3 การเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรี เป็นผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ก่อให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของปัจจัยเงิน ความรู้ ข่าวสารและคน ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรี กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง และแพร่กระจายโดยไร้ข้อจำกัดมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลกมากขึ้น และแนวโน้มเคลื่อนย้ายข้ามประเทศของคนมีมากขึ้น ในเชิงบวกเป็นโอกาสในการดึงดูดกำลังคนที่มีคุณภาพหรือมีความเชี่ยวชาญเข้ามาในประเทศได้ง่าย ก่อให้เกิดการสร้างรายได้และได้รับการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยีให้กับคนไทย ในขณะเดียวกัน แรงงานของไทยจะมีโอกาสไปทำงานต่างประเทศมากขึ้น เนื่องจากการจัดทำข้อตกลงระหว่างรัฐบาลที่ชัดเจนมากขึ้น ประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรีจะเป็นปัจจัยผลักดันให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนากำลังคนในหลายๆ ด้านเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนย้ายคนโดยเสรีได้สร้าง**ผลกระทบในทางลบ**หลายประการที่สำคัญ คือ (1) **ปัญหาการค้ามนุษย์** เป็นการล่อลวงละเมิดทางเพศและการบังคับใช้แรงงานเด็กและสตรี (2) **ปัญหาความมั่นคงและการก่อการร้าย** ทั้งในรูปการตกเป็นเป้าหมายโดยตรงของการก่อการร้าย และการเป็นพื้นที่จัดหาเสบียง จัดซื้ออุปกรณ์และเป็นที่หลบซ่อน (3) **ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและการค้ายาเสพติด** ทั้งการลักลอบค้ายาเสพติด การนำคนเข้าเมือง การโจรกรรมและการค้ายานพาหนะ การค้าอาวุธ การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (4) ปัญหา

การแพร่กระจายของโรค ทั้งโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคซาร์ส โรคไข้หวัดนก และโรคอุบัติซ้ำ เช่น วัณโรค โรคเท้าช้าง ไข้มาลาเรีย นอกจากจะส่งผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสาธารณสุขของประเทศแล้วยังกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศที่จะเพิ่มสูงขึ้น และ (5) **ปัญหาด้านวัฒนธรรม ค่านิยม และบริโภคนิยม** ที่มาจากคนต่างชาติและธุรกิจของต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินกิจการในประเทศไทย เช่น ฟาสต์ฟู้ดส์ สถานบันเทิงเริงรมย์ เป็นต้น ทำให้พฤติกรรมการบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป เกิดความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยและเป็นกลุ่มวัตถุนิยม

ดังนั้น การพัฒนาคนและสังคมไทย ต้องมุ่งเชิงรุก ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาที่สั่งสมมานาน เพื่อให้การพัฒนาก้าวหน้าและพร้อมเผชิญกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย “คนไทยเป็นคนดี มีคุณภาพ มีความสุข อยู่ในสังคมที่เอื้ออาทร สันติและเป็นธรรม”

4. สถานการณ์และแนวโน้มด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

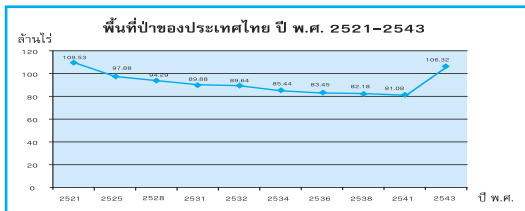
1. ทรัพยากรธรรมชาติ

1.1 ทรัพยากรป่าไม้และป่าชายเลน

สถานการณ์ป่าไม้

พื้นที่ป่าของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงจากที่เคยมีอยู่ถึงร้อยละ 53.3 ของพื้นที่ประเทศทั้งหมดในปี 2504 ลดลงเหลือร้อยละ 33.15 ในปี 2543 ซึ่งพบว่า มีพื้นที่ป่าประมาณ 106 ล้านไร่ ทั้งนี้ช่วงระหว่างปี 2504 ถึงปี 2532 มีอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าโดยเฉลี่ย 2.9 ล้านไร่ต่อปี แต่หลังจากมีการยกเลิกสัมปทานไม้ในปี 2532 ถึงปี 2541 อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าลดลงเหลือ 1 ล้านไร่ต่อปี

พื้นที่ป่าของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2521-2543

หมายเหตุ: วิธีการคำนวณพื้นที่ป่า ปี พ.ศ. 2543 แตกต่างจากปีอื่นๆ โดยใช้ข้อมูลดาวเทียมมาตราส่วน 1 : 50,000 และนำเข้าข้อมูลแบบดิจิทัล

ที่มา: รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547

ป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากที่เคยมีอยู่จำนวน 2.5 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2504 และจากการสำรวจและข้อมูลดาวเทียม ปี พ.ศ. 2543 พบว่ามีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งที่เป็นป่าชายเลนธรรมชาติ และป่าปลูกทดแทนเหลืออยู่ประมาณ 1,579,693 ไร่ ซึ่งเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่ที่เหลืออยู่มีสภาพเสื่อมโทรม

1.2 ทรัพยากรน้ำ

ในปี 2547 ประเทศไทยมีความต้องการน้ำในกิจกรรมต่างๆประมาณ 67,231 ล้านลูกบาศก์เมตร ในขณะที่ปัจจุบันมีเขื่อนขนาดใหญ่ 33 เขื่อน สามารถเก็บกักน้ำได้ปริมาณ 67,660 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณร้อยละ 32 ของปริมาณน้ำท่า พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานประมาณ 40 ล้านไร่ ปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานแล้วรวม 29.5 ล้านไร่ แม้ว่าในปัจจุบันปริมาณน้ำที่เก็บกักได้จะมีค่าสูงกว่าความต้องการใช้น้ำ แต่ด้วย

ปัญหาวิธีการจัดการ และความผันแปรของปริมาณน้ำตามพื้นที่ และตามฤดูกาล คาดว่าในปี 2549 จะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำถึง 12,560 ล้านลูกบาศก์เมตร

1.3 ความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยมีพันธุ์พืชมีอยู่ประมาณ 15,000 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 8 ของพันธุ์พืชในโลก มีพันธุ์สัตว์ต่างๆถึงประมาณ 25,000 ชนิด สหรัยและจุลชีพประมาณ 7,700 ชนิด พื้นที่สำคัญด้านความหลากหลายทางชีวภาพส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้พื้นที่อนุรักษ์คุ้มครอง เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เกาะแนวปะการัง หาดทราย และพื้นที่ชุ่มน้ำ

จากการข้อมูลที่รวบรวมปี พ.ศ. 2546 พบว่า สัตว์ป่าที่สูญพันธุ์ไปแล้วมีทั้งหมด 6 ชนิด ประกอบด้วยสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 1 ชนิด สัตว์ปีก 2 ชนิด และปลา 3 ชนิด มีสัตว์ที่สูญพันธุ์ในธรรมชาติ 8 ชนิด ไก่สูญพันธุ์อย่างยิ่ง 59 ชนิด ไก่สูญพันธุ์ 160 ชนิด มีแวนโน้มไก่สูญพันธุ์ 353 ชนิด และไก่คูกคาม 63 ชนิด

กลุ่มสิ่งมีชีวิต	จำนวนชนิด
พันธุ์พืช	15,000
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	294
สัตว์ปีก	962
สัตว์เลื้อยคลาน	325
สะเทินน้ำสะเทินบก	141
แมลง	7,000
ปลา	2,000
หอยน้ำเค็ม	2,000
สัตว์ไม่มีกระดูก	11,900
สหรัย	64
รา	3,000
แบคทีเรีย	800
จุลินทรีย์	3,800

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม 2545 2547

1.4 พลังงาน

เมื่อพิจารณาปริมาณสำรองพลังงานต่อปริมาณการผลิต ณ ธันวาคม 2546 พบว่า ก๊าซธรรมชาติสามารถใช้ได้นาน 43 ปี คอนเดนเสท 36 ปี และลิกไนต์ใช้ได้อีกประมาณ 156 ปี

ปริมาณสำรองต่อปริมาณการผลิตพลังงาน แยกตามประเภท พลังงาน ปี พ.ศ. 2546

ประเภทพลังงาน	ปริมาณสำรอง ¹	ปริมาณการผลิตปี ปี พ.ศ. 2546 ²	ใช้ได้นาน (ปี)
น้ำมันดิบ (ล้านบาร์เรล)	665	35.1	19
คอนเดนเสท (ล้านบาร์เรล)	832	22.9	36
ก๊าซธรรมชาติ (พันล้านลูกบาศก์ฟุต)	33,091	769	43
ลิกไนต์ (ล้านตัน)	2,942	18.8	156

ที่มา : ¹ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2547

² สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, 2547

2. สิ่งแวดล้อม

2.1 คุณภาพน้ำ

คุณภาพน้ำบริเวณแม่น้ำสายสำคัญ 49 สาย และแหล่งน้ำนิ่ง 4 แหล่ง ณ ปี 2546 พบว่าแหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีมีประมาณร้อยละ 32 มีคุณภาพพอใช้ร้อยละ 31 เลือ่มโทรมร้อยละ 31 เลือ่มโทรมมากร้อยละ 6 ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2545 ในภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าแหล่งน้ำคุณภาพดีลดลง และแหล่งน้ำคุณภาพเลือ่มโทรมมากขึ้น ในขณะที่มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ และเลือ่มโทรมเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความถดถอยของระดับคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้น

เปรียบเทียบสัดส่วนคุณภาพแหล่งน้ำปี 2545 และ 2546 (ร้อยละ)

	ปี 2545	ปี 2546
แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี	40	32
แหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้	25	31
แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเลือ่มโทรม	32	31
แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเลือ่มโทรมมาก	3	6

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, 2547

2.2 ขยะ

ในรอบสิบปีที่ผ่านมา ขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่การให้บริการและการจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง และเมื่อพิจารณาปริมาณขยะที่เกิดขึ้นตามพื้นที่พบว่า ในปี 2546 ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนถึงประมาณร้อยละ 24 ของปริมาณขยะทั่วประเทศ

ปริมาณขยะ จำแนกตามพื้นที่ ปี 2544 – 2546

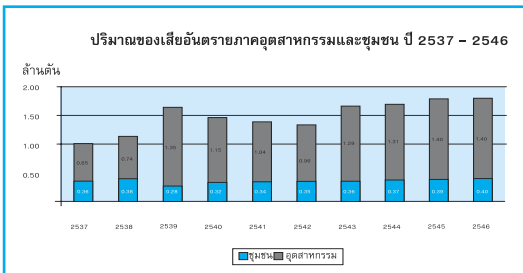
พื้นที่	ปริมาณขยะ (ตันต่อวัน)		
	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546
กรุงเทพมหานคร	9,317	9,617	9,340
เขตเทศบาล (เทศบาล 1,134 แห่ง และเมืองพัทยา)	11,903	11,976	12,100
นอกเขตเทศบาล9,317	17,423	17,632	17,800
รวมทั้งประเทศ	38,643	39,225	39,240

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ 2547

2.3 ของเสียอันตราย

ปริมาณของเสียอันตรายทั่วประเทศเพิ่มขึ้นจาก 1.01 ล้านตันในปี 2537 เป็น 1.80 ล้านตันในปี 2546 โดยประมาณร้อยละ 75 – 80 มาจากภาคอุตสาหกรรม ส่วนที่เหลือมาจากกิจกรรมภายในชุมชน

ปริมาณของเสียอันตรายภาคอุตสาหกรรมและชุมชน ปี 2537 - 2546

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ 2547

3. นโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์สำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6 ประเด็น ได้แก่

(1) การสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้มีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยคงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่มี

(2) การคุ้มครองและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(3) การฟื้นฟูทรัพยากรดิน และใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

(4) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำขาดแคลน น้ำท่วม และคุณภาพน้ำ รวมทั้งแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

(5) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมของเอกชน ให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(6) การควบคุมมลพิษจากขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละออง ก๊าซ กลิ่น และเสียง ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 3

ทิศทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

1. กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะ 4 ปี (2548-2551)

1. การเปลี่ยนแปลงของ 5 บริบทการพัฒนา

1.1 บริบทด้านการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงในตลาดเงินของโลก

การเปลี่ยนแปลงด้านความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและการเงินโลกที่จะเป็นปัจจัยและแรงผลักดันที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคตที่สำคัญ ประกอบด้วย 5 เรื่องหลัก คือ (1.1) การรวมตัวทางเศรษฐกิจทั้งใน

ระดับทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี และบทบาทเศรษฐกิจของเอเชียที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจีนและอินเดีย (1.2) ความไม่สมดุลของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และผลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศและค่าเงิน (1.3) การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศและความเชื่อมโยงของตลาดเงินตลาดทุนในโลก (1.4) กองทุนบริหารความเสี่ยง (Hedge fund) กับการเก็งกำไรจากค่าเงินและราคาสินค้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งแนวโน้มการเกิดนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและรสนิยมของผู้บริโภคและขับเคลื่อนโดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้เครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ มีความเป็นไปได้ และ (1.5) กฎ ระเบียบ การกำกับตรวจสอบและธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและธุรกิจเอกชนที่เข้มงวดมากขึ้น เช่น Basel II และ COSO2 เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สถาบันการเงินและภาคเอกชนต้องปรับตัวและปรับปรุงกิจการให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

1.2 บริบทด้านเทคโนโลยี

ในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคของ Molecular Economy ซึ่งขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีหลัก ได้แก่ Biotechnology Material Technology และ Nanotechnology ได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดนวัตกรรม (Innovation) รวมทั้งการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของ Information and Communication Technology (ICT) ที่จะส่งผลกระทบถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์อย่างกว้างขวางในอนาคต

Economy	Agriculture	Industrial	Information	Molecular
Energy	Muscle Power	Coal, Oil, electricity	Chemical (e.g. batteries, solar, piezoelectrical)	Molecular (e.g. ATP)
Physical Delivery	Animals, Boats	Trains, automobiles	Planes	Distributed fabrication
Information Delivery	Human contact	Mail, telegraph, telephone, radio, television	Wired and wireless data networks	Neural interface
Industrial Commodity	Seeds, land, textiles	Steel, chemicals	Silicon, software	Nanomaterials Designs
Key Product	Domesticated plant and animals	Automobile	computer	Matter compiler Personal hospital Universal mentor Experience machine Social science simulator

ที่มา : IT'S ALIVE (Christopher Meyer & Stan Davis ,2003)

1.3 บริบทด้านสังคม

สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก มีประเด็นสำคัญๆ คือ ประชากรทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นจาก 6.1 พันล้านคนในปี 2543 เป็น 7.8 พันล้านคนในปี 2568 โดยร้อยละ 95 เพิ่มขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนา มนุษย์จะมีอายุยืนยาวขึ้นส่งผลให้ประชากรวัยเด็กมีแนวโน้มลดลงและมีผู้สูงอายุมากขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2568 ประชากรร้อยละ 60 จะอาศัยอยู่ในเมือง ภาวะความเป็นเมืองจะเพิ่มสูงขึ้น (Hyper-urbanization) ด้วยปัจจัยสนับสนุนจากความก้าวหน้าของระบบโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการย้ายถิ่นแบบไร้พรมแดนซึ่งมีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคน ในขณะเดียวกันภัยคุกคามต่อคุณภาพและความมั่นคงของมนุษย์จะมีความหลากหลายมากขึ้น

1.4 บริบทด้านสิ่งแวดล้อม

การที่ประชากรในโลกจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และการผลิตการบริโภคที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมซึ่งได้ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม จะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นข้อจำกัดในการผลิตและดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประชาคมโลกได้ตระหนักถึงความไม่ยั่งยืนของการพัฒนาหากยังปล่อยให้การผลิตและการบริโภคเกิดขึ้นอย่างที่ผ่านมา องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมเพื่อให้ประเทศต่างๆ ร่วมกันพัฒนาในแนวทางที่ยั่งยืน โดยในปี 2515 ได้มีการประชุมสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ ณ กรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ในปี 2526 ได้มีการจัดตั้งสมัชชาโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development: WCED) และในปี 2530 ได้เผยแพร่รายงาน Our Common Future ในปี 2535 มีการประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (UN Conference on Environment and Development: UNCED) หรือ Earth Summit ที่กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ระหว่างผู้นำ 152 ประเทศ โดยได้มีการลงนามรับรองแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) ซึ่งถือเป็นแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกและในปี 2545 ได้มีการประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (World Summit on Sustainable Development: WSSD) ที่นครโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ และได้กำหนดให้ประเทศสมาชิก ต้องบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) ร่วมกันภายในปี 2558

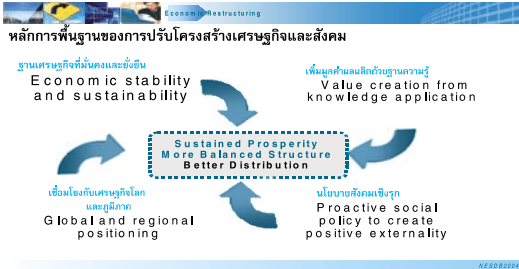
1.5 บริบทด้านแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภค

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้ถึงโอกาสของธุรกิจและความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจที่ต้องปรับตัวให้เสนอสินค้าและบริการที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจจึงต้องคำนึงถึงแนวโน้มของพฤติกรรมของผู้บริโภคในตลาดโลกและวางยุทธศาสตร์ให้เหมาะสม ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคในตลาดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างอายุของประชากร รายได้ รสนิยมและสภาพแวดล้อมของความเป็นอยู่ เช่น การขยายตัวของความเป็นเมือง

2. หลักการพื้นฐานของการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม

เนื่องจากบริบทการพัฒนาที่จะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่เศรษฐกิจไทยจะต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถเผชิญกับสภาวะแวดล้อมใหม่ และสามารถพัฒนาได้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา โดยจะมีการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถเผชิญกับความผันผวนของกระแสโลกาภิวัตน์ มีการเจริญเติบโตที่สามารถ

สร้างความมั่นคงให้กับประชาชน และมีการกระจายผลประโยชน์ให้กับประชาชนระดับฐานรากได้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว หลักการพื้นฐานของการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ จึงต้องอยู่บนหลักการ 4 ประการได้แก่

2.1 ฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน (Economic Stability and Sustainability)

เนื่องจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลกจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่รวดเร็วขึ้น การเชื่อมโยงของการค้าและการเงินในโลกที่เพิ่มการแข่งขัน และการเคลื่อนย้ายเงินทุน และความไม่แน่นอนของปัจจัยสังคม และการเมืองที่จะกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและพร้อมที่จะต่อสู้กับผลกระทบจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลก นอกจากนั้นบทเรียนจากอดีตแสดงให้เห็นว่าการพึ่งพาต่างประเทศทั้งในด้านการค้า ทุน และเทคโนโลยีมากเกินไปจะสร้างปัญหาให้กับระบบเศรษฐกิจ แต่ประเทศที่ปิดกั้นความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกก็จะล้าหลังหรือประสบกับความถดถอยทางเศรษฐกิจเช่นกัน

ดังนั้นการพัฒนาฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงจะต้องดำเนินการไปพร้อมกันทั้งการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและการสร้างฐานเศรษฐกิจภายในที่ประเทศสามารถสร้างความสามารถในการแข่งขันได้ด้วยตนเอง การสร้างฐานเศรษฐกิจให้มั่นคงมากขึ้นต้องให้ความสำคัญกับสาขาที่สามารถพึ่งพิงภายในประเทศเป็นพื้นฐานความได้เปรียบในการแข่งขัน

สำหรับประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับภาคเกษตร ภาคบริการ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งจากการที่ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติเหมาะกับการเพาะปลูก มีลักษณะความเป็นไทย (Thainess) ซึ่งชาวต่างชาติประทับใจในการบริการ และมีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกมากที่สามารถพัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นที่ต้องการในโลกได้

2.2 เพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้ (Value creation from knowledge application)

เศรษฐกิจโลกได้เคลื่อนสู่โลกของเศรษฐกิจฐานความรู้ซึ่งมูลค่าของสินค้าและบริการที่มาจากปัจจัยนอกเหนือจากวัตถุดิบและแรงงานเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว สินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงจะประกอบด้วย的增加มูลค่าซึ่งมาจากเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาที่เพิ่มคุณภาพสินค้า การออกแบบ การสร้างตราสินค้าที่ผู้บริโภคให้ความไว้วางใจ ภาพพจน์ที่เข้ากับคุณค่าและค่านิยมของผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ดังนั้นมูลค่าเพิ่มจะตกเป็นของผู้ผลิตที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเพียง 1 ใน 3 ส่วนของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น อีก 2 ใน 3 จะเป็นของผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ เช่น ผู้เป็นเจ้าของตราสินค้า ลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตร เป็นต้น และรวมถึงผลประโยชน์ที่ผู้เป็น

เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญานี้จะสามารถสร้างความมั่งคั่งจากผลประโยชน์ในตลาดเงินได้ด้วย

ในอดีตประเทศไทยผลิตและขายสินค้าและบริการโดยแรงงานและวัตถุดิบจึงได้ผลประโยชน์ส่วนน้อย จากประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดในห่วงโซ่การผลิต (value chain) ดังนั้นจึงต้องปรับระบบการผลิตและบริการโดยการการใช้พื้นฐานความได้เปรียบของเศรษฐกิจไทยที่มีอยู่ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ลักษณะความเป็นไทย (Thainess) มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ โดยใช้เทคโนโลยี องค์ความรู้ และการบริหารจัดการธุรกิจใหม่ๆ เข้าผนวก เพื่อให้เกิดสินค้าบริการที่มีมูลค่าสูงขึ้น ตรงกับแนวโน้มความต้องการบริโภคใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในโลก

การเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้จะต้องอาศัยการผลิตที่เป็น cluster คือมีการเชื่อมโยงของผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญหลายด้านที่มีความชำนาญเป็นพิเศษในการแต่ละทักษะและความรู้เพื่อพัฒนาสินค้าให้ก้าวหน้าและมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อการแข่งขันอยู่เสมอ องค์ประกอบที่หลากหลาย เช่น การออกแบบ การวิจัยและพัฒนาสินค้าและกระบวนการผลิต การตลาดและการขาย การระดมทุน การบริหาร logistics การผลิตวัตถุดิบ และการผลิตชิ้นส่วน เป็นต้น ซึ่งแต่ละทักษะเหล่านี้จะเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะสำหรับสินค้าและบริการตัวใดตัวหนึ่งอย่างละเอียด การรวมตัวเป็น cluster จึงเป็นทั้งการรวมตัวระหว่างผู้ผลิตทั้งจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ ตลอดจนภาคบริการในกระบวนการจัดจำหน่ายและพัฒนาสินค้านวมถึงภาคการศึกษาที่มีส่วนในการผลิตและอบรมบุคลากรและวิจัยและพัฒนาอีกด้วย

การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตด้วยฐานความรู้เป็นรูปแบบของธุรกิจที่ต้องนำมาใช้ในทุกสาขาการผลิตของประเทศทั้ง เกษตรอุตสาหกรรมและบริการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งถ้าสามารถพัฒนาเข้าสู่รูปแบบของธุรกิจใหม่ได้ จะมีโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตและสร้างการขยายตัวของเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยอีกมาก

2.3 นโยบายสังคมเชิงรุก (proactive social policy to create positive externality)

ในอนาคตซึ่งเศรษฐกิจจำเป็นต้องแข่งขันบนพื้นฐานของเศรษฐกิจฐานความรู้ ในขณะที่สังคมไทยเริ่มต้นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอีก 6 ปี ข้างหน้า ดังนั้นประเทศไทยจะต้องมีการลงทุนเพื่อเตรียมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแรงงาน โดยเฉพาะเยาวชนที่จะเติบโตและเข้าสู่วัยแรงงานในอนาคต และสร้างพื้นฐานด้านการสร้างสรรค์และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้คนดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเท่าทันโลกอนาคต การเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานและความสามารถในการเรียนรู้ของประชากรทุกเพศและวัย จะต้องมีการลงทุนของภาครัฐและเอกชนในการศึกษาและสาธารณสุข รวมถึงปฏิรูประบบการศึกษา การฝึกอบรมฝีมือและมาตรฐานฝีมือแรงงาน การดูแลสุขภาพของประชากร และการดูแลเตรียมการให้ผู้สูงอายุทั้งในและนอกระบบมีเงินออมอย่างพอเพียงเพียงพอหลังเกษียณอายุ เป็นต้น

รายจ่ายของรัฐบาลด้านสังคมในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นการลงทุนในเชิงรุก เนื่องจากจะทำให้ประชากรมีประสิทธิภาพสุขภาพและปัญญาความรู้เพิ่มขึ้น ที่จะส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศและป้องกันการเจ็บป่วยในอนาคต อันจะช่วยลดรายจ่ายด้าน

สาธารณสุขของรัฐในการบำบัดผู้ป่วยในอนาคตอีกด้วย การลงทุนเพื่อสังคมเชิงรุก จะต้องรวมถึงการป้องกันโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า โดยใช้ทั้งมาตรการเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและลดบ่อเกิดของปัญหาด้านสังคมต่างๆ

2.4 เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค (global and regional positioning)

ในเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งเศรษฐกิจโลกมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น เนื่องจากข้อกีดกันการค้าด้านภาษีลดลง เทคโนโลยีด้านการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารที่ถูกลงและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำให้การสื่อสารและการให้บริการผ่านเครือข่ายโทรคมนาคมมีราคาถูกลงและทำให้ข้อจำกัดด้านภูมิศาสตร์และเวลาหมดไป ธุรกิจจะต้องแข่งขันกันโดยการหาแหล่งวัตถุดิบและชิ้นส่วนจากแหล่งผลิตที่ผลิตได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด รวมถึงการ outsource การบริการที่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศไปยังประเทศที่สามารถให้บริการด้วยราคาต่ำกว่า

ประเทศต่างๆ จึงมีนโยบายเศรษฐกิจที่จะเร่งจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างกันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถนำเข้าสินค้าที่มีคุณภาพดีและราคาถูกลงกว่า และสามารถขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศคู่สัญญาที่ต่างลดการปกป้องการค้าให้แก่กันและกันมากขึ้น ดังนั้นในขณะที่ประเทศไทยพยายามพัฒนาสินค้าและบริการที่มีพื้นฐานความได้เปรียบของประเทศ

ที่สามารถพึ่งวัดถุดิบและองค์ความรู้ภายในประเทศมากขึ้น ก็ต้อง
แสวงหาโอกาสในการเปิดตลาดให้กับสินค้าบริการต่างๆของ
ไทย และเปิดโอกาสให้สินค้าบริการที่เป็นต้นทุนการผลิตมีการ
แข่งขันจากต่างประเทศมากขึ้น

การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกของประเทศไทยได้
ให้ความสำคัญทั้งประเทศที่เป็นตลาดใหญ่และมีศักยภาพใน
การบริโภคสูง เช่น จีน อินเดีย ญี่ปุ่น และสหรัฐ เป็นต้น และ
ประเทศที่เป็นตลาดใหม่และเป็นแหล่งวัตถุดิบ เช่น ทวีปแอฟริกา
และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สปป.ลาว กัมพูชา
พม่า และ จีนตอนใต้ เป็นต้น ซึ่งยังมีรายได้ประชากรน้อยกว่า
ประเทศไทยอยู่มาก แต่มีความเชื่อมโยงทั้งด้านวัฒนธรรม
ประเพณี ความรู้สึกเป็นพี่น้อง และการดำเนินชีวิตของประชากร
บริเวณชายแดนที่มีเศรษฐกิจทั้งในและนอกระบบเชื่อมโยงกัน
อย่างเหนียวแน่น

ประเทศไทยจึงมีนโยบายร่วมส่งเสริมพัฒนาประเทศ
เพื่อนบ้านให้เจริญก้าวหน้าและมีศักยภาพเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น
อย่างรวดเร็ว เพื่อให้ภูมิภาคอินโดจีนเป็นแหล่งการผลิต การบริโภค
และการดึงดูดการลงทุน ในทวีปเอเชีย

ทั้งนี้ การร่วมพัฒนาศักยภาพของประเทศเพื่อนบ้าน จะดำเนินการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นบูรณาการ โดยใช้ประสบการณ์การพัฒนาของประเทศไทย ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและการพัฒนาในอดีตคล้ายกับที่ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเผชิญอยู่ ช่วยพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านมิให้ประสบข้อผิดพลาดในการพัฒนา และสามารถลดระยะเวลาในการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วขึ้นได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคโดยรวมด้วย

2. แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551

1. แนวคิดและทิศทางการบริหารประเทศ

1.1 วิสัยทัศน์ของรัฐบาล

4 ปีข้างหน้าต่อไปนี้ จะเป็น 4 ปีแห่งการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน รัฐบาลจะสร้างโอกาสเพื่ออนาคต วางรากฐานใหม่ให้แก่ประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง โดยเน้นการคืนความเข้มแข็งสู่ท้องถิ่น คืนความสมบูรณ์ของดินและน้ำสู่ธรรมชาติ และคืนอำนาจการตัดสินใจสู่ชุมชน โดยให้ความสำคัญแก่การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมให้มีความสมดุลมากยิ่งขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อนำไปสู่สังคมเศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เพื่อนำประเทศไปสู่โครงสร้างที่มีความสมดุล มั่งคั่งและยั่งยืน รัฐบาลมีเป้าหมายให้เศรษฐกิจขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 - 6 ต่อปี และเป็นการขยายตัวอย่างมีคุณภาพและเสถียรภาพ โดยดูแลไม่ให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานสูงกว่า ร้อยละ 3.5 มีการสร้างงานใหม่ให้ประชาชนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคนในช่วง 4 ปีต่อไป

1.2 เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องการให้บรรลุผลในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ สำหรับช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2548 - 2551 รวมถึงตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำกับติดตามและประเมินผลการบริหารราชการแผ่นดิน

1.3 กลยุทธ์หลัก

แสดงให้เห็นถึงแนวทาง มาตรการ หรือวิธีการดำเนินงานสำคัญๆ อันถือเป็นกุญแจสำคัญต่อการบรรลุผลตามเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ได้มีการกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นเงื่อนไขในการมอบหมายงานให้เจ้าภาพ หรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบต่างๆ รับผิดชอบดำเนินการต่อ

2. กรอบการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

ภายใต้ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลที่ดีจะต้องมีขีดสมรรถนะค่อนข้างสูงในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งหมายความว่า ประการแรก สามารถตัดสินใจกำหนดนโยบาย สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่สอง สามารถผลักดันนโยบายของตนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่สาม เป็นผู้แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ไกล่เกลี่ยประสานผลประโยชน์และตอบสนองความต้องการของกลุ่มต่างๆ ในสังคมได้อย่างราบรื่น และประการที่สี่ มีการเผยแพร่เปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ที่จำเป็นให้ทุกฝ่ายในสังคมได้รับทราบร่วมกัน

แผนการบริหารราชการแผ่นดินเป็นเครื่องมือในการแสดงให้เห็นถึงการตัดสินใจและจัดลำดับความสำคัญของ

รัฐบาลว่าเลือกที่จะทำหรือไม่ทำบางอย่าง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ อันสะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำของคณะรัฐมนตรี หรือผู้บริหารฝ่ายการเมือง ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายและวางยุทธศาสตร์การกำกับดูแลควบคุมให้ฝ่ายข้าราชการประจำ รับผิดชอบการนำนโยบายและยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติให้บรรลุผล อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชน และความมั่นคงยั่งยืนของประเทศ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ในมาตรา 13 และมาตรา 14 ได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องจัดให้มีแผนการบริหารราชการแผ่นดินรอบคลุมระยะเวลา 4 ปี โดยนำคำแถลงของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา มาพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานส่วนราชการหรือบุคคลที่จะรับผิดชอบในแต่ละภารกิจ ประมาณการรายได้-รายจ่าย และทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ ระยะเวลาดำเนินการและการติดตามประเมินผล ทั้งนี้ ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

ในมาตรา 15 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ยังได้กำหนดว่า เมื่อมีการประกาศใช้บังคับแผนการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ให้มีการพิจารณาจัดทำแผนนิติบัญญัติ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายที่จะต้องจัดมีขึ้นใหม่ หรือกฎหมายที่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิก ให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นอกจากนี้ ในมาตรา 16 ก็ยังกำหนดเพิ่มเติมให้ส่วนราชการ

ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีซึ่งจะต้องให้มีความสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งการจัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติการประจำปี

3. ประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่รัฐมุ่งเน้นและให้ความสำคัญ

แผนการบริหารราชการแผ่นดินข้างต้น ได้แสดงให้เห็นถึงทิศทางและแนวทางการทำงานของคณะรัฐมนตรีในช่วงระยะเวลา 4 ปี ตามกรอบนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีในการบริหารการปกครองประเทศ โดยมีสาระสำคัญครอบคลุมรายละเอียด ใน 9 ประเด็นสำคัญดังนี้

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การขจัดความยากจน

ก. ระดับประเทศ

ข. ระดับชุมชน

ค. ระดับบุคคล

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

ก. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม เตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

ข. การอนุรักษ์ สืบทอดประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงาม และพัฒนาภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ค. การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน

- ง. การเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม
- จ. การเตรียมความพร้อมแก้สังคมเพื่อให้ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- ฉ. การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่แข็งแรงและน่าอยู่

3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

- ก. การปรับโครงสร้างภาคเกษตร
- ข. การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม
- ค. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว การบริการ และการค้า
- ง. การบริหารการเงินการคลัง
- จ. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ฉ. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์
- ช. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ซ. การพัฒนารัฐวิสาหกิจ
- ณ. การพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินยุทธศาสตร์ชาติ

3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ก. การสร้างความสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ข. การคุ้มครองและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- ค. การฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

- ง. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
- จ. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของเอกชนและชุมชนท้องถิ่น
- ฉ. การควบคุมมลพิษจากขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละออง ก๊าซ กลิ่น และเสียง

3.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- ก. การดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุก
- ข. การส่งเสริมความสัมพันธ์กับนานาชาติ
- ค. การส่งเสริมความร่วมมือภายใต้กรอบพหุภาคีและการสร้างบทบาทไทยในเวทีโลก
- ง. ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- จ. การทูตเพื่อประชาชน

3.6 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ก. การปรับปรุงกฎหมาย
- ข. การปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม
- ค. การพัฒนาระบบราชการ

- ง. การป้องกันและปราบปรามทุจริต
- จ. การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในภาคเอกชนและสังคม

3.7 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 การส่งเสริมประชาธิปไตย และกระบวนการประชาสังคม

- ก. การพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการประชาสังคม
- ข. การส่งเสริมและพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- ค. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

3.8 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8 การรักษาความมั่นคงของรัฐ

- ก. การพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- ข. การป้องกันประเทศ
- ค. การรักษาความมั่นคงของรัฐ

3.9 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 9 การรองรับการเปลี่ยนแปลง และพลวัตโลก

แผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวนี้ ยังจะใช้ประโยชน์สำหรับการอ้างอิงหรือเป็นแม่บทในการถ่ายทอดกลยุทธ์หลักลงไปในระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือมิติการปฏิบัติการกิจตามอำนาจหน้าที่ปกติ (functional – based approach) ในระดับกลุ่มจังหวัดหรือจังหวัด หรือมิติพื้นที่ (area – based approach) รวมถึงกลไกการทำงานข้ามหน่วยงานและพื้นที่ หรือมิติตามระเบียบวาระงานพิเศษ (agenda – based approach) ในรูปแบบของการจัดทำแผนปฏิปัตรราชการ 4 ปี และแผนปฏิปัตรราชการประจำปี อันจะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินและการจัดสรรทรัพยากรเกิดความสอดคล้องบูรณาการ และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

3. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (Mega Project)

1. ภาพรวมของโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่

1.1 ความเป็นมา

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ รัับทราบแผนการลงทุนโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ (Mega Projects) ในช่วงปีงบประมาณ 2548–2552 วงเงินรวม 1.8 ล้านล้านบาท ตามที่คณะกรรมการพิจารณากลับ กรองโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ ซึ่งมีปลัดกระทรวง การคลังเป็นประธาน และมีสำนักบริหารหนี้สาธารณะเป็นฝ่าย เลขาธิการ เพื่อประสานกับหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการจัด เติร์ยมโครงการ และติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเสนอ โดยแผนการลงทุนโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ (Mega Projects) มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบโครงการใน แต่ละด้าน ดังนี้

สาขา	วงเงินลงทุน
1. Mass Transit	423,429.69
2. คมนาคมขนส่ง	345,602.38
3. ที่อยู่อาศัย	330,360.00
4. ทรพยากรน้ำ	203,084.24
5. การศึกษา	96,345.41
6. สาธารณสุข	94,790.00
7. อื่นๆ	310,630.14
รวม	1,804,241.86

1.2 กรอบวงเงินลงทุน

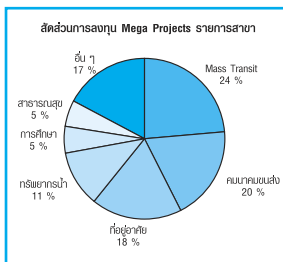
(1) กรอบการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (Mega Projects)

การลงทุนโครงการขนาดใหญ่ในช่วงปี 2548-2552 มีวงเงินทั้งสิ้น 1,804,242 ล้านบาท ประกอบด้วยการลงทุนใน 7 สาขา ดังนี้

หน่วยงานเจ้าภาพ	สาขา
กระทรวงคมนาคม	ระบบขนส่งมวลชน
กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ	ที่อยู่อาศัย
กระทรวงสาธารณสุข	การพัฒนาและปรับปรุงระบบและ บริการสาธารณสุข
กระทรวงศึกษาธิการ	การปฏิรูปการศึกษา
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(2) สัดส่วนการลงทุนรายสาขา

สำหรับสัดส่วนการลงทุนรายสาขาของวงเงินที่ปรับปรุงใหม่ จำนวน 1,804,242 ล้านบาทนั้น การลงทุนในสาขาระบบขนส่งมวลชน (Mass Transit) มีสัดส่วนสูงที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 24 ของวงเงินลงทุนทั้งหมดในช่วงปี 2548-2552 โดยสัดส่วนการลงทุนในสาขาการศึกษาและสาธารณสุข มีสัดส่วนในแต่ละสาขาเพียงร้อยละ 5 ของวงเงินลงทุนทั้งหมด ซึ่งจะเห็นได้ว่าการลงทุน

ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ (Physical Infrastructure)

(3) การลงทุนรายปี

ในการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ จำนวน 1,804,242 ล้านบาท เป็นการลงทุนโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวนถึง 1,251,723 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69 ของวงเงินลงทุนทั้งหมด โดยเป็นการลงทุนของหน่วยงานราชการเพียง 552,519 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31 ของวงเงินลงทุนทั้งหมด

สำหรับวงเงินลงทุนรายปีตามแผนการใช้จ่ายเงินของโครงการขนาดใหญ่ในช่วงปี 2548-2552 นั้น ในปี 2550 และ ปี 2551 จะมีการลงทุนสูงที่สุดเป็นจำนวน 505,159 ล้านบาท และ 514,526 ล้านบาทตามลำดับ โดยเป็นการลงทุนของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 334,280 ล้านบาท และ 369,898 ล้านบาท ตามลำดับ และเป็นการลงทุนของหน่วยงานราชการ จำนวน 170,879 ล้านบาท และ 144,628 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งจำเป็นต้องจัดเตรียมแหล่งเงินสำหรับการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ในช่วงปี 2548 – 2552 อย่างรอบคอบเพื่อบรรเทาปัญหาทั้งในด้านการงบประมาณแผ่นดิน หนี้สาธารณะ และมูลค่าการนำเข้าสินค้าของโครงการ (Import Content)

1.3 โครงการสำคัญ

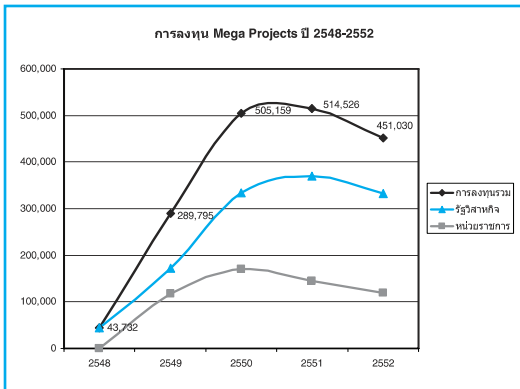
การลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) วงเงินลงทุนรวม 1.8 ล้านล้านบาท มีโครงการลงทุนที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

สาขา Mass Transit

- โครงการรถไฟฟ้าสายสีแดงอ่อน Airport Link วงเงิน 30,000 ล้านบาท
- โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ วงเงิน 46,962 ล้านบาท

สาขาคมนาคมขนส่ง

- โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษ บางใหญ่-บ้านโป่ง
วงเงิน 12,200 ล้านบาท
- โครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายชายฝั่ง
ทะเลตะวันออก ช่วง ศรีราชา-แหลมฉบัง วงเงิน 6,709 ล้านบาท
- โครงการทำอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ 2
วงเงิน 38,516 ล้านบาท

สาขาที่อยู่อาศัย

- โครงการบ้านเอื้ออาทร ระยะที่ 5 วงเงิน
146,588 ล้านบาท

สาขาทรัพยากรน้ำ

- การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ
25 ลุ่มน้ำ วงเงิน 203,084 ล้านบาท

สาขาการศึกษา

- โครงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน วงเงิน 72,839 ล้านบาท

สาขาสาธารณสุข

- แผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายบริการสุขภาพ วงเงิน 79,136 ล้านบาท

สาขาอื่นๆ

- โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมพระนครเหนือ ชุดที่ 1 (รวมระบบส่งไฟฟ้า) วงเงิน 17,311.87 ล้านบาท
- โครงการขยายบริการโทรศัพท์ 565,500 เลขหมาย วงเงิน 8,045 ล้านบาท
- โครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลักครั้งที่ 7/1 วงเงิน 2,550 ล้านบาท
- โครงการก่อสร้างศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ วงเงิน 1,900 ล้านบาท

2. การเตรียมความพร้อมและโยกย้ายไปปฏิบัติงาน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิซึ่งมีกำหนดเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ในปี 2549 ได้รับการวางแผนให้เป็นสนามบินเพื่อการพาณิชย์แห่งใหม่ของประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางการบินในระดับนานาชาติที่ทันสมัย มีขนาดพื้นที่ 20,000 ไร่ ห่างจากใจกลางกรุงเทพมหานครเพียง 25 กิโลเมตร เมื่อเปิดให้บริการในปี 2549 จะเป็นท่าอากาศยานที่มีความโดดเด่นและทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ใช้ระบบเทคโนโลยีทันสมัย ได้มาตรฐานสากล มีระบบความปลอดภัยที่มีมาตรฐานสูง มีระบบการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าที่รวดเร็ว เพียบพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก มีบริการที่เป็นเลิศและน่าประทับใจ สามารถรองรับผู้โดยสารได้ไม่น้อยกว่า 45 ล้านคน/ปี รองรับเที่ยวบินได้มากกว่า 76 เที่ยวบิน/ชั่วโมง และรองรับการขนส่งสินค้าทางอากาศได้มากกว่า 3 ล้านตัน/ปี

องค์ประกอบหลักของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเมื่อเปิดให้บริการในระยะแรกนี้ ประกอบด้วย (1) **ทางวิ่ง** 2 เส้น กว้างเส้นละ 60 เมตร ยาว 3,700 เมตร และ 4,000 เมตร ห่างกัน 2,200 เมตร สามารถรองรับการขึ้นลงพร้อมกันของอากาศยานและรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ได้ (2) **อาคารผู้โดยสาร** ประกอบด้วย อาคารที่พักผู้โดยสาร พื้นที่ใช้สอย 563,000 ตารางเมตร สูง 7 ชั้น พร้อมชั้นใต้ดิน มีความทันสมัย โอ้อ่า สวยงาม ควบคู่กับเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และอาคารเทียบเครื่องบิน สูง 4 ชั้น พร้อมชั้นใต้ดิน พื้นที่ใช้สอย 381,000 ตารางเมตร (3) **หลุมจอดเครื่องบิน** 120 หลุมจอด แบ่งเป็นหลุมจอดเครื่องบินประชิดอาคารเทียบเครื่องบิน 51 หลุมจอด ในจำนวนนี้ 5 หลุมจอดสามารถรองรับเครื่องบินโดยสารขนาดใหญ่ที่สุดที่มีในปัจจุบัน และหลุมจอดระยะไกลอีก 69 หลุมจอด (4) **หอบังคับการบิน** มีความสูง 132 เมตร (สูงที่สุดในโลก) พร้อมระบบนำร่องอากาศยานที่ทันสมัย

นอกจากนี้ยังมี**พื้นที่จอดรถ** ทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมกว่า 15,000 คัน สำหรับ**โครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงเข้าสู่ท่าอากาศยาน** มี 5 เส้นทางหลัก รวม 27 ช่องจราจร โดยด้านทิศเหนือซึ่งเป็นถนนยกระดับขนาด 8 ช่องจราจร จากถนนกรุงเทพ-ชลบุรี (สายใหม่) ตรงเข้าสู่อาคารผู้โดยสาร จะเป็นทางเข้า-ออกหลักของสนามบิน

ความก้าวหน้างานก่อสร้างหลักๆ ด้านกายภาพของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ณ วันที่ 29 กันยายน 2548 เช่น

งานก่อสร้างอาคารผู้โดยสาร การติดตั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องช่วยเดินอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ (Substantial Completion) ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2548 บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้จัดให้มีการทดสอบระบบเทคนิคของสนามบินสุวรรณภูมิ โดยมีเที่ยวบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) 2 ลำ บินจากสนามบินดอนเมืองมาลงจอดที่สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) จะนำผลที่ได้จากการทดสอบดังกล่าว ไปปรับปรุงระบบเทคนิคของสนามบินสุวรรณภูมิ ให้มีความสมบูรณ์ ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับงานในระยะต่อไป ที่ต้องให้ความสำคัญ ได้แก่ การปฏิบัติการเตรียมความพร้อม (Operational Readiness หรือ OR) และการเตรียมโยกย้ายการปฏิบัติงาน (Airport Transfer – AT) จากสนามบินดอนเมืองไปยังสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเรียกรวมกันว่า ORAT ทั้งนี้ งานหลักในการทำ ORAT ของสนามบินใหม่ คือ การทดสอบความพร้อมของระบบ 11 ระบบ ได้แก่ (1) Airport Access (2) Passenger / Crew Handling (3) Baggage Handling (4) Cargo Handling (5) Ground Handling (6) Aircraft Control (7) Administration and Management (8) Facility / System Management (9) Airport Security (10) Customer Service (11) Environment

การพัฒนาทำอากาศยานสุวรรณภูมิ เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณความต้องการด้านการขนส่งทางอากาศที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยบนเวทีเศรษฐกิจโลก กระตุ้นการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ ควบคู่กับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน

การเปิดให้บริการทำอากาศยานสุวรรณภูมิซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ มีวงเงินลงทุนกว่า 150,000 ล้านบาท เกี่ยวข้องกับหน่วยงานรับผิดชอบมากมายทั้งหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน จะเป็นอีกเหตุการณ์หนึ่งที่น่าความภาคภูมิใจมาสู่คนไทยทั่วประเทศ

4. การผลักดันการเพิ่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

1. เทคโนโลยีชีวภาพนาโน

1.1 ความสำคัญของเทคโนโลยีชีวภาพนาโน และการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย

(1) ในยุคปัจจุบันระบบเศรษฐกิจโลก ก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจโมเลกุล (molecular economy) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านจีโนมเทคโนโลยีหรือข้อมูลดีเอ็นเอทั้งหมดของมนุษย์ และการประยุกต์ใช้ศักยภาพจากคลื่นลูกที่ห้าในเทคโนโลยี ที่คาดว่าจะปฏิวัติเทคโนโลยีทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และสารสนเทศของโลก จะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และสร้างความอยู่ดีมีสุขแก่ประชากรในประเทศทั่วโลกที่สามารถ

เก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าวได้ทัน

(2) นานาเทคโนโลยี แบ่งออกเป็น 3 สาขาหลักใหญ่ๆ คือ นานาวัสดุศาสตร์ นานาอิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีชีวภาพนาโน โดยเทคโนโลยีชีวภาพนาโน ซึ่งรวมเอาวิทยาการขั้นสูงของวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เคมี และวิศวกรรมศาสตร์เข้าด้วยกันเพื่อใช้ในการตรวจสอบ ควบคุม ดัดแปลง สังเคราะห์ชีวโมเลกุลใหม่ ให้เกิดเป็นโครงสร้างโมเลกุลที่ต้องการ ถูกจับตามองว่ามีศักยภาพเชิงธุรกิจที่ทำนาย มีการคาดการณ์ว่าในปี 2015 ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพนาโน จะมีมูลค่าสูงถึง 180,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยีของโลกที่คาดว่าจะสูงถึงหนึ่งล้านล้านเหรียญสหรัฐ โดยผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์การเกษตร อุตสาหกรรมอาหารและอื่นๆ ตามลำดับ

(3) ประเทศไทยซึ่งมีฐานเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมและมีจุดแข็งทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพสูงได้กำหนดให้อุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์

ของประเทศภายใต้แนวทางการผลักดันให้ไทยเป็นครัวโลก โดยรัฐบาลได้ประกาศแนวทางการสร้างมูลค่า (value creation) ให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ ที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นปัจจัยขับเคลื่อน การสร้างขีดความสามารถของไทยให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกอย่างยั่งยืน ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้ดังกล่าวเพื่อรองรับมาตรการอุปสรรคทางการค้าเชิงเทคนิคต่างๆ ที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษีของประเทศคู่แข่ง อาทิ มาตรการความปลอดภัยด้านอาหาร (food safety) ที่นับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

(4) ดังนั้นหากประเทศสามารถใช้ศักยภาพที่เป็นประโยชน์ของเทคโนโลยีชีวภาพนาโน ซึ่งได้มีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยชน์ต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั่วโลก โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ด้านยา การแพทย์และสุขภาพ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศในหลายๆ ด้าน ซึ่งการประยุกต์ใช้ไบโอนาโนเทคโนโลยีในไทย จะมุ่งเน้นการพัฒนาในสาขาที่ไทยมีพื้นฐานและเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในด้านอาหาร การแพทย์ ยา การเกษตร ตลอดจนการรักษาสิ่งแวดล้อมและลดมลพิษ

1.2 ร่างแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีชีวภาพนาโน

ในเบื้องต้น คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนา นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้จัดทำร่างแผนกลยุทธ์นาโนเทคโนโลยี แห่งชาติ (พ.ศ. 2547-2556) และกำหนดแนวคิดการพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพนาโน ของประเทศไทย ในระยะ 10 ปี ข้างหน้า โดยได้กำหนดเป้าหมายไว้ 4 ประการ คือ 1) สร้างและพัฒนา ธุรกิจใหม่ด้านเทคโนโลยีชีวภาพนาโน 2) ส่งเสริมการเป็น

ครัวโลกอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานความปลอดภัย และรสชาติของอาหาร 3) สร้างสังคมสุขภาพดี และปรับปรุง สภาพแวดล้อม โดยผลิตรายการโรเคเซตร้อนชนิดใหม่ๆ และ พัฒนาไปโอเซนเซอร์เพื่อตรวจสอบภาวะแวดล้อม และ 4) พัฒนา กำลังคนที่มีคุณภาพ และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

อย่างไรก็ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้นได้กำหนด กลยุทธ์ไว้ 4 ประการ ดังนี้ 1) ยกย่องห้องปฏิบัติการให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งบ่มเพาะนักวิจัยและ ช่วยเหลืออุตสาหกรรมใน 4 สาขาหลักที่กำหนด 2) สร้าง เครือข่ายเพื่อส่งเสริมการวิจัยและการลงทุนระหว่างสถาบัน การศึกษา สถาบันวิจัย และองค์กรของรัฐ ตลอดจนบ่มเพาะ ความสามารถทางเทคโนโลยีโดยอาศัยแนวคิดคลัสเตอร์ รวมทั้งกำหนด มาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อสร้างพันธมิตรทาง ธุรกิจและการลงทุนจากต่างประเทศ 3) พัฒนาบุคลากรและการ สร้างสายงานอาชีพในระบบการศึกษา และ 4) สร้างความ รู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีชีวภาพนาโนแก่สาธารณชนผ่าน สื่อต่างๆ

1.3 เทคโนโลยีชีวภาพนาโนกับโอกาสทางธุรกิจ

วางแผนแม่บทฯ ได้มีการกำหนดแผนการพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพนาโน และผลิตภัณฑ์ออกเป็น 3 ระยะ โดย ในระยะสั้นจะมุ่งใช้เทคโนโลยีชีวภาพนาโน เพื่อเพิ่มมูลค่าทาง ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้งานวิจัยป้องกันโรคติดเชื้อโรค ในระยะกลาง เน้นการประยุกต์การออกแบบยาและรูปแบบการใช้ให้เหมาะกับโรคและการรักษาเฉพาะจุด เช่น ยารักษามะเร็ง และในระยะยาวจะมุ่งพัฒนาไปโอเซนเซอร์เพื่อการตรวจวัด โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารและการเกษตร

1.4 สถานภาพความพร้อมด้านการวิจัยและบุคลากรของประเทศ

(1) ในปัจจุบันงานวิจัยส่วนใหญ่ดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีการวิจัยองค์ความรู้ด้านการออกแบบยา และนาโนเซนเซอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การไหลระดับนาโน และห้องปฏิบัติการบนิชีพ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง นาโนเซนเซอร์ และระบบนำส่งยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เน้นการวิจัยการออกแบบยา และพันธุ์วิศวกรรมข้าว ศูนย์ชินโครตรอนแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิจัยตรวจสอบโครงสร้างผลึกระดับนาโน และสำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เน้นการวิจัยด้าน micro/nano-sensors ห้องปฏิบัติการบนิชีพ ระบบนำส่งยา และไบโอชิพ

(2) บุคลากรวิจัยและพัฒนาสาขานาโนเทคโนโลยีในภาพรวม และในสาขาเทคโนโลยีชีวภาพนาโน ของประเทศในปัจจุบันมีจำนวนน้อยมาก แผนกกลยุทธ์ ได้กำหนดให้ในระยะเวลา 10 ปี จะพัฒนาศักยภาพของบุคลากร/นักวิชาการด้านนาโนเทคโนโลยีรวมทุกสาขาจำนวนประมาณ 8,000 คน

1.5 ผลลัพธ์ด้านไบโอเซนเซอร์

จุดเริ่มจากงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจเทคโนโลยีชีวภาพนาโน ที่น่าจับตามอง

(1) ไบโอเซนเซอร์ หรือ อุปกรณ์ตรวจวัดทางชีวภาพ เพื่อตรวจวิเคราะห์สารที่ต้องการวิเคราะห์อย่างเจาะจง ในปัจจุบัน ตลาดแบ่งเป็นกลุ่มการแพทย์ (รวมด้านการทหาร) สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีชีวภาพ ในประเทศไทยได้มีการวิจัยองค์ความรู้ในเรื่องนี้มาเกือบ 20 ปี และในอนาคตหากได้รับการต่อยอดที่เหมาะสมก็จะนำไปสู่ศักยภาพในการประยุกต์ใช้ในเชิงอุตสาหกรรมของประเทศ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ไบโอเซนเซอร์ที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และการแพทย์

(2) สถานภาพองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันของไทย ครอบคลุมด้านการผลิตสารชีวภาพในการประดิษฐ์ไบโอเซนเซอร์ ได้แก่ เอนไซม์ แอนติบอดี จุลินทรีย์ และรีเซพเตอร์ ซึ่งนักวิจัยไทยมีศักยภาพในการผลิตสารดังกล่าว และสกัดเอนไซม์ได้หลายชนิด และปัจจุบันได้มีความร่วมมือในการนำไปประดิษฐ์ไบโอเซนเซอร์

สำหรับการวิจัยรีเซพเตอร์ธรรมชาติที่เป็นสารอินทรีย์ ยังไม่มีการวิจัยในไทย แต่มีการสร้างรีเซพเตอร์จากพอลิเมอร์ ด้านทรานส์ดิวเซอร์ นักวิจัยไทยสามารถสร้างคาร์บอนนาโนอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำการอัดผงกราไฟต์ และอิเล็กทรอนิกส์แบบฟิล์มบางของโลหะแพลตินัมและไททาเนียม ด้านระบบวัดและการประมวลผล นักวิจัยไทยสามารถพัฒนาระบบวัดไฟฟ้าเคมีที่มีการนำมาใช้งานมากที่สุด และงานวิจัย ที่มีแนวโน้มและศักยภาพในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ไบโอเซนเซอร์สำหรับวัดน้ำตาลซูโครส บีโอดี ยูเรีย และ แอมเฟตามีน เป็นต้น

(3) อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันยังไม่มีการทำวิจัยไบโอเซนเซอร์ในภาคเอกชน จึงจำเป็นที่เครือข่ายสถาบันการศึกษา และองค์กรวิจัยภาครัฐ ต้องผลักดันสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อให้สามารถพัฒนางานวิจัยไบโอเซนเซอร์ไปสู่ผลิตภัณฑ์

1.6 แนวทางสนับสนุนจากภาครัฐและการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา

(1) การสนับสนุนบริษัทเกิดใหม่ด้านเทคโนโลยีชีวภาพนาโน และแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมจะอาศัยการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และสนับสนุนภาคเอกชนร่วมลงทุนกับบริษัทนาโนเทคโนโลยีในต่างประเทศ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างธุรกิจใหม่ โดยปรับปรุงมาตรการการเงิน การคลัง ภาษี และบริการสาธารณสุขภาค รวมถึงสนับสนุนผลักดันบทบาทนาโนเทคโนโลยีในคลัสเตอร์เป้าหมาย อาทิ อาหารและการเกษตร สุขภาพและการแพทย์

(2) การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในปัจจุบันมีกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ อาทิ กฎหมายลิขสิทธิ์เพื่อคุ้มครองผลผลิตทางชีวภาพ กฎหมายความลับทางการค้าในประเทศไทย พ.ศ. 2545 สำหรับคุ้มครองประดิษฐ์กรรมทางด้านเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีชีวภาพนาโน และผลผลิตทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์และกรรมวิธีที่ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ การคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งภายใต้พระราชบัญญัติสิทธิบัตร ยื่นและตีเอ็นเอ ถือเป็นวัตถุแห่งสิทธิที่สามารถนำมายื่นขอจดสิทธิบัตรได้ และพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2535 ซึ่งคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่และพันธุ์พืชดั้งเดิมที่นักวิจัยเข้าไปปรับปรุงพันธุ์ ตามพันธกรณีของไทยเป็นภาคีองค์การค้าโลก และภาคีของข้อตกลงทริปส์ (TRIPS)

(3) ในอนาคตการลงทุนเกี่ยวกับนาโนเทคโนโลยียังมีความเสี่ยงสูงทั้งในเรื่องผลตอบแทน และเงินลงทุน ในขณะที่งานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การใช้กลไกทางกฎหมายคุ้มครองงานวิจัย อาทิ การจดสิทธิบัตร จึงควรพิจารณาจัดเมื่อมีช่องทางทางการตลาดรองรับไว้แล้ว และยังต้องคำนึงถึงกรณีการเสื่อมซ้อนกันของสิทธิบัตรที่ถือครองโดยบุคคลหลายคน ซึ่งจะนำไปสู่การขออนุญาตใช้สิทธิข้ามระหว่างกัน (cross license) เพื่อให้ประเทศสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ขายออกสู่ตลาด โดยไม่มีข้อกีดกันจากประเทศที่มีวิทยาการก้าวหน้าและดำเนินการจดสิทธิบัตรก่อนหรือจดสิทธิบัตรในขอบเขตที่กว้างกว่าไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในอนาคตในการผลักดันผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพนาโนสู่พาณิชย์ในอนาคต

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ได้รับการยอมรับว่าเป็นวาระแห่งชาติในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งหน่วยงานและองค์กรต่างๆ พยายามร่วมกันในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของไทย โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ดังนี้

2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพเป็นเสมือนโครงสร้างแกนกลาง (Skeleton) ของระบบโลจิสติกส์ในการนำส่งสินค้าและบริการจากต้นทางแหล่งผลิตจนถึงปลายทางผู้บริโภค โดยมีแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการที่ช่องทางการค้าหลักและพัฒนา

ช่องทางการค้าที่มีศักยภาพสู่ระดับโลก การพัฒนาระบบเครือข่าย เชื่อมโยงศูนย์รวบรวมและการกระจายสินค้า (Hub & Spokes) ภายในประเทศให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถใช้ประโยชน์ สูงสุด อีกทั้งพัฒนาเส้นทางขนส่งและระบบโลจิสติกส์ระหว่าง ภูมิภาค บนเส้นทางทางการค้าหลักเชื่อมโยงในประเทศกับภูมิภาค โดยมีโครงการที่สำคัญ เช่น การพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง พัฒนาท่าเรือน้ำลึกปากบารา พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะระบบจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าที่ทำอากาศยาน เพื่อรองรับการเป็นศูนย์โลจิสติกส์ โครงการพัฒนาสถานีขนส่ง สินค้า CY (Container Yard) ในภูมิภาคต่างๆ โครงการพัฒนา รูปแบบการขนส่งสินค้าและพลังงานต้นทุนต่ำ เป็นต้น

2.2 การพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลและฐานข้อมูล

ระบบเศรษฐกิจในยุคข้อมูลข่าวสารและความรู้ (Knowledge Economic) ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก (Globalization) ที่การแข่งขันทวีความเข้มข้นขึ้น การพัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบโลจิสติกส์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ร่วมกันพัฒนาให้เกิดขึ้น โดยมีแนวทางพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและผู้ให้บริการ โดยพัฒนาระบบ e-logistics ให้สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งภาครัฐ เอกชน และผู้ใช้บริการสามารถตรวจสอบที่มาของสินค้าได้ อีกทั้งส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำธุรกิจ ด้วยการส่งเสริมการค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ (e-Commerce Transaction)

2.3 การสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ (Capacity Building)

การพัฒนาความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ

ด้านโลจิสติกส์ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการ โดยมีการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้เพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

2.4 การพัฒนาธุรกิจให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics Service Providers)

แนวทางการพัฒนาธุรกิจผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ ประกอบด้วย การส่งเสริมธุรกิจผู้ให้บริการโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนให้คนไทยเลือกประกอบการธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์เพิ่มมากขึ้น ด้วยการกำหนดมาตรการจูงใจให้มีการลงทุน เช่น การส่งเสริมการลงทุน การจัดให้มีมาตรการทางการเงินและการคลัง และการยกระดับมาตรฐานการให้บริการของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้ให้บริการโลจิสติกส์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้สามารถขยายขอบเขตการให้บริการในงานที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และส่งเสริมให้มีเครือข่ายธุรกิจระหว่างกลุ่มผู้ให้บริการโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดการลดต้นทุนจากการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (Cost Sharing) และการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Transfer)

2.5 การเชื่อมโยงทางการค้ากับภูมิภาค

โดยการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกทางการค้าผ่านชายแดน ด้วยการผลักดันการดำเนินงานการตรวจสอบปล่อยสินค้า ณ จุดเดียว (Single Stop Inspection) และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งการส่งเสริมให้มีการสร้างมาตรฐานระบบอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งร่วมกันในภูมิภาค

โดยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงแบบเอกสารรวมถึงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการนำเข้าส่งออกที่เป็นรูปแบบเดียวกันของประเทศในภูมิภาค และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านผลักดันให้มีการใช้มาตรฐานเกี่ยวกับสินค้าและบริการร่วมกันในภูมิภาค

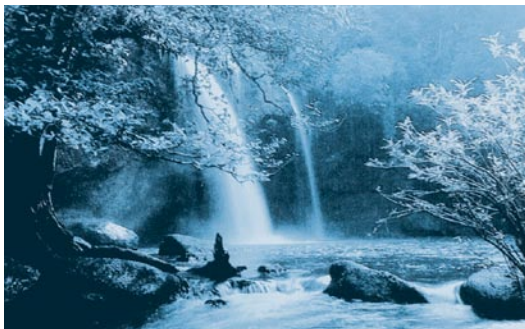
2.6 การพัฒนากฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย และกระบวนการให้บริการของหน่วยงานรัฐ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์มีจำนวนมาก และยังมีความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน กระบวนการให้บริการของรัฐ (Government Process) ที่มีขั้นตอนมากและใช้เวลานาน อีกทั้งบางฉบับไม่มีความทันสมัย และไม่สามารถรองรับต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่อยู่ภายใต้ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้ออำนวยต่อระบบให้บริการโลจิสติกส์ โดยมีแนวทางพัฒนากฎหมาย/ระเบียบ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมโลจิสติกส์อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานสากล และผลักดันการบังคับใช้กฎหมายเพื่อสนับสนุนธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งปรับปรุงกระบวนการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานโดยปรับแก้กฎหมายแบ่งเป็น 3 ด้านหลัก คือ กฎหมายด้านการขนส่ง กฎหมายสนับสนุนธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และการปรับปรุงกระบวนการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

1. การสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน

ฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืนจะต้องอยู่บนฐานของความสมดุลในมิติของการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมดุลหลายประการที่จะเป็นจุดอ่อนสำคัญในการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

1. กรอบสถานการณ์ปัญหาของความไม่สมดุล

1.1 มิติด้านเศรษฐกิจ

แม้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่การพัฒนาดังกล่าว

มีผลให้เกิดความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจในด้านโครงสร้างการผลิตที่พึ่งพาภาคอุตสาหกรรมและบริการเป็นอย่างมาก และพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก โดยมีสินค้าส่งออกน้อยชนิด ในขณะที่มีตลาดส่งออกใหญ่ๆ เพียง 2-3 ตลาด รวมทั้งมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการพึ่งพาน้ำมัน ทำให้ประเทศไทยเกิดความเสี่ยงจากความไม่สมดุลดังกล่าว และเมื่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อาทิ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค จะมีผลต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งประเทศไทยต้องมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

1.2 มิติการพัฒนาสังคม

มีความไม่สมดุลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสังคมที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของประชากรที่ยังปรับตัวไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานการเรียนรู้ หรือการพึ่งพาตนเอง โดยการใช้ทุนทางสังคม โดยเฉพาะทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นยังมีน้อย รวมไปถึงการไม่ได้รับผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่จะช่วยให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมีความสุขโดยถ้วนหน้า ตลอดจนความไม่สมดุลภายในภาคสังคมเอง ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน จนถึงสังคมโดยรวม

1.3 มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ถึงแม้ที่ผ่านมามีการพัฒนาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังมีจุดอ่อนและไม่สมดุลที่ต้องเร่งแก้ไขด่วน โดยเฉพาะการที่ไม่สามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับที่ธรรมชาติสามารถปรับตัวให้สมดุลได้ เพราะขาด

การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ขาดการศึกษาวิเคราะห์ ความคุ้มค่าของการอนุรักษ์ไว้ในปัจจุบันเพื่อใช้ประโยชน์ อนาคต และการใช้ประโยชน์โดยส่วนใหญ่ยังไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร ในขณะเดียวกันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยังส่ง ผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะทางการสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและ ยั่งยืน

2.1 มิติด้านเศรษฐกิจ

ให้ความสำคัญกับการสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มหาภาคที่มั่นคงและยั่งยืน โดยการปฏิรูปภาคการเงินให้มีความเข้มแข็ง และสามารถสนับสนุนกิจกรรมของภาคการผลิตและบริการได้ อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้แผนแม่บททางการเงิน ให้มีการ พัฒนาระบบการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพ และโปร่งใสควบคู่ไปกับการเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนิน นโยบายการเงิน ในขณะเดียวกันส่งเสริมการออม และเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ตลอดจนสร้าง ความยั่งยืนฐานการคลัง อีกทั้งใช้ระบบประกันเงินฝากแทน การค้ำประกันเงินฝากเต็มจำนวนโดยรัฐบาล เร่งพัฒนาตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดตราสารหนี้ ให้มีความสมดุล นอกจากนี้ ดำเนินนโยบายต่างประเทศให้เหมาะสมกับบริการไปพร้อมๆกัน ด้วยการส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของไทยเพื่อปรับสมดุลของการเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจของทั้งสามสาขาการผลิต และเสริมสร้างความสามารถในการผลิตและส่งออกสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น (Value Creation) อีกทั้งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยเสริมสร้าง

ความเข้มแข็งของภาคการผลิตและบริการ ให้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนพัฒนาตลาดในประเทศไทยให้เข้มแข็งเพื่อรองรับสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศ และลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาตลาดส่งออกมากขึ้น

2.2 มิติด้านสังคม

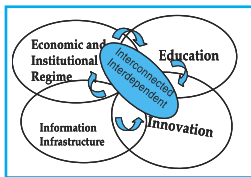
ให้ความสำคัญกับผลิตและพัฒนาคุณภาพประชากรอย่างเร่งด่วน ควบคู่ไปกับการนำทุนทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมาพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่า (Value Creation) ในการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ และส่งเสริมการออมภายในประเทศ พร้อมทั้งยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และกระจายผลของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกมิติการพัฒนา ตลอดจนมีระบบการบริหารจัดการภาคสังคมให้เกิดความสมดุลมากขึ้น

2.3 มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างการใช้กับการอนุรักษ์ และการสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรกับการฟื้นฟูเพื่อทดแทน โดยเร่งฟื้นฟูสภาพป่าทรัพยากรดิน ปริมาณและคุณภาพน้ำ และส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและใช้พลังงานหมุนเวียน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดการประหยัดและไม่ก่อมลพิษ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

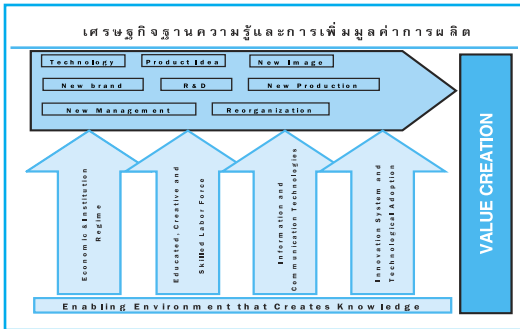
2. การเพิ่มมูลค่าพลพผลิตด้วยฐานความรู้

ความเจริญของระบบเศรษฐกิจโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นโดยอาศัยการขับเคลื่อนจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งนับตั้งแต่ที่โลกได้วิวัฒนาการ จากยุคเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มาสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการสร้างองค์ความรู้เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงการพัฒนา

ดังนั้น รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน จะไม่เพียงแต่อาศัยความได้เปรียบจากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ประเทศนั้นๆ จะต้องมีความสามารถในการใช้องค์ความรู้จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา หรือที่เรียกว่า **“การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้”**

ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ตามความหมายเชิงกว้างของธนาคารโลก คือ ระบบเศรษฐกิจที่มีการสร้างสรรค์ จัดหา ดัดแปลง เผยแพร่ความรู้และนำความรู้มาใช้ในการขับเคลื่อนและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ **1) มีระบบนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ** ในทุกระดับของประเทศทั้งในด้านการจัดหา เผยแพร่ แลกเปลี่ยนและรับเอาความรู้มาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับความต้องการในท้องถิ่น หรือต่อยอดเพื่อให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นใหม่ที่จะใช้ในการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ **2) มีบุคลากรที่มีการศึกษาและทักษะฝีมือ** เพื่อเป็นตัวกลางใน

การสร้าง นำมาใช้ และกระจายความรู้สู่ระบบเศรษฐกิจและสังคม 3) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมในการแพร่กระจายความรู้และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว และ 4) มีสภาพแวดล้อมและสถาบันทางเศรษฐกิจ อาทิ กฎ ระเบียบข้อบังคับเวทีความคิดและการแสดงผลงาน ค่านิยมของสังคมที่เปิดกว้าง รวมทั้งนโยบายของรัฐ ที่เอื้ออำนวยต่อการกระตุ้นให้คนในสังคมกล้าคิด กล้าพัฒนา และลงทุนในกระบวนการสร้างความรู้และนวัตกรรม

ดังนั้น การพัฒนาให้เกิดระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ จะช่วยสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและเสริมสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ หรือที่เรียกว่า **“การเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนฐานความรู้”** ซึ่งหมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้อย่างเข้มข้นในการสร้างสรรค์และคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ และสามารถเพิ่มมูลค่าหรือเพิ่มราคาให้กับผลผลิต เพื่อสร้างความเจริญเติบโตในระบบเศรษฐกิจโดยรวม กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า

การเพิ่มมูลค่าผลผลิตในระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ มีกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ องค์ความรู้และการใช้ความรู้อย่างเข้มข้นในกระบวนการผลิต ผสมเข้ากับการใช้วัตถุดิบ แรงงาน และทรัพยากรธรรมชาติเพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงกว่ากระบวนการผลิตที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรแต่เพียงอย่างเดียว

แนวทางการดำเนินงานที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้นแก่สินค้าและบริการของประเทศ ด้วยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย และผลการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อเพิ่มคุณภาพและมูลค่าของสินค้าและบริการ อาทิ การสร้างสินค้าและบริการใหม่ การคิดค้นกระบวนการผลิตใหม่ การบริหารจัดการ การจัดองค์กรใหม่ การออกแบบ การสร้างตราสินค้าที่ผู้บริโภคให้ความไว้วางใจ การเสริมสร้างภาพพจน์ที่เข้ากับคุณค่าและค่านิยมของผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างเงื่อนไขในการทำงานใหม่ และการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย ในช่วงปี 2548 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมระยะ 4 ปี (2548-2551) เพื่อพัฒนาประเทศ

ให้สามารถสร้างความมั่งคั่งและกระจายผลประโยชน์ให้กับประชาชนได้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยวและบริการและการค้า โดยได้กำหนดเป้าประสงค์หลักที่สำคัญ

คือ การเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้ ซึ่งหมายถึงว่า ในการปรับโครงสร้างดังกล่าวจะดำเนินการบนพื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ โครงสร้างพื้นฐาน และการเพิ่มศักยภาพรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการสร้างวินัย ความเข้มแข็ง และควมมีเสถียรภาพในภาคการเงินและการคลัง และการพัฒนาระบบข้อมูล เพื่อสนับสนุนการวางแผนและการดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนี้

- **การปรับโครงสร้างภาคเกษตร** จะใช้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีชีวภาพเป็นปัจจัยหลักในการเพิ่มศักยภาพและมูลค่าของผลผลิตให้สามารถทดแทนสินค้าอื่นๆ ทั้งด้านพลังงาน วัสดุใช้สอย และยารักษาโรค และให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิตอาหาร (Food Supply Chain)

- **การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม** ปรับเปลี่ยนจากการใช้แรงงานราคาถูก ไปสู่การเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนฐานความรู้และการประยุกต์ใช้นวัตกรรม โดยพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจให้เป็นกลไกสำคัญของการพัฒนา ใช้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยกระดับความสามารถของวิสาหกิจทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน

- **การปรับโครงสร้างภาคบริการ** ให้ความสำคัญกับการขยายฐานการพัฒนาและสร้างความเชื่อมโยงในธุรกิจบริการ ด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่ๆ อาทิ บริการสุขภาพ การศึกษา และนันทนาการ เป็นต้น เพื่อดึงดูดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคบริการของประเทศ

3. การพัฒนาสังคมเชิงรุก

1. สถานการณ์สังคมไทย

จากการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นต่อคนและสังคมไทย ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาในเรื่องสำคัญ พบว่าสุขภาพอนามัย และการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพทุกรูปแบบของคนไทยโดยรวมดีขึ้น โดยอายุคาดหมายเฉลี่ยของคนไทยสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม คนไทยยังประสบกับภาวะเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากพฤติกรรมดำรงชีวิตไม่เหมาะสม การเจ็บป่วยเรื้อรัง เด็กมีความเสี่ยงต่อภาวะโรคอ้วน ด้านการศึกษา พบว่าผลจากการกระจายโอกาสทางการศึกษา ทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เด็กในวัยเรียนเข้าถึงการศึกษามากขึ้นในทุกระดับทั้งในและนอกระบบ หากแต่คุณภาพการศึกษายังเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข

การคุ้มครองทางสังคมมีความครอบคลุมมากขึ้น การขยายประกันสังคมครอบคลุมลูกจ้างร้อยละ 21.86 ของกำลังแรงงาน ส่วนแรงงานนอกระบบอยู่ในช่วงเตรียมการ โดยมุ่งไปที่การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นหลักในการจัดการคุ้มครองทางสังคม ปัจจุบันทุกภาคส่วนในสังคมมีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมมากขึ้น รวมทั้งประเทศไทยมีจุดแข็งที่มีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่หลากหลายและมีเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตามสถาบันครอบครัวมีความอ่อนแอ และสถาบันศาสนายังมีบทบาทไม่มากเท่าที่ควรในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ สถาบันสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อทัศนคติและความคิดของคนมาก การพัฒนาที่ผ่านมามีผลทำให้จำนวนคนจนลดลง อย่างไรก็ตาม ปัญหา

ความยากจนเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวกับการศึกษา อายุของหัวหน้าครัวเรือน รวมทั้งขนาดของครัวเรือนยังเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไข

งบประมาณด้านสังคมได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมาได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีปัญหาด้านประสิทธิภาพ การจัดสรรทรัพยากรกระจุกตัวอยู่ในเขตเมืองมากกว่าเขตชนบท นอกจากนี้ การจัดทำนโยบายยังขาดการบูรณาการ และดำเนินการรูปแบบเดียวทั่วประเทศ การประเมินผลนโยบายมักเป็นการประเมินผลระยะสั้นและประเมินตามวัตถุประสงค์ ขาดการประเมินผลกระทบทางสังคมในระยะยาว และในเชิงลบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบาย รวมทั้งระบบข้อมูลของประเทศยังมีจุดอ่อน ตัวชี้วัดที่มีเป็นการวัดสิ่งที่ดำเนินการไปแล้วซึ่งไม่เพียงพอที่จะใช้ติดตามงานและปรับทิศทางของงาน

จากการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นต่อคนและสังคมไทย ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมีประเด็นท้าทายสังคมไทยที่จะต้องเตรียมรับและนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาสังคมดังนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร เป็นช่วงที่ประชากรวัยแรงงานมีสัดส่วนสูง ต้องเร่งเพิ่มผลผลิตของแรงงานควบคู่กับการเตรียมสังคมให้พร้อมรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อไม่ให้เกิดการชะลอตัวของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

(2) การพัฒนาด้านเทคโนโลยีกับผลกระทบต่อสังคมไทย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะเข้ามาเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตมากขึ้น ทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการนำไปสู่

สังคมฐานความรู้ การเกิดอาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์ การแพร่กระจายของสื่อลามก รวมทั้งการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(3) การเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรี กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของปัจจัยเงิน ความรู้ ข่าวสาร และคน ทำให้เกิดการดึงดูดกำลังคนจากต่างประเทศ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ นักท่องเที่ยว ช่วยในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ รวมทั้งเอื้อต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่คนไทย และแรงงานไทยสามารถไปทำงานในต่างประเทศได้มากขึ้น ทั้งในระดับแรงงานมีฝีมือจนถึงระดับผู้เชี่ยวชาญ เกิดการสร้างรายได้และชื่อเสียงของประเทศ

2. การพัฒนาสังคมเชิงรุก

จากสถานการณ์การพัฒนาสังคมไทย การวิเคราะห์ปัญหาและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทำให้ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาสังคมในเชิงรุก เพื่อนำไปสู่เป้าประสงค์ให้ **“คนไทยเป็นคนดี มีคุณภาพ มีความสุข อยู่ในสังคมเอื้ออาทร สันติและเป็นธรรม”**

ทั้งนี้ การพัฒนาที่จะมุ่งไปสู่เป้าประสงค์ดังกล่าว มีกรอบแนวคิดการพัฒนาสังคมเชิงรุกบนพื้นฐานหลักการ 3 ประการได้แก่

(1) ความสมดุลกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

(2) การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ จากเดิมที่มองการพัฒนาสังคมเป็นเรื่องต้นทุนค่าใช้จ่าย และให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เป็นการลงทุนเพื่ออนาคตที่มุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการพัฒนาสังคมในเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเป็นการล่วงหน้า

(3) **การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง** เพื่อให้
เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลทั้งการป้องกันและรับมือกับ
ปัญหาเฉพาะหน้าเร่งด่วน โดยการดำเนินงานต้องใช้กลไกและ
ภาคีการพัฒนาที่มีอยู่ประสานกันก่อให้เกิดเป็นพลังในการ
พัฒนาสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ ให้ความสำคัญกับเรื่องต่อไปนี้

(1) **ยกระดับคุณภาพคนไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้**
โดยการเสริมสร้างระบบสุขภาพแนวใหม่ การสร้างการเรียนรู้
เพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเตรียมคนอย่างเข้มข้นเพื่อ
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

(2) **การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางสังคม** โดย
จัดการคุ้มครองทางสังคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียม การสร้าง
ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย/ได้
รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

(3) **รักษาคูณค่าของสังคมไทย** โดยการนำทุนทางสังคม
มาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การสร้างความเข้มแข็งชุมชน
ด้วยทุนทางสังคมที่มีอยู่ รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
ให้ทุนทางวัฒนธรรม

(4) **การเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ**
โดยส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพที่ดีด้วยตนเอง การเสริม
สร้างค่านิยมและพฤติกรรมการออมเพื่อสร้างหลักประกันด้าน
รายได้ และการสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุที่ทำประโยชน์
เพื่อสังคม

(5) **ปฏิรูประบบบริหารจัดการให้เอื้อต่อการพัฒนา
สังคม** โดยการพัฒนาระบบการจัดทำนโยบายทั้งเรื่องการพัฒนา
และการป้องกัน การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ การพัฒนาบทบาท

และการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา และการปรับระบบการจัดสรรทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

2.2 กลไกสู่ความสำเร็จ การดำเนินงานพัฒนาสังคมเชิงรุกต้องอาศัยความร่วมมือของภาคีการพัฒนา ควบคู่ไปกับการสร้างระบบรองรับการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่

(1) **ประชาชน/ชุมชนที่เข้มแข็ง** มีบทบาทหลักในการริเริ่ม ตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมของชุมชนด้วยตนเอง โดยใช้ทุนที่มีอยู่

(2) **การมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาอย่างจริงจัง** โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีระบบสื่อสารข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

(3) **กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล** รวมทั้งการมีระบบสนับสนุนที่ดี กลไกประสานงานและระบบการสื่อสารที่ดี มีกระบวนการจัดการความรู้ของเครือข่ายพันธมิตร

(4) **รากฐานทางสังคมที่เข้มแข็งในการรองรับการพัฒนา** ทั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดบริการสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพและทักษะของบุคลากรและสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เช่นระบบข้อมูล กฎระเบียบ เป็นต้น

4. การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค

การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกของประเทศไทยให้มีความสำคัญทั้งประเทศที่เป็นตลาดใหญ่และมีศักยภาพในการบริโภคสูง เช่น จีน อินเดีย ญี่ปุ่น และสหรัฐ เป็นต้น และประเทศที่เป็นตลาดใหม่และเป็นแหล่งวัตถุดิบ เช่น ทวีปแอฟริกา เป็นต้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สปป.ลาว

กัมพูชา พม่า และ จีนตอนใต้ เป็นต้น ซึ่งยังมีรายได้ประชากรน้อยกว่าประเทศไทยอยู่มากแต่มีความเชื่อมโยงทั้งด้านวัฒนธรรมประเพณี ความรู้สึกเป็นพี่น้อง และการดำเนินชีวิตของประชากรบริเวณชายแดนที่มีเศรษฐกิจทั้งในและนอกระบบเชื่อมโยงกันอย่างเหนียวแน่น ดังนั้นประเทศไทยจึงจะมีนโยบายร่วมส่งเสริมพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญก้าวหน้าและมีศักยภาพเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ภูมิภาคอินโดจีนเป็นแหล่งการผลิต การบริโภค และการดึงดูดการลงทุน ในทวีปเอเชีย ทั้งนี้การร่วมพัฒนาศักยภาพของประเทศเพื่อนบ้านจะดำเนินการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นบูรณาการ โดยใช้ประสบการณ์การพัฒนาของประเทศไทย ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและการพัฒนาในอดีตคล้ายกับที่ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเผชิญอยู่ ช่วยพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านมิให้ประสบข้อผิดพลาดในการพัฒนา และสามารถลดระยะเวลาในการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วขึ้นได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคโดยรวมด้วย

นอกจากนั้น การที่เศรษฐกิจโลกมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น และมีเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าและอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงระดับภูมิภาคและระดับโลกได้ เช่น การก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ การระบาดของโรคติดต่อทั้งของมนุษย์และสัตว์ เป็นต้น ความร่วมมือระหว่างประเทศในการเฝ้าระวัง เตือนภัย ลดผลกระทบ และแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งที่จำเป็น และต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งเพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น นโยบายเศรษฐกิจต่างประเทศเป็นส่วนสำคัญของยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยยังมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกในระดับสูง การกำหนดบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ (strategic positioning) ในเวทีโลกและภูมิภาคที่จะทำให้ประเทศได้เปรียบในการแข่งขัน และดำเนินมาตรการเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ทั้งความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน การเมือง และสังคม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของประเทศจึงต้องมีความเข้มข้นมากขึ้น ทั้งในระดับพหุภาคี ทวิภาคี และระดับภูมิภาค

ตัวอย่างของมาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการได้แก่

(1) สร้างระบบเฝ้าระวังเตือนภัยธรรมชาติที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในภูมิภาค

(2) เสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- เร่งรัด ACMECS และ JDS ให้สนับสนุนฐานเศรษฐกิจชายแดน โดยครอบคลุมด้านเศรษฐกิจและสังคม และหาพันธมิตรในการพัฒนา

- เจรจาการค้าและความร่วมมือระหว่างประเทศ ระดับทวิภาคี ภูมิภาคและพหุภาคีเพื่อขยายตลาดการค้า โดยมีกลไกและระบบเจรจาต่อรองที่บูรณาการและมีอำนาจต่อรองได้

สำหรับภาคอุตสาหกรรมในประเทศไทยจะต้องพัฒนาให้มีการเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนฐานความรู้เช่นกัน โดยต้องมีการส่งเสริมในทุกระดับตั้งแต่ วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจขนาดใหญ่ การเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนฐานความรู้จะต้องมีการร่วมเครือข่ายการผลิตแบบ cluster มีระบบผลักดันนวัตกรรมแห่งชาติและระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่ดี มีระบบการเงินและกฎหมายที่เอื้ออำนวยให้ผู้ที่สามารถคิดค้นนวัตกรรมสามารถเข้าถึงแหล่งทุนและสร้างประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้ นอกจากนั้นแรงดึงดูดใจในการวิจัยและพัฒนาและลงทุนเชิงพาณิชย์สำหรับนวัตกรรมใหม่ๆ มักมีความเสี่ยงสูงกว่าการประกอบการในธุรกิจที่มีตัวอย่างของการประสบความสำเร็จแล้ว ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจของสังคมผู้ประกอบการจึงต้องมีระบบส่งเสริมและป้อนเพาะผู้ประกอบการใหม่ นักธุรกิจไทยจะต้องเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โดยการพัฒนาตราสินค้า

ลงทุนวิจัยและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต ออกแบบผลิตภัณฑ์ ศึกษาวิจัยตลาดและแนวโน้มผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ วางเครือข่ายการตลาดและจัดจำหน่ายในต่างประเทศ นอกจากนี้จากแนวโน้มการบริโภคที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับค่านิยมด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ผู้ผลิตจะต้องปรับปรุงการผลิตให้เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น ลดและบำบัดของเสีย มีการดูแลสวัสดิการแรงงานที่ดี มีนโยบายสาธารณประโยชน์กับสังคม เป็นต้น

ตัวอย่างของมาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการได้แก่

(1) พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจของประเทศ (Cluster)
(2) พัฒนาความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งระบบส่งเสริมและบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่

(3) พัฒนาระบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแห่งชาติ และทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(4) ส่งเสริมเอกชนพัฒนาตราสินค้าและการออกแบบ การศึกษาวิจัยแนวโน้มและรสนิยมของผู้บริโภคในตลาดต่างๆ

(5) ขยายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสร้างให้ไทยเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางเทคโนโลยีสำหรับอนาคต

(6) พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางซื้อขายพลังงานและสร้างความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาค

(7) ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม (Green production)

ส่วนที่ 5 เหตุการณ์สำคัญในประเทศ ปี 2549

1. การประชุมประจำปี 2549

1. การประชุมประจำปี ของ สศช. ที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดการประชุมประจำปีขึ้นครั้งแรกใน พ.ศ.2545 เรื่อง **“ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย : 5 ปี หลังวิกฤตเศรษฐกิจ”** เพื่อรายงานสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยในช่วง 5 ปี หลังวิกฤตเศรษฐกิจ โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมจากทุกภาคส่วน ประมาณ 1,200 คน ต่อมาในปี พ.ศ.2546 สศช.ได้จัดประชุมประจำปี เรื่อง **“การพัฒนาที่ยั่งยืน”** มีผู้สนใจเข้าร่วมประชุม

1,619 คน ส่วนในปี พ.ศ.2547 สศช. จัดประชุมเรื่อง “**เศรษฐกิจนอกระบบกับการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ**” ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมการประชุมจากทุกภาคส่วนจำนวน 1,370 คน

สำหรับการประชุมประจำปี 2548 สศช. จัดประชุมเรื่อง “**ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ : 5 ปี ของแผนพัฒนาฉบับที่ 10**” เพื่อรายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 3 ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 ที่ใช้ดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุข ดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 ภายใต้วาระแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี พร้อมทั้งได้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมากถึง 2,250 คน

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกับข้อเสนอของ สศช. ในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะต่อไป ที่สำคัญได้แก่

- ควรให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่ความ **มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน** โดยนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ

- ควรมีการวางยุทธศาสตร์ในการปรับตัว เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคนไทยและประเทศไทย เพื่อให้ **รู้เรา รู้รอบด้าน และรู้รอบโลก**

- ควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทาง

การสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน และมุ่งพัฒนาคนให้เป็น **“คนเก่ง คนดี มีสุข ทำประโยชน์ส่วนตนควบคู่ไปกับส่วนรวม”**

- การพัฒนาสังคมให้บรรลุเป้าหมาย ต้องก่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมคู่ขนานกันไป เพื่อให้เกิดสมดุลของการพัฒนา และลดผลกระทบด้านลบต่อสังคม

2. การประชุมประจำปี 2549 ของ สศช.

ในปี 2549 สศช. กำหนดจะจัดการประชุมเรื่อง **“ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10”** เนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 จะสิ้นสุดลง ใน พ.ศ.2549 และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 ให้ สศช. จัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ซึ่งจะเริ่มประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 โดยให้ครอบคลุมทุกมิติทั้งข้อมูลในเชิงลึกและระดับรากหญ้า รวมทั้งให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นแผนที่ได้รับการยอมรับและนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สศช. จึงมีเป้าหมายจะใช้เวทีการประชุมประจำปี 2549 เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำขึ้น โดยเชิญผู้เข้าร่วมประชุมจากทุกภาคส่วนของสังคม ประมาณ 2,000 คน สำหรับการประชุมจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงเช้า เป็นการรายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยใช้ดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุข ดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมด้วยการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศ ในระยะ 4 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 รวมทั้งการติดตามประเมินผลมาตรการเศรษฐกิจของรัฐบาล

สำหรับในช่วงบ่าย เป็นการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10” เพื่อนำไปปรับปรุงร่างแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นที่ยอมรับ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2. การจัดประชุมประจำปีผู้ประสานงานการ พัฒนากลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2549

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์และโลกแห่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลให้ธุรกิจและอุตสาหกรรมทั้งหลายต่างตื่นตัวที่จะร่วมมือกันเพื่อสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน ดังนั้น แนวคิดและแนวทาง “**การพัฒนาคลัสเตอร์ (Clustering)**” จึงเกิดขึ้นทั่วโลก เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า การพัฒนากลุ่มธุรกิจมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศท้ายที่สุด อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนากลุ่มธุรกิจ คือ การมีผู้ประสานงานที่เข้มแข็ง เสียสละ และทุ่มเท เพื่อประสานเชื่อมโยงการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม และผลักดันให้เป็นไปตามแนวทางที่สมาชิกร่วมกันกำหนด นำสมาชิกให้รวมใจเป็นหนึ่งเดียว และมุ่งสร้างผลประโยชน์ให้เกิดกับสมาชิกโดยรวม

การจัดประชุมประจำปีผู้ประสานงานการพัฒนากลุ่มธุรกิจ (Cluster Development Agent-CDA) ประจำปี 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในกลุ่มผู้ประสานงานการพัฒนากลุ่มธุรกิจ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมที่เข้มแข็งตามแนวทางคลัสเตอร์ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้ภาคอุตสาหกรรมโดยรวม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการพัฒนาคลัสเตอร์ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ คาดว่าจะมีผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า 150 คน

3. การเลือกตั้งวุฒิสมาชิกทั่วไป

1. บทบาทของสมาชิกวุฒิสภา

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (พ.ศ.2540) ได้กำหนดให้วุฒิสภาเป็นสภาตรวจสอบเป็นหลัก ใหญ่ และสภากลั่นกรองเป็นรองรอง มีอำนาจหน้าที่ในการเลือก ให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่ง ซึ่งเป็นองค์กระอิสระ อาทิ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เป็นต้น อำนาจหน้าที่ในการถอดถอนบุคคล

ออกจากตำแหน่ง หรือถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการระดับสูงออกจากตำแหน่ง อาทิ นายกรัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา เป็นต้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจในการกลั่นกรองกฎหมาย และการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินให้มากยิ่งขึ้น ไม่เพียงแต่บทบาทและอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดเท่านั้น วุฒิสภาในฐานะองค์การทางการเมืองในด้านนิติบัญญัติ ยังมีการกิจหน้าที่ในฐานะตัวแทนของปวงชนชาวไทยในอันจะนำมาซึ่งความชอบธรรมและความศรัทธาเชื่อมั่นในศักยภาพของวุฒิสภา นับจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน ตลอดจนสื่อต่างๆ ในสังคม เพื่อเป็นสื่อกลางและสะท้อนความทุกข์ยากของประชาชนไปยังฝ่ายบริหารและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ได้รับรู้ เพื่อดำเนินการเยียวยาแก้ไขปัญหาความทุกข์ยากดังกล่าวให้หมดไป

นอกจากนั้นในด้านการต่างประเทศ วุฒิสภายังมีฐานะในการเป็นผู้แทนทั้งโดยตรงและในฐานะเป็นผู้แทนรวมของคณะผู้แทนของรัฐสภาไทย เพื่อเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์ในระหว่างสถาบันนิติบัญญัติของประเทศต่างๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมเยียนและการเข้าร่วมประชุมองค์การรัฐสภานานาชาติ อันเป็นการเสริมสร้างเกียรติคุณของประเทศชาติให้สังคมโลกได้รับรู้

2. การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา

รัฐสภาไทยประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งในอดีตสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) มาจากการแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี แต่เมื่อประเทศไทยประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) แล้ว รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้บัญญัติ

ให้ ส.ว. มาจากการเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งคราวละ 6 ปี เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเมือง โดยกำหนดให้ทั่วทั้งประเทศมีวุฒิสภาได้ทั้งหมด 200 คน

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการกำหนดให้วุฒิสภาดำรงตำแหน่ง 6 ปี มากกว่าการดำรงตำแหน่งของสภาผู้แทนราษฎร 2 ปี และมีได้ให้องค์กรใดทำการยุบวุฒิสภา รวมทั้งไม่ให้มีการจับฉลากออก ทำให้วุฒิสภามีวาระอยู่ระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรครบวาระหรือถูกยุบสภาก่อนครบวาระ เพื่อให้วุฒิสภากำหนดที่รัฐสภาเมื่อไม่มีสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องสำคัญของประเทศและในเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้เพื่อมิให้การปกครองและการบริหารประเทศสะดุดหรือเกิดความเสียหาย

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มีขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2543

3. การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในปี 2549

วุฒิสภามีกำหนดคราวละ 6 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบัน จะครบตามวาระในวันที่ 4 มีนาคม 2549 พระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายใน 30 วันนับแต่วันที่อายุของวุฒิสภาลิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งต้องกำหนดให้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ซึ่งได้แก่ วันที่ 19 เมษายน 2549

4. งานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

เนื่องในศุภวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ 60 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน 2549 นับเป็นมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง รัฐบาลจึงได้กำหนดให้จัดงานเฉลิมฉลองครั้งยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มีพระราชกระแสชื่อการจัดงานว่า **“การจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี”** ชื่อพระราชพิธีว่า **“พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี”** ชื่อการจัดงานและชื่อพระราชพิธีภาษาอังกฤษว่า **“The Sixtieth Anniversary Celebrations of His Majesty’s Accession to the Throne”**

การจัดงาน

งานเฉลิมฉลองทรงครองราชย์ 60 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 อันเป็นวันขึ้นต้นปีที่ 60 ในรัชกาลปัจจุบัน (ตามปฏิทินหลวง) และจะให้สิ้นสุดในสิ้นปี 2549 รัฐบาลโดยคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ได้กำหนดการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 โดยกำหนดให้ระดับธงชาติไทย ธงพื้นผ้าสีเหลืองมีภาพตราสัญลักษณ์บนพื้นผ้า และให้ระดับตราสัญลักษณ์ ตามอาคารบ้านเรือน และสถานที่ของหน่วยงานเพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดี

การจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ งานพระราชพิธี ซึ่งทางสำนักพระราชวังจะเป็นฝ่ายอำนวยการ ในการจัดเตรียมการต่างๆ ให้สอดคล้องกับโบราณราชประเพณี ว่าด้วยพระราชพิธี ซึ่งส่วนมากจะเป็นเรื่องพิธีบวงสรวง งานบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน การสถาปนาสมณศักดิ์ และการหล่อพระพุทธรูป ดังเช่น พระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าในอดีต และ

เสด็จออกมหาสมาคม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
คณะบุคคลต่างๆ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพร
ชัยมงคล ในวันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ณ พระที่นั่งจักรี
มหาปราสาท กษัตริย์ และคณะทูตานุทูตจากประเทศต่าง ๆ
เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล ในวัน
จันทร์ที่ 12 มิถุนายน 2549 ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
นอกจากนั้นจะมีพิธีสวนสนามแสดงแสนยานุภาพของกองทัพ
ไทย ในวันศุกร์ที่ 23 มิถุนายน 2549 ณ ถนนราชดำเนิน
เป็นต้น

การใช้ตราสัญลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานภาพตราสัญลักษณ์งานฉลองสิริราชสมบัติครบ
60 ปี ให้แก่รัฐบาล และรัฐบาลโดยคณะกรรมการอำนวยการ
จัดงาน ได้กำหนดให้ประดับธงชาติไทย คู่กับธงผืนผ้าสีเหลือง
ที่มีตราสัญลักษณ์ บนผืนผ้า และประดับตราสัญลักษณ์ตาม
อาคารบ้านเรือน และสถานที่ของหน่วยงานเพื่อเป็นการแสดง
ความจงรักภักดี โดยให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2548 ถึง
วันที่ 31 ธันวาคม 2549

ส่วนที่ 6

บทบาทหน้าที่ของ สศช. และข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ

1. ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “สภาพัฒน์” หรือ “สภาพัฒนาฯ” นั้น ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2493 โดยในระยะแรกใช้ชื่อว่า “สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ” มีหน้าที่เสนอความเห็นและคำแนะนำตลอดจนข้อชี้แจงต่อรัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ

ต่อมาคณะผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลกได้เสนอแนะให้มีการปรับเปลี่ยนและเพิ่มบทบาทหน้าที่ของ “สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ” ให้มากขึ้น และให้จัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่วางแผนพัฒนา

ประเทศขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2502 จึงได้มีการปรับโครงสร้างการทำงาน และเปลี่ยนชื่อของหน่วยงานแห่งนี้ใหม่เป็น “สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ” และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับแรกให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศตั้งแต่ปี 2504 เป็นต้นมา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการนำกระบวนการวางแผนพัฒนาสังคมเข้ามาใช้ควบคู่กับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง จึงได้มีการเปลี่ยนชื่อของหน่วยงานใหม่อีกครั้งหนึ่งเป็น “สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน โดยสำนักงานฯ อยู่ภายใต้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีตลอดมา

2. กลไกการดำเนินงาน

กลไกการดำเนินงานของ สศช. ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1. คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 15 ท่าน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 ท่าน กรรมการอื่นๆ ที่มีความรู้ความสามารถ หรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน 9 ท่าน

และกรรมการโดยตำแหน่ง 5 ท่าน ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการการข้าราชการพลเรือน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมี เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

(2) พิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับข้อเสนออื่นๆ ของ สศช. แล้วนำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(3) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(4) จัดให้มีการประสานงานระหว่าง สศช. กับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการจัดทำแผนงาน โครงการพัฒนา และการปฏิบัติตามแผนงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สศช. กำลังอยู่ในช่วงการปรับบทบาทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัยการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน อาทิ การก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ การปฏิรูประบบราชการ และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ เพื่อมุ่งสู่องค์กรที่มีวิสัยทัศน์เป็น

“หน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ที่ยึดประโยชน์ส่วนรวม ท้นต่อการเปลี่ยนแปลง และมีประสิทธิภาพสูง”

3. ภาระหน้าที่

การดำเนินงานของ สศช. ไปสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว สศช. จะต้องปรับเปลี่ยนภาระหน้าที่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยมีการบริหารจัดการและจัดลำดับความสำคัญของพันธกิจให้มีความบูรณาการ และคำนึงถึงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรภาครัฐ

1. ภาระหน้าที่เดิม เป็นภาระหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 ดังนี้

(1) ภาระหน้าที่ตามบทบาท

- การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการแปลงแผนพัฒนาฯ ไปสู่การปฏิบัติ ทุก 5 ปี

- การวิเคราะห์งบประมาณของรัฐบาลกิจ และการวิเคราะห์โครงการและแผนงานการพัฒนาของส่วนราชการและรัฐบาลกิจ (พ.ร.บ. สศช. พ.ศ. 2521 พ.ร.บ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ระเบียบว่าด้วยงบประมาณของรัฐบาลกิจ พ.ศ. 2522 ระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ พ.ศ. 2528)

- การพัฒนาข้อมูลเพื่อการวางแผน ได้แก่ การจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

- การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ รวมทั้งการพัฒนาดัชนีชี้วัด

(2) ภาระหน้าที่ตามนโยบาย

- การจัดทำวาระแห่งชาติ 4 เรื่อง ได้แก่ (1) การแก้ไขปัญหาคาความยากจนและการกระจายรายได้ (2) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (3) การพัฒนาทุนทางสังคม และ (4) การพัฒนาที่ยั่งยืน

- การจัดทำยุทธศาสตร์ตามนโยบายรัฐบาลและผลักดันโครงการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ (1) การจัดระบบเศรษฐกิจตามแนวชายแดน (Economic Cooperation Strategy : ECS) (2) การพัฒนาสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ (3) การจัดระบบศูนย์ราชการ (4) การพัฒนาด่านพรมแดน (5) ธนาคารสมอง และ (6) เศรษฐกิจพอเพียง

- ภารกิจพิเศษ ต้องเร่งดำเนินการใน 4 เรื่อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านพลังงาน การปรับโครงสร้างด้านอุตสาหกรรม การปรับโครงสร้างด้านการเกษตร และการปรับโครงสร้างสังคม

2. ภาระหน้าที่ใหม่ เมื่อพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกสำนักงานฯ ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา สศช. จำเป็นจะต้องปรับบทบาทและภาระหน้าที่ใหม่ โดยหลอมรวมภาระหน้าที่ตามบทบาทและภาระหน้าที่ตามนโยบายเข้าด้วยกันแล้วสร้างเป็นภาระหน้าที่ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและตอบสนองลูกค้าของ สศช. ได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ ได้กำหนดบทบาทของ สศช. ให้เป็นหน่วยงานวางแผนพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยมีระบบข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยมีภารกิจหลัก ดังนี้

(2.1) เป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ที่สามารถบูรณาการและขับเคลื่อนงานด้านยุทธศาสตร์และแผนได้ทั้ง 3 มิติ คือ ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ นโยบายรัฐบาล และมิติเชิงพื้นที่

(2.2) เป็นหน่วยงานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมเชิงลึกทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ บริหารเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2.3) เป็นหน่วยงานความรู้สมัยใหม่เพียบพร้อมด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์ และการประสานงานเพื่อผลักดันการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

4. โครงสร้างสำนักงาน

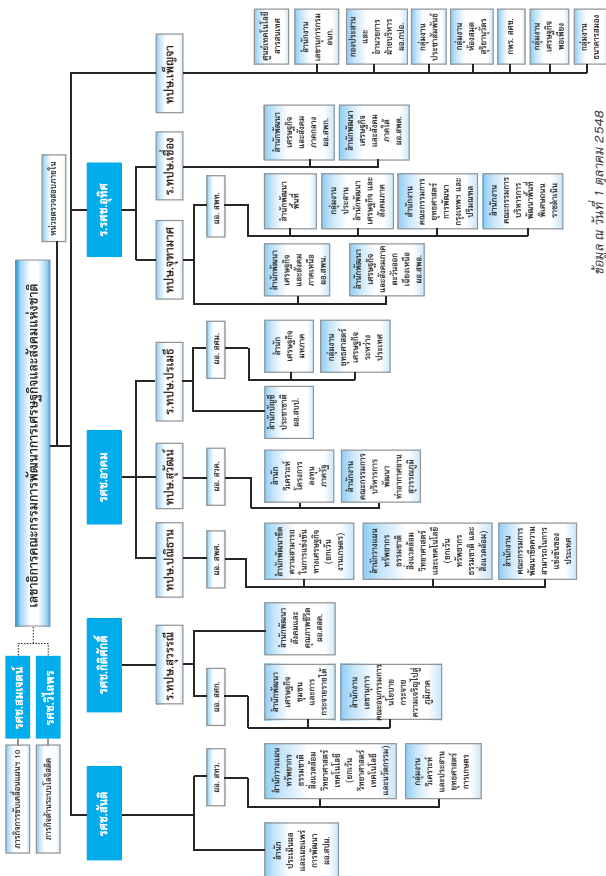
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แบ่งส่วนราชการออกเป็น 13 สำนัก 2 กอง 8 กลุ่มงาน 5 สำนักงาน และ 1 ศูนย์ ดังนี้

หน่วยงาน	โทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
1. สำนักงานเลขาธิการกรม (สสท.)	โทรศัพท์ : 0-2628-2859 โทรสาร : 0-2281-3938 E-mail : os@nesdb.go.th
2. กองประสานและอำนวยความสะดวกฝ่ายบริหาร (กปอ.)	โทรศัพท์ : 0-2281-6326 โทรสาร : 0-2281-6637 E-mail : mcd@nesdb.go.th
3. สำนักบัญชีประชาชาติ (สบป.)	โทรศัพท์ : 0-2281-6634,0-2281-6632 โทรสาร : 0-2281-2466,0-2281-5241 E-mail : nao@nesdb.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
4. สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา (สพผ.)	โทรศัพท์ : 0-2282-4840-2 โทรสาร : 0-2281-9705 E-mail : deco@nesdb.go.th
5. สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (สพศ)	โทรศัพท์ : 0-2282-0811-3 โทรสาร : 0-2281-1821-2 E-mail : cdo@nesdb.go.th
6. สำนักพัฒนาพื้นที่ (สพพ.)	โทรศัพท์ : 0-2255-0960-4 โทรสาร : 0-2253-3258 E-mail : sdo.nesdb.go.th
7. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ (สศก.)	โทรศัพท์ : 0-2281-8831, 0-2628-2842 โทรสาร : 0-2281-2803 E-mail : cedio@nesdb.go.th
8. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง (สพค.)	โทรศัพท์ : 0-2251-4019 โทรสาร : 0-2251-4002 E-mail : ceso@nesdb.go.th
9. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สพอ.)	โทรศัพท์ : 0-3423-6784 โทรสาร : 0-4323-9912 E-mail : neeso@nesdb.go.th
10. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (สพต.)	โทรศัพท์ : 0-7431-2702 โทรสาร : 0-7431-1594 E-mail : seso@nesdb.go.th
11. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ (สพม.)	โทรศัพท์ : 0-5389-2115, 0-5322-1155 โทรสาร : 0-5389-2110 E-mail : neso@nesdb.go.th
12. สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต (สสค.)	โทรศัพท์ : 0-2281-2006 โทรสาร : 0-2282-2827, 0-2282-2559 E-mail : qso@nesdb.go.th
13. สำนักงานแผนทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สทว.)	โทรศัพท์ : 0-2281-6129 โทรสาร : 0-2280-0892 E-mail : nesto@nesdb.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
14. สำนักวางแผนเศรษฐกิจมหภาค (สศม.)	โทรศัพท์ : 0-2628-2837 โทรสาร : 0-2281-9882 E-mail : meo@nesdb.go.th
15. สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ (สวค.)	โทรศัพท์ : 0-2281-0992 โทรสาร : 0-2280-1860 E-mail : ipo@nesdb.go.th
16. กลุ่มงานพัฒนาระบบราชการ สศช.	โทรศัพท์ : 0-2628-6127 โทรสาร : 0-2281-9882 E-mail : cco@nesdb.go.th
17. กลุ่มงานประชาสัมพันธ์	โทรศัพท์ : 0-2628-2847 โทรสาร : 0-2628-2846 E-mail : cco@nesdb.go.th

5. แผนภูมิโครงสร้างสำนักงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2548

6. ข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญ

หน่วยงาน	โทรศัพท์	e-mail
1. สำนักงานรัฐมนตรี	0-2280-3000	www.thaigov.go.th
2. กระทรวงกลาโหม	0-2226-3114 -6	www.mod.go.th
3. กระทรวงการคลัง	0-2273-9021	www.mof.go.th
4. กระทรวงการต่างประเทศ	0-2643-5000	www.mfa.go.th
5. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0-2283-1555	www.mots.go.th
6. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	0-2612-8888	www.m-society.go.th
7. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	0-2281-5884	www.moac.go.th
8. กระทรวงคมนาคม	0-2281-3871	www.mot.go.th
9. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0-2298-5735	www.monre.go.th
10. กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร	0-2505-7370	www.mict.go.th
11. กระทรวงพลังงาน	0-2223-3344	www.energy.go.th
12. กระทรวงพาณิชย์	0-2507-8000	www.moc.go.th
13. กระทรวงมหาดไทย	0-2222-1141-55	www.moi.go.th
14. กระทรวงยุติธรรม	0-2502-8051 - 8	www.moj.go.th
15. กระทรวงแรงงาน	0-2232-1421-22	www.mol.go.th
16. กระทรวงวัฒนธรรม	0-2422-8888	www.m-culture.go.th
17. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0-2354-4466	www.most.go.th
18. กระทรวงศึกษาธิการ	0-2628-5643 -44	www.moe.go.th
19. กระทรวงสาธารณสุข	0-2590-1000	www.moph.go.th
20. กระทรวงอุตสาหกรรม	0-2202-3000	www.industry.go.th
21. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	0-2250-5500	www.tat.or.th
22. ธนาคารแห่งประเทศไทย	0-2283-5353	www.bot.or.th
23. สถาบันการศึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	0-2612-9222	www.nesac.or.th
24. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	0-2537-8111	www.boi.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์	e-mail
25. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	0-2281-0333	www.nso.go.th
26. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	0-2622-1111	www.thaiechamber.com
27. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	0-2229-4255	www.fti.or.th
28. สมาคมธนาคารไทย	0-2264-0883-86	www.tba.or.th
29. สถานทูตต่างประเทศในประเทศไทย	0-2643-5000	www.mfa.go.th/Foreign Missions in Thailand www.atta.or.th/ Embassy in Thailand

คณะกรรมการจัดทำหนังสือข้อมูลนำรัฐบาลองประเทศไทย ปี 2549

1. นายสันติ	บางอ้อ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
2. นายอาคม	เต็มพิทยาไพสิฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
3. นางนิตยา	กมลวัθνินศา	ประธานคณะกรรมการ
4. นายวรวิทย์	อวิรุทธ์วรกุล	คณะกรรมการ
5. นางชมพูนุท	ช่วงโชติ	คณะกรรมการ
6. นางภาณี	ชนาธิปกรณ	คณะกรรมการ
7. นายอุดม	ภักธีรชวล	คณะกรรมการ
8. นายบุญชูบ	ส่งตระกูลศักดิ์	คณะกรรมการ
9. นางสาวจิตรลดา	พิศาลสุพงศ์	คณะกรรมการ
10. นายพิตรพิบูลย์	ศรีประเสริฐภาพ	คณะกรรมการ
11. นางสาวกานดา	ชูเชิด	คณะกรรมการ
12. นางสาวอภิตา	ชินประทีป	คณะกรรมการ
13. นางนิสวันต์	พิชญ์ดำรง	คณะกรรมการและ เลขานุการ
14. นายตฤตณัย	นพคุณ	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ บริษัท ออนป้า จำกัด
111/1 อาคารนวสร ถนนพระรามที่ 3 แขวงบางค้อแหลม
เขตบางค้อแหลม กรุงเทพมหานคร 10120
โทร. 0-2689-2999 แฟกซ์: 0-2689-2444